

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сьома

Стенограма пленарного засідання

6 жовтня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сьома

Стенограма пленарного засідання

6 жовтня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 6 жовтня 2023 року)

Частина сьома

Година запитань до Уряду	...4
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...48
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення першочергових питань»	...48
Інформація про:	
входження народних депутатів України Кіссе А.І. та Мінька С.А. до складу депутатської групи «Довіра»	...73
створення міжфракційного депутатського об'єднання «Вільна Венесуела»	...74
Голосування щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного	...75
Розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України»	...76

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
6 жовтня 2023 року, 10 година 11 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати! У засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль і міністр енергетики України Герман Валерійович Галущенко. Привітаймо колег *(Оплески)*.

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформацію щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, триває 20 місяць героїчного протистояння нашої держави широкомасштабній злочинній агресії російської федерації. Жодної доби не минає без масованих ракетних атак та обстрілів рашистами території нашої країни. Учора та сьогодні держава-терорист здійснила чергові віроломні терористичні акти, поціливши у цивільні об'єкти на Харківщині, що призвело до загибелі понад 50 наших співвітчизників.

Висловлюємо щирі співчуття всім рідним та близьким невинно вбитих українців та бажаємо пораненим якнайшвидшого одужання. Запевняємо, що всі причетні до цих та інших злочинів проти України будуть обов'язково знайдені та притягнені до відповідальності.

Наші героїчні сили оборони цілеспрямовано продовжують вибивати із займаних позицій російських окупантів, методично знешкоджуючи ворожу логістику, та завдавати прицільних ударів по командних пунктах ворога.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання всіх воїнів, які поклали свої життя за суверенну демократичну європейську країну, усіх безневинних жертв російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Шановні народні депутати, згідно з ухваленим на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп рішенням сьогодні проводиться «година запитань до Уряду». Також була погоджена тематика «години запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні відповідатимуть на запитання про енергетичну безпеку України в умовах повномасштабної агресії російської федерації та стан готовності держави до опалювального сезону.

На засіданні Погоджувальної ради було внесено пропозицію щодо такої процедури проведення «години запитань до Уряду»: доповідь з визначеної теми Прем'єр-міністра України – до 20 хвилин, доповідь з визначеної теми міністра енергетики України – до 10 хвилин, відповіді членів Кабінету Міністрів України на запитання від депутатських фракцій і груп з визначеної теми – до 50 хвилин, відповіді членів уряду на запитання народних депутатів України з визначеної теми – до 40 хвилин (тобто відводиться 1 хвилина на кожне запитання і до 2 хвилин для відповіді на нього) – усього 2 години.

Шановні колеги, немає інших пропозицій? Немає. Тоді будемо йти за домовленостями, досягнутими на засіданні Погоджувальної ради.

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Дійсно, таких домовленостей було досягнуто сьогодні на засіданні Погоджувальної ради. Разом з тим на засіданні також обговорювався вчорашній день, коли, як ви знаєте, до 23 години тривали дуже цікаві дебати щодо поправок до проекту закону про внесення змін до бюджету на 2023 рік. Наша фракція публічно звертається до вас, щоб ви надали стенограму сьогоднішнього засідання Погоджувальної ради, на якому прозвучали погрози нашій фракції у зв'язку з вчорашнім розглядом поправок під час дебатів і образи, у тому числі від керівників фракції монобільшості, звучав російський мат. Ми також інформуємо колег, що в принципі тепер будемо записувати всі засідання Погоджувальної ради, щоб, як і завжди, навіть у часи Януковича, ці засідання були публічними і виборці могли знати, про що там ідеться.

Ми також просимо, щоб усе керівництво, члени президії, були присутні на засіданнях Погоджувальної ради і ми могли нормально організувати роботу парламенту. Тому що вчора працівники Апарату добиралися додому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Ще раз кажу, з тих, які були присутні, якогось мату ніхто не чув, а часи Януковича ви пам'ятаєте, так.

Шановні колеги, переходимо до «години запитань до Уряду».

На трибуну для доповіді запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Високоповажний пане Голово Верховної Ради України, шановні віце-спікери, шановні народні депутати, пані і панове, українці й українки! Вітаю вашу ініціативу щодо відновлення традиційного формату комунікації урядовців і парламентаріїв безпосередньо в сесійному залі парламенту. Це важливо для дієвої взаємодії виконавчої і законодавчої гілок влади, для напрацювання відповідей на виклики воєнного часу. На сьогодні маса викликів стоїть перед державою, детально зупинюся на основних з них.

Перший виклик – це фінансова стійкість. Уже 19 місяців повномасштабної війни держава зберігає макроекономічну стабільність. Це спільний результат роботи Президента, парламенту, уряду, Національного банку, українського бізнесу, це результат підтримки наших союзників і партнерів. Щиро дякую всім, які працюють для України та для нашої перемоги.

З початку російського вторгнення Україна залучила майже 65 мільярдів доларів партнерської допомоги у вигляді пільгових кредитів та грантів. З них 32,6 мільярда залучено у 2023 році, насамперед від Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, Міжнародного валютного фонду, Канади, Японії та інших наших партнерів і союзників. Загалом цього року плануємо залучити 42 мільярди доларів макроекономічної та партнерської допомоги у вигляді дешевих довготермінових кредитів та грантів. Міжнародні резерви України зараз становлять понад 40 мільярдів доларів США, це найбільший показник за час незалежності. За вісім місяців інфляція знизилася з 26,6 відсотка до 8,6 відсотка. Це свідчить про те, що ми вийшли з періоду економічної турбулентності і можемо розраховувати на поступове економічне відновлення.

Уряд забезпечує стабільне фінансування всіх бюджетних видатків. Із загального фонду держбюджету більше 40 відсотків ми витрачаємо на оплату праці військових та бюджетників. Майже 25 відсотків ідуть на оплату товарів і послуг, у тому числі на закупівлю техніки, зброї, боєприпасів, екіпування для наших захисників. Понад 18 відсотків ідуть на соціальне забезпечення пенсій та допомог, більше 5 відсотків – це трансферти місцевим бюджетам. Маємо розуміння, як у наступному році профінансувати ключові видатки, і, безумовно, будемо потребувати вашої допомоги.

Як і цього року, у 2024 році нам буде потрібна потужна фінансова підтримка партнерів, орієнтовно 42 мільярди доларів. Це велика сума, але вона включає лише критично необхідні бюджетні видатки. Я зараз маю на увазі пряме бюджетне фінансування.

Щодо конкретних джерел надходжень, то 18 мільярдів доларів ми очікуємо отримати від Європейського Союзу. Для цього готуємо спільно з Єврокомісією план України в рамках програми *Ukraine Facility* загальним обсягом 50 мільярдів євро на чотири роки. Вдячні Європейському парламенту, який уже схвалив цю ініціативу. Близько 12 мільярдів плануємо отримати від США. Працюємо над незмінною двопартійною підтримкою з боку нашого стратегічного партнера. Крім того, є багаторічні програми від Японії і Норвегії на 5,5 та 7,5 мільярда доларів відповідно. Частина цих коштів зможемо залучити наступного року. Нагадаю, що Україна також має підтримку у вигляді чотирирічної програми МВФ на 15,6 мільярда доларів та співпрацює з іншими союзниками та міжнародними фінансовими організаціями.

Підсумовуючи фінансовий блок, хочу подякувати депутатському корпусу за результативну співпрацю. Розраховуємо на підтримку проекту бюджету на 2024 рік.

Другий ключовий виклик для держави – це забезпечення сил безпеки і оборони та розвиток нашого військово-промислового комплексу. Всі ми розуміємо, що зараз війна, це не спринт-марафон, тому мусимо бути витривалими, стійкими, готовими до довготермінової боротьби. Україна цінує і дякує всім партнерам за збройну підтримку, особливо вагомий внесок Сполучених Штатів Америки та Євросоюзу, майже на 44 мільярди доларів та 25 мільйонів євро відповідно нам надано озброєнь та воєнної допомоги.

Водночас Україна працює над посиленням власних оборонних спроможностей. У 2023 році видатки на оборону становитимуть більше половини всіх державних витрат. У січні й серпні спрямували майже 317 мільярдів гривень на купівлю техніки, зброї, боєприпасів, засобів індивідуального захисту, пального, продуктів харчування для наших сил безпеки та оборони.

Ми радикально змінили підходи до розвитку українського військово-промислового комплексу. На базі «Укроборонпрому» створено принципово нову компанію за сучасними стандартами корпоративного управління. Зробили ставку на нові конструкторські розробки, на технологічність, на трансфер технологій, особливий акцент на дронах, які визначають характер сучасної війни. Створили фаст-трек для швидкого ввезення в Україну безпілотників та комплектації для них. Уряд розширив перелік товарів військового призначення та подвійного використання, які можуть імпортуватися без дозволу Державної служби експортного контролю, для прискорення цих процесів. Спростили бюрократичні процедури для оборонних закупівель українських безпілотників. Шлях дрона від розробки до його закупівлі тепер максимально короткий. За рік виробництво дронів зросло в сто разів. Розробкою безпілотників почали займатися більше двохсот українських компаній.

У 2024 році український ВПК матиме ще більше ресурсів, видатки на оборонні виробництва зростуть у сім разів – до 55,8 мільярда гривень. Крім того, ми передбачили понад 48 мільярдів гривень на поповнення і розширення української армії дронів. Ворог відчуває силу та міць нашої зброї, відчуватиме ще більше.

Третій виклик, який ми долаємо і на який сьогодні відповідаємо, – це виконання соціальних зобов'язань перед українцями. Війна різко загострила проблему бідності, збільшила кількість внутрішньо переміщених осіб до майже 5 мільйонів людей, змінила ветеранське середовище. За вісім місяців поточного року із загального фонду державного бюджету на соціальне забезпечення ми витратили 346,5 мільярда гривень, понад 18 відсотків усіх витрат, з них 181 мільярд гривень – на пенсії і понад 117 мільярдів – на різні види допомог.

Одночасно ми змінюємо систему, робимо її більш ефективною та дієвою, реалізуємо нову філософію соціальної політики, зокрема централізували соціальні виплати через Пенсійний фонд України. Триває цифровізація. Створено Єдину інформаційну систему соціальної сфери, яка об'єднає всі реєстри. Це спрощує бюрократичні процедури та робить процес надання соціальної підтримки більш прозорим і зрозумілим для наших громадян. З-понад 30 видів соціальних допомог і послуг 18 вже оцифровані, решта в стадії підготовки до діджиталізації.

Впроваджуємо принцип: гроші ходять за людиною. Тобто кошти виділяються для надання послуги конкретній людині. Це дає змогу ефективніше використовувати бюджетні ресурси. Вперше в соціальній сфері апробували це на проекті «Оздоровлення», це механізм під час оплати послуг з оздоровлення та відпочинку дітей з інвалідністю та дітей з багатодітних сімей. Кошти на придбання путівок виплачуються батькам напряму, а вони самі обирають заклад, де відпочиватиме і оздоровлюватиметься їхня дитина. Ми поширимо цей принцип на послуги з підтримки ветеранів, багатодітних родин, ВПО та інших соціально вразливих категорій.

Плануємо створити конкурентний ринок соціальних послуг, закуповувати їх буде єдиний централізований закупівельник, а надавати послуги зможуть фізичні особи, громадські організації та самі громади. У планах також впровадження принципу гарантованої базової соціальної допомоги. Вона залежатиме від рівня доходів і її отримуватимуть найуразливіші категорії населення.

Реформуємо пенсійну систему. Насамперед впровадимо бальну систему для солідарної пенсії. Кількість балів залежатиме від того, скільки грошей сплачено як внесок за конкретний місяць порівняно із середньою зарплатою в Україні в той період, коли людина працювала. Бали сумуватимуться за всі роки сплати внесків. Вартість одного бала зростатиме щороку відповідно до рівня інфляції та зростання середньої зарплати. У результаті розмір пенсії чітко залежатиме від того, скільки грошей людина сплатила як внесок та скільки років вона пропрацювала.

Окремим напрямом є ветеранська політика. Її мета – адаптувати захисників до мирного, цивільного життя, відкрити перед ветеранами широкий простір можливостей, зберегти пам'ять про їхній подвиг перед нащадками. Її ключові елементи – це реформа ВЛК, реформа МСЕК для створення швидкої, інклюзивної та прозорої системи без бюрократії та корупції. Це перше.

Друге – це інститут помічника ветерана. Він допоможе у працевлаштуванні, навчанні, соціальному захисті, реабілітації. Це сервісні офіси у справах ветеранів при обласних військових адміністраціях для координації виконання державних, регіональних та місцевих програм підтримки.

Третє. Гранти для розвитку ветеранського бізнесу за програмою «ЄРобота». Уже 47 мільйонів гривень нараховані в якості грантової допомоги ветеранам та їх родинам. Маємо вийти на показник, коли тисячі ветеранів матимуть власний бізнес. Для успішної реабілітації готуємо відкриття сучасних реабілітаційних центрів по всій Україні, уже зараз збільшуємо державне замовлення на реабілітологів.

Ще один елемент нової ветеранської політики – це доступне житло. Ми розширили іпотечну програму «ЄОселя», тепер пільговий кредит під 7 відсотків доступний для ветеранів війни та членів їхніх родин. Ветерани також є пріоритетними учасниками програми «ЄВідновлення» щодо компенсації за пошкоджене та знищене росіянами житло.

Далі. Увіковічення пам'яті загиблих воїнів. Це військові меморіали, назви вулиць, пам'ятні знаки і найголовніше – Національне військове меморіальне кладовище, де поховують героїв, які віддали життя за Україну, починаючи з 2014 року. Уряд ухвалив рішення для прискорення його проектування та виділення землі на території Гатненської громади Фастівського району Київщини. Працює міжвідомча робоча група, яка координує процес. Перебуваємо на стадії проектування. Для Міністерства у справах ветеранів одне з ключових завдань та вимог – до кінця року відкрити першу чергу цього комплексу.

Щодо фінансування на наступний рік. У проекті Державного бюджету на 2024 рік на соціальну політику передбачили майже 469 мільярдів гривень. Це плюс 5 відсотків до того, що мали цьогоріч. З них майже 272 мільярди – на пенсії, понад 136 мільярдів гривень – на допомоги, майже 50 мільярдів гривень – на пільги та субсидії і 5,8 мільярда гривень – на захист людей з інвалідністю. У 2024 році буде вдвоє збільшено фінансування ветеранських програм. Загалом 14,3 мільярда гривень – це видатки на житло, на всі види реабілітації, на роботу помічників ветеранів, на облаштування Національного військового меморіального кладовища.

Одним із головних викликів та одночасно фокусів уваги залишається енергетика, проходження опалювального сезону. Росія вже почала атаки на енергетичну інфраструктуру. Ми це розуміли і до цього готувалися. Зима буде складною, атаки будуть комплексними з точки зору цілей, тобто не лише підстанції чи ТЕЦ.

Що зроблено? Найперше ми суттєво посилили нашу систему протиповітряної оборони. Минулого року в цей час у нас не було жодного західного комплексу, сьогодні ми маємо *Patriot*, *NASAMS*, *IRIS-T*, *SAMP-T*, *Gepard*, *Crotale* та багато інших систем протиповітряної оборони. Ми постійно працюємо з партнерами, щоб збільшити кількість систем, а головне – забезпечити достатню кількість ракет до цих систем.

За більш ніж півтора року війни росія відстріляла значну кількість запасів своїх крилатих та балістичних ракет, але потрібно розуміти, що ці ракети не закінчилися і не закінчаться в найближчому майбутньому. Тому один з головних векторів нашої роботи разом з Офісом Президента, дипломатами, вами – нашими парламентаріями – це перекриття постачання електроніки і компонентів, які необхідні для виробництва цих ракет і дронів у росії.

Серйозною загрозою залишаються дрони-камікадзе, «шахеда», які російські військові отримують на постійній основі. У вересні ми це бачили по їх кількості, рівень атак був на рекордному рівні. Постійно підвищуємо рівень протидії цій загрозі. Президент України вчора був в Іспанії, де також було досягнуто важливих домовленостей щодо цього напрямку.

Стосовно ремонтної кампанії нашої енергетики, підготовки інфраструктури до опалювального сезону детально доповість міністр енергетики Герман Валерійович Галущенко.

Ще один великий виклик – реалізація програми швидкого відновлення. Ще на початку року ми визначили п'ять пріоритетів – це енергетика, житло людей, критична та соціальна інфраструктура, гуманітарне розмінування та відновлення нашої економіки. Переформатували роботу багатосторонньої координаційної платформи донорів для України. До керівного комітету платформи входять наші союзники із країн G7 та Європейського Союзу.

Одне з головних завдань платформи цього року і на наступний рік – це забезпечення фінансування проектів відновлення. Потреби швидкої відбудови України залишаються на рівні близько 15 мільярдів доларів. Цього року було профінансовано лише частину таких потреб, решта витрат переходять на 2024 рік. У 2023 році з фонду ліквідації наслідків збройної агресії Україна виділила на різні програми відновлення 62,3 мільярда гривень, 18,9 мільярда гривень пішло на виконання робіт на об'єктах енергетики.

Щодо відновлення критичної інфраструктури. Місцевим бюджетам було надано 11,4 мільярда гривень для реалізації проектів на об'єктах соціальної сфери та житлово-комунального господарства, 8,5 мільярда виділено для будівництва водогонів, щоб забезпечити людей водою після теракту на Каховській ГЕС, 3,6 мільярда направлено на програму будівництва та відновлення об'єктів інфраструктури, житлового і громадського призначення, громадських будівель, 3,3 мільярда виділено на експериментальний проект комплексного відновлення шести населених пунктів – це Бородянка та Мощун в Київській області, Тростянець у Сумській області, Посад-Покровське в Херсонській області, Циркуни на Харківщині, Ягідне на Чернігівщині.

Активно реалізуємо програму «єВідновлення» – це ремонти та відновлення житла для наших людей. Для цього виділили 4,4 мільярда гривень, уже погоджено виплати для 16 тисяч українських родин на ремонт власних осель. Це цільові кошти в розмірі до 500 тисяч гривень.

Прямо зараз запускаємо другий компонент програми – це житлові сертифікати для тих, чиє житло повністю зруйноване, і вже в листопаді можна буде ними скористатися.

Третій компонент – це відшкодування тим, які зробили ремонти власним коштом. Дякую парламенту за прийняття відповідних змін. Розраховую, що швидко почнемо реалізацію і цього елемента.

Гуманітарне розмінування. Відповідно до плану розмінування сільськогосподарських земель на деокупованих територіях потрібно обстежити 470 тисяч гектарів. Зараз виходимо на показник близько половини від цієї цифри. Будемо прискорюватися, у проекті Державного бюджету на 2024 рік ми вперше заклали для цієї мети 2 мільярди гривень на гуманітарне розмінування.

Запускаємо ринок послуг із гуманітарного розмінування через *ProZorro*, компанії власники земель зможуть через *ProZorro* закуповувати послугу розмінування від офіційних ліцензованих операторів. Держава далі повністю або частково буде компенсувати витрати. Це має суттєво прискорити процес очищення земель там, де це можливо. Пілотний конкурс з продажу послуг вже відбувся на Житомирщині, незабаром плануємо проведення великої міжнародної донорської конференції з гуманітарного розмінування України у Хорватії, плануємо залучити додаткові фінансові ресурси від різних країн-донорів та організацій.

Знаю, є питання щодо фонду ліквідації наслідків збройної агресії, тому скажу відразу, що в наступному році плануємо його наповнювати за рахунок конфіскованих російських активів. Зараз активно працюємо над відповідними кейсами з нашими партнерами. Маємо також резервний фонд майже на 45 мільярдів гривень, що дасть змогу фінансувати частину капітальних видатків і у сфері інфраструктури, і у сфері енергетики.

Відповідно до Концепту посилення стійкості демократії також готуємо єдиний План реформ, в якому будуть враховані пропозиції наших партнерів та власні напрацювання. Зокрема єдиний План реформ включатиме маяки МВФ, положення, закладені в Угоду про асоціацію з ЄС, вимоги для отримання макрофінансової допомоги ЄС, сім рекомендацій Європейської комісії, план України в рамках програми ЄС *Ukraine Facility*, рекомендації щодо реформ від США, нашу українську антикорупційну стратегію до 2025 року, економічні реформи Світового банку. Усі ці плани сьогодні в роботі уряду, ми будемо об'єднувати їх, зокрема нові пропозиції, в єдиний документ, але це робота далеко не лише уряду. Ми також закликаємо, щоб парламент, правоохоронні органи, антикорупційні органи, незалежні експерти, громадянське суспільство брали участь у їх розробці та фіналізації.

Наостанок. Вдячний усім парламентаріям за роботу, постійну координацію, взаємодію, підтримку. За останні 18 місяців ми разом подолали багато викликів, сформувавши фундамент для нашої перемоги, для нашого відновлення, для нашого європейського майбутнього. Маємо залишатися скоординованими, відкинути суперечності, працювати заради перемоги як єдина команда України.

Пане Голово, віце-спікери, шановні народні депутати України, дякую за вашу роботу, за вашу державницьку позицію. У ці складні часи для нашої держави нам як ніколи важливо бути єдиними, бо лише єдність сформує наш шлях до перемоги.

Дякую за вашу увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякую, Денисе Анатолійовичу. Займіть, будь ласка, своє місце.

Шановні народні депутати, на трибуну для доповіді запрошується міністр енергетики України Герман Валерійович Галущенко. Будь ласка, Германе Валерійовичу.

ГАЛУЩЕНКО Г.В., *міністр енергетики України.* Шановний Голово, шановні народні депутати! Щодо підготовки до проходження наступного опалювального сезону. Безумовно, виклики величезні й насправді полягають у тих атаках, які, абсолютно очевидно, росія продовжуватиме системно і масовано на нашу енергосистему.

Щодо готовності взагалі самої енергосистеми, то хочу дати таке загальне розуміння, що ми повністю будемо готові як з точки зору генерації електроенергії, так і з точки зору передачі електроенергії та відповідних ресурсів для проходження опалювального сезону. Це означає, що генерація повністю забезпечуватиме споживання на необхідному рівні, так само як і ресурси, необхідні для генерації відповідної електроенергії, є і будуть забезпечені.

Більш детально назву декілька цифр. Почнемо з газу. Передусім хочу подякувати Верховній Раді за закон, який дав нам змогу імплементувати європейське законодавство щодо сертифікації газосховищ України. Насправді це дуже значна подія, яка показує, що навіть під час війни іноземні компанії почали зберігати газ в українських сховищах. Такого не було і минулого року, не було в таких обсягах і до цього. На сьогодні, незважаючи навіть на воєнні ризики, європейські компанії зберігають свій газ в Україні, уже понад 2 мільярди кубів газу нерезидентів, тобто іноземних європейських компаній, зберігаються в сховищах України. За тими планами, які ми бачимо, укладеними контрактами до зими цей обсяг буде збільшений до 3 мільярдів. Це дуже суттєво, тому що, по-перше, дає фізично додатковий обсяг газу, який дає нам можливість балансувати систему, по-друге, це той обсяг, який у разі потреби, якщо нам знадобиться додатковий обсяг газу і буде досягнуто домовленостей з відповідними нерезидентами, може бути викуплений компанією «Нафтогаз».

Але для нас важливо, що загальний обсяг газу, на який ми плануємо вийти, на сьогодні вже становить 15,6 мільярда кубічних метрів газу в державних сховищах. Це за планового накопичення 14,7 мільярда кубічних метрів газу, які ми розраховували з урахуванням того, скільки газу нам потрібно, зокрема на можливість генерації електроенергії з його використанням. Тому що це, на жаль, ми проходили торік, коли росіяни обстрілювали певні маршрути постачання палива і ми не мали іншої можливості, як в інтересах національної безпеки генерувати електроенергію з використанням газу. Ми бачимо, що до зими відповідного обсягу буде досягнуто – близько 16,5 мільярда кубів газу. Це більше ніж було торік. Минулого року, хочу нагадати, ми почали з цифри 14,5 мільярда кубів. Тому це дуже важливо, але найважливіше, що попри війну є довіра до України і в наші сховища іноземні компанії продовжують закачувати газ.

Щодо вугілля. На сьогодні на складах наших генеруючих компаній 1 мільйон 300 тисяч тонн вугілля, близько 90 тисяч тонн на складах шахт, і ми контролюємо ситуацію з необхідністю його стабільного постачання протягом опалювального сезону. Основні компанії, які використовують вугілля для генерації електроенергії, уклали контракти, і в Україну вже прибула перша партія імпортного вугілля, щоб відповідним чином стабілізувати і гарантувати роботу генеруючого обладнання.

Надзвичайно важливе завдання – це, безперечно, ремонтна кампанія. Дійсно, ремонтної кампанії таких масштабів, як у цьому році, в Україні ніколи не було. Безумовно, це наслідки російських ударів по енергосистемі, але нами було поставлено завдання всім без винятку компаніям, всім видам генерації, щоб вони максимально були готові до проходження опалювального сезону.

Зараз детальніше розповім про наші плани щодо генерацій. Почнемо з атомної генерації, яка навіть за втрати на сьогодні Запорізької атомної станції в нашій системі (хочу нагадати, що саме Україна постачає електроенергію для роботи і підтримання систем безпеки на станції, а це 70 мегават електроенергії) все одно є ключовою, базовою і виробляє більше 50 відсотків електроенергії країни. Так ось, за планами, які ми точно реалізуємо, усі дев'ять блоків на підконтрольній Україні території протягом опалювального сезону працюватимуть на повну потужність. Це базова генерація, яка минулої зими допомогла нам навіть під час масованих ракетних ударів по енергетиці пройти і стабілізувати виробництво електроенергії.

Сталася також, дійсно, історична подія – ми вперше спільно з нашими американськими партнерами – компанією *Westinghouse* розробили нове паливо для реактора типу ВВЕР-440. Сьогодні це паливо вже завантажено на рівненський блок, що забезпечить стабільну роботу такого типу обладнання. Важливо, що до цього таке обладнання вироблялося виключно «Росатомом» і росіяни мали стовідсоткову монополію на його виробництво. Завдяки нашій співпраці з компанією *Westinghouse* п'ять країн, які досі мали монопольну залежність від росії щодо постачання цього типу палива, вже не мають цієї залежності

й укладаються контракти, щоб посунути росіян з ринку постачання ядерного палива.

Щодо теплової генерації. Зараз так само триває наймасштабніша ремонтна кампанія, певні види робіт проводитимуться протягом опалювального сезону, але ми плануємо вийти на 4,5 гігавата, які в разі необхідності теплова генерація буде готова дати в енергосистему. Цей обсяг генерації передбачає і певний необхідний резерв для системи. Теплова генерація, на жаль, зазнала, напевно, найбільших атак протягом минулого опалювального сезону, тому, безумовно, обсяг робіт з відновлення там найбільший серед усіх видів генерацій.

Щодо гідрогенерації. Вона також була предметом системних атак ворога протягом минулої зими. На сьогодні ми теж рухаємося в напрямі відновлення і плануємо вийти на більш ніж 2 гігавати потужностей. Ключовим є те, що система дасть можливість повністю спрацювати воду, яка буде доступна, протягом опалювального сезону, щоб генерувати електроенергію.

Важливо, що, окрім планових ремонтів, які робляться на всіх видах генерації, ми запланували додати до системи 1,7 гігавата. Тобто це ті блоки, які були зруйновані майже повністю, які за фактом відновлювалися. На сьогодні з 1,7 гігавата вже додано 1,5, і в принципі за всіма роботами ми бачимо, що наш план щодо додаткового відновлення 1,7 гігавата, які додадуться до нашої енергосистеми, буде повністю реалізовано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Германе Валерійовичу. Займайте, будь ласка, своє місце.

Шановні народні депутати, переходимо до запитань із визначеної теми до членів Кабінету Міністрів України від депутатських фракцій і груп. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що запитання від депутатські фракції і групи ставитимуть по колу в такій послідовності: спочатку депутатська фракція «Слуга народу», потім – «Європейська солідарність», «Батьківщина», «Голос», групи «Партія «За майбутнє», «Довіра», «Платформа за життя та мир», «Відновлення України». Якщо буде час, знову почнеться коло. На це відводиться до 50 хвилин.

Перед тим як виставимо лічильник, я прошу представників фракцій і груп записатися, але буде та черговість, про яку я сказав (*Шум у залі*).

Запишіться, будь ласка, від фракцій і груп, хто виступатиме, але за черговістю, яку я озвучив (*Шум у залі*).

Я хочу бачити, хто від вас виступатиме, тому запишіться (*Шум у залі*). Шановні колеги, запишіться, тоді я надам слово людині, вона передасть тому, хто ставитиме запитання від вас. А так кого я питатиму?

Шановні колеги, першою ставить запитання фракція «Слуга народу».

Павлюк Микола Васильович. Кому ви передасте слово від фракції чи самі ставитимете запитання?

Одну секунду, обнулить час.

Нагадую, що питання потрібно ставити на ту тему, щодо якої була доповідь, – щодо енергетичної безпеки.

Павлюк Максим Васильович. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Герусу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Герусу Андрію Михайловичу. Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Раді вітати тут Прем'єр-міністра і міністра енергетики. Дуже добре, що в нас знову відновлюються такі парламентські дискусії.

Я хотів запитати про ті проекти, які ми реалізуємо спільно з нашими європейськими партнерами. Є проект «Промінь надії», у межах якого Україні передавалися сонячні панелі від Єврокомісії, а саме Італія нам передавала ці панелі. Вони мають піти на лікарні, а саме: 24 лікарні в Житомирській, Київській, Волинській, Одеській областях і в місті Києві мають отримати автономне живлення від цих сонячних електростанцій, які будуть встановлені на їх дахах.

Я хотів запитати, чи є вже все необхідне обладнання, чи прийшли ті панелі і коли нарешті лікарні зможуть отримати це альтернативне «зелене» джерело генерації електроенергії?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання, шановний Андрію Михайловичу. Насправді, на сьогодні планується постачання цих панелей. Їх, дійсно, мала надати італійська компанія «Enel», але трохи затягнулося укладення контракту між італійською компанією та Єврокомісією. Вони вже фіналізували цей процес, і панелі будуть постачатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановні урядовці. У концепті стійкості дуже важливою є демократія, і нарешті на вимогу «Європейської солідарності» повернулася «година запитань до Уряду».

Найбільше питань у нас щодо захисту наших військовослужбовців. Верховна Рада прийняла закон про виплати пораненим, інструкторам, курсантам, строковикам та іншим категоріям населення. На жаль, уряд чотири місяці не міг розробити підзаконних актів, і досі цих виплат не було. Чи будуть у жовтні здійснені ці виплати, із червня включно? Це перше.

Друге. Як може країна, що воює, у проекті бюджету на 2024 рік скоротити на 6 відсотків видатки на Міністерство оборони?

Третє. Ми шоковані вашою позицією щодо Національного військового меморіального кладовища. Спочатку ви пообіцяли родинам військових, що це буде Биківня, і провели відповідні слухання та анонсували, а сьогодні говорите про абсолютно інше місце, не враховуючи думки родин військових. Як так можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перед тим як відповідатимуть, я все-таки нагадаю всім членам фракцій і груп, що тема сьогоднішньої «години запитань до Уряду» – енергетична безпека України. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую, шановний пане Голово. Шановні народні депутати, щодо всіх виплат військовим. Уряд їх здійснює і буде здійснювати. Всі прийняті парламентом законодавчі акти опрацьовано, розроблено всю «нормативку», і виплати здійснюються в повному обсязі відповідно до зобов'язань держави Україна перед нашими захисниками і захисницями в секторі безпеки і оборони.

Щодо збільшення видатків на сектор безпеки і оборони на наступний рік. Вони зростають порівняно з плановим бюджетом 2023 року. Але, як ви знаєте, цього року ми сподіваємося, що парламент проголосує за внесення змін до бюджету і таки дасть змогу нашим захисникам отримувати заробітну плату вчасно і за жовтень, і за листопад, і за грудень. Ми потребуємо додатково більше 300 мільярдів гривень до бюджету 2023 року.

У межах 2024 року всі необхідні видатки для сектору безпеки і оборони урядом будуть ініційовані. Якщо не вистачатиме того бюджету, який сьогодні визначений у проекті бюджету, поданому до Верховної Ради, то в разі необхідності ми будемо звертатися з ініціативою до парламенту щодо дофінансування сектору безпеки і оборони. Ми абсолютно чітко усвідомлюємо й розуміємо, що фінансування наших Збройних Сил, наших військових під час війни – це пріоритет номер один. Ми над цим працюємо для забезпечення ста відсотків потреб сектору безпеки і оборони.

Щодо Національного військового меморіального кладовища. Я буду вдячний депутатам за підтримку відповідного законопроекту, щоб якнайшвидше

розпочати будівництво цього меморіального комплексу і дати можливість сім'ям загиблих ховати їхніх рідних.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крулько Іван Іванович. «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». У мене запитання до Прем'єр-міністра України.

Перше. Шановний пане Прем'єр-міністре, як ви знаєте, лідер нашої фракції Юлія Тимошенко очолила тимчасову слідчу комісію щодо проблематики госпіталів. Скажіть, будь ласка, наскільки готові сьогодні госпіталі, лікарні на передовій до проходження опалювального сезону? Тому що під час відвідування десятків госпіталів на передовій ми побачили, що там немає не те що обладнання і ліків, а навіть дров, щоб вони могли опалити свої приміщення. Будь ласка, дайте відповідь на це запитання.

Друге запитання. У проекті закону про внесення змін до Державного бюджету України на 2023 рік пройшла поправка Юлії Тимошенко, щоб під час лікування наших поранених у госпіталях фінансування відбувалося із застосуванням коефіцієнта 3,0 (коефіцієнт Y). Будь ласка, візьміть під особистий контроль реалізацію цієї...

ШМИГАЛЬ Д.А. Буду вдячним, якщо ви дуже конкретно назвете, в яких госпіталях на передовій немає дров, де була лідер вашої фракції, і надасте нам чіткий їх перелік. Ми, звичайно, приділимо цьому увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова Юрчишина Ярослава Романовича, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Декілька запитань насамперед до Прем'єр-міністра.

Пане Денисе, 24 травня відбувся конкурс на зайняття посад членів НКРЕКП. Упродовж 10 днів уряд повинен був затвердити одну з двох осіб, які виграли конкурс. Станом на сьогодні це рішення не прийнято. Поясніть, будь ласка, коли воно буде прийнято. Це перше запитання.

Друге запитання щодо закритості Енергетичної стратегії. Чому ця стратегія є таємним документом і на що треба орієнтуватися інвесторам: на Енергетичну стратегію, яка є таємним документом, чи на презентацію планів відбудови, яка була зроблена в Лондоні під час конференції? Тому що відмінності між стратегією і тією презентацією велетенські.

Третє запитання. Можливо, міністр енергетики підкаже. Назвіть, будь ласка, дату, коли було здійснено перерахунок коштів «Укренерго» та агенції з відбудови на побудову укриттів на підстанціях? Назвіть дату, коли саме ці проплати були...

ШМИГАЛЬ Д.А. Відповім на перше ваше запитання. Я попрацюю із секретаріатом, коли було подано документи, подивимося, як проходили всі процедури, і після цього повернемося до вас з відповіддю.

На решту запитань прошу відповісти міністра енергетики.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Щодо Енергетичної стратегії. Насправді якщо ви подивитеся презентацію, яка була представлена в Лондоні, то вона базувалася саме на стратегії. Там був посил (я брав участь у презентації цієї стратегії), ми говорили, що в нас є такий розрахунок щодо стратегії, але Україна має можливості для суттєвого збільшення виробництва водню.

Друге питання – це саме «зелена» металургія. Якщо ви візьмете Європейську водневу стратегію, то в них є бачення того, що їм треба імпортувати близько 10 мільйонів тонн водню. Через це ми й говорили, що якщо в Європі є потреба в таких обсягах імпортувати водень, то Україна має потенціал. У стратегії цього немає в таких обсягах, це ви абсолютно вірно кажете. Ми говорили, що можемо експортувати до Європи близько 1 мільйона тонн. А в презентації казали, що якщо Європі буде потрібно, то зможемо збільшити обсяги до 3,5 мільйона тонн.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Констанкевич Ірина Мирославівна, група «Партія «За майбутнє».
Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець).* Група «Партія «За майбутнє». Шановний пане Прем'єре! Хочу подякувати за ваш виступ і за те, що ми почули про головні концепти, які плануються на 2024 рік, зокрема щодо підтримки критичної та гуманітарної інфраструктури.

У контексті цього я звертаюся до вас із запитанням. Сьогодні на аукціон виставляється державне підприємство «Волиньторф». Це останнє підприємство, яке забезпечує торфобрикетом соціальну галузь Волині: лікарні, школи, садочки. Яке ваше бачення того, що буде із територіями, які не мають газу і опалюються торфобрикетом? Адже аналогічне підприємство «Рівнеторф» було приватизоване, і там уже втриє підвищили тарифи на це паливо. Про яку енергетичну безпеку ми говоримо, якщо є проблема з опаленням для майже тисячі громадян, які проживають на волинсько-поліських...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Стратегія нашої держави – зменшувати роль держави в економіці, зменшувати рівень корупції в державному секторі управління. Відповідно Кабінетом Міністрів навіть за час війни близько 2 тисяч 200 державних підприємств було передано Фонду державного майна для подальшої приватизації, для наведення ладу, для виведення даних підприємств у більшості з банкрутства і з важких кризових ситуацій.

Звичайно, є перелік підприємств критичної інфраструктури, затверджений парламентом, їх близько 200, які не підлягають приватизації і будуть залишатися під опікою, під управлінням держави, але при цьому проходять процедуру корпоратизації, тобто будуть акціонуватися, будуть створюватися відповідні наглядові ради, щоб, повторю, зменшити політичний вплив держави на дані підприємства критичної інфраструктури. Усі решта підприємств держави підлягатимуть приватизації, наведенню ладу, управлятимуться приватним бізнесом. Це наш шлях до Європи, це наші зобов'язання, це покращення рівня життя наших громадян, покращення рівня економічного зростання нашої держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Депутатська група «Довіра». У мене запитання до Прем'єр-міністра. Шановний пане Прем'єр-міністре, звичайно, добре, що ми відновили і ви погодилися на цю «годину запитань до Уряду». Я вкотре все-таки хочу поінформувати вас, що зараз внесено урядовий законопроект і йде мова про те, щоб ПДФО з виплат військовим забрати в місцевих громад. Ми погоджуємося, що однозначно насамперед потрібні боєприпаси для українського воїна, однак в Україні є такі громади, що мають військові містечка, які й до цього жили з ПДФО з виплат військовим, такі як Десна, Яворів, Миргород і багато інших.

Тому я хочу, щоб ви запевнили, що якщо так, на жаль, станеться, що ПДФО з виплат військовим заберуть з місцевих бюджетів, то в наступному році ви зможете дотацією допомогти хоча б на проходження...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше питання. Воно, дійсно, важливе для місцевих громад, ми не применшуємо його важливості. Однозначно, що сьогодні пріоритетом для нашої держави, для всіх нас є перемога в цій війні. Для цього нам треба забезпечити власне виробництво. Ми бачимо, що у світі виснажені запаси так званої радянської техніки і боєприпасів. Відповідно ми маємо поповнювати запаси нашої зброї самостійно і, власне, розвивати наш промислово-виробничий комплекс, маємо виготовляти якомога більше власних дронів. На це ми спрямовуємо 100 мільярдів гривень. На сьогодні на рахунках місцевих громад залишки коштів від ПДФО, який державний бюджет від початку повномасштабної війни сплачував місцевим громадам, становлять 216 мільярдів гривень, навіть більше.

Ми збільшуємо бюджети місцевих громад порівняно з 2021 роком на 75 мільярдів, залишаємо всі дотації в місцевих громадах. Міністерство фінансів, я переконаний (учора міністр фінансів виступав перед парламентом), гарантує, що рівень бюджету кожної громади буде не нижчий 2021 року. Тобто якщо в згаданих вами Яворівській або інших громадах, де були військові містечка, у 2021 році був певний рівень надходжень від податків до бюджету, він буде збережений і гарантується бюджетом на 2024 рік не нижче 2021 року. У прифронтових, військових громадах, де втрати бюджету значно більші, а потреби теж зросли через війну, будуть додаткові дотації, які вирівнюватимуть до їхніх потреб.

Дякую за ваше запитання ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Макаренко Михайло Васильович, група «Платформа за життя та мир».
Будь ласка.

МАКАРЕНКО М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Шановний пане головуєчий! Прошу передати слово депутату Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Дякую, шановний головуєчий. Перше запитання до міністра енергетики щодо врегулювання колапсу на енергоринку, не побоюєсь цього слова. Представники нашої депутатської групи подали пропозиції щодо взаємозаліку між учасниками на енергоринку. Підкажіть, будь ласка, коли і в які строки може бути інтегрований

даний механізм, зважаючи на старт опалювального сезону і колапс на енергоринку?

Друге запитання щодо тарифно-субсидіарного контексту. Я не можу про це не запитати з огляду на той факт, що в проекті закону про Державний бюджет України на наступний рік ви зменшуєте обсяг субсидій з 37 до 33 мільярдів гривень, при цьому в нас зростає тариф на електричну енергію, точніше, він уже зріс з 1,44 гривні до 1,64 гривні. Як ви будете врегульовувати це питання, зважаючи на те, що хоча в нас є певна верифікація, зменшилася кількість отримувачів субсидій, але за зростання на 83 відсотки в нас зменшується обсяг виділених...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за ваше запитання. Насправді питання взаєморозрахунків на ринку, безумовно, складне. Це обумовлено насамперед війною. Дійсно, було накопичено борги, але протягом усього періоду ми постійно проводили взаємозаліки між учасниками ринку. Ключове – це навантаження на дві компанії, на які покладено ПСО і найбільший фінансовий тягар, – «Енергоатом» і «Укргідроенерго». З вересня саме завдяки рішенню щодо тарифів нам вдалося повністю стабілізувати фінансову ситуацію. Усі розрахунки щодо відповідної послуги за вересень проведено на сто відсотків, але ми готові опрацювати будь-які пропозиції щодо взагалі фінансової ситуації на ринку.

Щодо субсидій. Прем'єр-міністр Денис Анатолійович Шмигаль щойно назвав цифру 50 мільярдів гривень, яка передбачена в проекті бюджету на субсидування, включаючи ті питання, про які ви говорите. За розрахунками, цих коштів буде достатньо для покриття необхідних потреб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бурміч Анатолій Петрович, група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Голово, прошу передати слово колезі Євгену Шевченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євген Шевченко. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Я прошу уваги народних депутатів. Моє запитання стосуватиметься нас, роботи парламенту.

Денисе Анатолійовичу, доброго ранку. Я радий вітати вас у залі. У мене просте запитання, пов'язане з постановою, яка забороняє депутатам виїжджати за кордон. Є лише обрані депутати, які можуть це робити.

Усі українці розуміють, що енергетична, економічна, військова безпека зараз залежить від того, чи дадуть нам допомогу наші партнери, чи не дадуть. У нас є нагальні питання щодо Польщі, Словаччини, Угорщини і Сполучених Штатів Америки. Без парламентської дипломатії ви нічого не отримаєте, тому що ці кошти дають парламенти, не президенти. Чому ви відрізали нас, зробили з нас дитячий садок? Усі хочуть, щоб ми пішли на фронт воювати, бо ми сидимо тут, ледарюємо. Коли ми працюватимемо як справжні парламентарії? Дайте відповідь.

Ще одне. Ця постанова не відповідає Конституції. Рішення про заборону виїзду депутатів повинні приймати у Верховній Раді, а не...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Ми не забороняли народним депутатам України покидати Україну. Наскільки мені відомо, всі народні депутати мають можливість виїжджати у відрядження за погодженням з Головою Верховної Ради, маючи відповідні директиви від Міністерства закордонних справ.

Дякую за ваше запитання (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте все-таки дотримуватися того, про що я вчора говорив: є культура поставити запитання і є культура послухати відповідь. Правда?

Ідемо далі. Шановні колеги, ми завершили перший цикл. Я прошу записатися депутатів на другий цикл запитань від фракцій і груп, але ставити запитання будемо в тому самому порядку.

Козир Сергій В'ячеславович, фракція «Слуга народу». Будь ласка, ваше запитання.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, пане Прем'єр-міністре! Ми дуже раді, що відновилося «година запитань до Уряду». У мене як у представника Херсонщини до вас є три запитання.

Перше запитання. Уже розпочинається опалювальний сезон, Кабміном виділена субвенція на паливо для підтримки деокупованих територій, але тих коштів не вистачає на весь опалювальний сезон, і вже жовтень, а закупівля поки що не проводиться. Тож хочу дізнатися, чому так відбувається і який контроль з боку уряду?

Друге запитання щодо ліквідації наслідків підриву Каховської ГЕС. Урядом було виділено кошти на забезпечення питною водою постраждалих територій, але на сьогодні ми бачимо, що ці кошти ще не використані і свердловини в тих місцях, де це можливо з огляду на безпекову складову, також поки що не пробурено.

Третє запитання. Хочу звернути вашу увагу на гуманітарне розмінування, про яке ви сказали. Для Херсонщини це дуже актуально, і без цього це питання не зрушуватиметься...

ШМИГАЛЬ Д.А. Я говорив у своїй промові, що уряд, дійсно, виділив з фонду відновлення більше 62 мільярдів гривень. Частина з цих коштів пішла на відновлення і захист енергетичних об'єктів, решта – на відновлення житла, велика частина, мільярди гривень, – на відновлення Херсонщини і Миколаївщини після теракту на Каховській ГЕС. На жаль, спроможність місцевих громад у створенні комісій для проведення відповідних процедур щодо відшкодування і реалізації цих проектів не завжди є достатньою, особливо на Херсонщині, через об'єктивні обставини: там обстріли, не всюди є люди в громадах, відповідно ці процеси затягуються. Але всі необхідні кошти виділено через спецфонд, вони будуть перехідними на наступний рік.

Щодо підготовки до опалювального сезону. Зараз у мене немає матеріалів під руками, але я переконаний, що є відповідь місцевої влади, ми поділимося нею з вами. Станом на сьогодні Україна практично готова на 97 відсотків. Звичайно, у прифронтових областях особлива увага до підвезення дров туди, де газ перебитий, де є проблеми, декілька десятків населених пунктів у Херсонській області без електроенергії. На жаль, туди неможливо підвезти дрова через замінування, через обстріли. Ми будемо працювати щодо забезпечення відповідних гуманітарних потреб населення таких сіл і селищ.

Щодо детальнішої інформації про кошти конкретно в кожному населеному пункті підготуємо додатково інформацію на ваш запит, у тому числі й від обласної військової адміністрації стосовно того, що там відбувається.

Германе Валерійовичу, доповніть, будь ласка.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Якщо дозволите, я хотів би додати з приводу Херсона. Насправді там постійно працюють бригади щодо відновлення електропостачання. Розмінування – це дуже важливо, бо воно, дійсно, впливає на швидкість, але ми спостерігаємо, що тільки-но бригада розпочинає роботу, особливо біля населених пунктів ближче до Дніпра, росіяни відразу починають прицільно атакувати. На жаль, втрати серед енергетиків саме в Херсонській області досить відчутні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»).
Прошу передати слово Ніні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Перше запитання до Прем'єр-міністра. Хочу зазначити, що ви дуже непослідовні, тому що ми з вами протягом минулого року (я сподіваюся, що ви читаєте хоча б якісь питання-відповіді) займалися «Рівнеторфом» і зупиняли декілька разів його приватизацію як дуже суттєвого об'єкта щодо можливості забезпечення населення торфом. Сьогодні вас запитали про «Волиньторф», ви уникли відповіді.

Друге запитання до міністра енергетики. Ви дуже багато сказали про генерацію, про ремонт і таке інше, а за отриманою нами інформацією від місцевих депутатів, більше 65 відсотків електричних підстанцій зовсім не готові, не мають ніякого фізичного захисту – чи бетонних укриттів, чи якогось іншого облаштування, і це дуже загрожує забезпеченню електроенергією в цілому системи.

Скажіть, будь ласка, конкретно, скільки мільярдів виділено на фізичний захист і скільки витрачено, і чому досі немає захищеності...

ШМИГАЛЬ Д.А. Відповідь на перше запитання. Мені здається, що я роблю все, щоб наша держава була в Європі, на відміну від вас. У Європі немає торфових підприємств, які належать державі. Тому в мене дуже велике прохання не маніпулювати цими речами. Я вже відповів, що ми робимо з нашими європейськими партнерами, – зменшуємо роль держави в економіці, максимально приватизуємо підприємства. Тож моя відповідь є послідовною та абсолютно відповідає європейським прагненням нашої держави (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина» (*Шум у залі*).

Перепрошую, ще відповідь на друге запитання.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Якщо дозволите, відповім на друге запитання щодо підстанцій. У нас є так звані магістральні підстанції, це великі підстанції компанії «Укренерго», і є локальні підстанції, які належать обленерго, вони різні – від 110 кіловольт і нижче.

На сьогодні відповідна робота щодо захисту проведена. Вона має декілька елементів. По-перше, це система пасивного захисту – габіони, біг-беги, завдання яких захистити від ураження осколками. По-друге, протидроновий захист – це більш складна система захисту, яка так само реалізується.

Насправді зараз це реалізовано не скрізь, але роботи ведуться всюди і будуть закінчені найближчого тижня. Тобто в нас є всі графіки щодо тих видів робіт.

Якщо ми говоримо про локальні підстанції, то це, безумовно, відповідальність ОСР обленерго на місцях. Ми так само їх зобов'язали, і вони надали нам відповідні графіки робіт щодо насамперед пасивного захисту підстанцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кучеренко Олексій Юрійович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Перше запитання до пана Прем'єра. Передусім сповіщаю, що перелік проблемних, на наш погляд, лікарень та шпиталів ми обов'язково вам надамо. Але питання в тому, що немає зараз важливішої проблеми для органів місцевого самоврядування та підприємств комунальної теплоенергетики, ніж так звана різниця в тарифах і борги теплокомуненерго перед НАК «Нафтогаз України». Цифра 94 мільярди боргів ТКЕ перед «Нафтогазом» – це свідчення колапсу й абсолютно неправильної моделі ПСО. Одночасно уряд подає проект бюджету, де скасовує різницю в тарифах, але на сьогодні діє мораторій на підвищення тарифів. То скажіть тоді чесно, що треба підвищувати тарифи. Навіщо гратися?

Друге запитання. Пане Германе Галущенко, що треба зробити, щоб ми нарешті навели порядок у вугільній галузі і в «Центренерго»?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Нагадаю, ми домовилися, що ви надасте перелік шпиталів на передовій, де була лідер вашої фракції. Таке запитання було поставлено, і я готовий на нього відповісти.

Друга частина запитання щодо боргів ТКЕ перед «Нафтогазом» і вашої пропозиції щодо підвищення тарифів. Хочу ще раз наголосити для українського суспільства: ми не будемо підвищувати тарифи до кінця цього опалювального сезону, такі питання навіть не розглядатимемо.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Запитання щодо «Центренерго». Дійсно, на сьогодні можна сказати, що там реалізується... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Юрійовичу, так неправильно, бо вас без мікрофона все рівно не чути, а чути лише шум. Дайте, будь ласка, можливість відповісти.

Будь ласка, завершіть відповідь.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я не хочу приховувати, і ми це обговорювали, що, дійсно, у «Центренерго» були певні проблеми, зокрема з ремонтною кампанією. На сьогодні всі строки відфіксовані і відповідні роботи проводяться, тому ми впевнені, що компанія буде готова до проходження опалювального сезону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Хлапуку Максиму Миколайовичу, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка, Максиме Миколайовичу.

ХЛАПУК М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Прем'єре, пане міністре, дякую, що прийшли, все буде цікаво.

Перше запитання. Який обсяг газу з цих 15,6 мільярда в наших газосховищах належить «Нафтогазу», який виконує ПСО, і на якому рівні очікується споживання в цей опалювальний сезон? Відповідно чи плануєте закуповувати газ за кордоном, зокрема в нерезидентів, за яких сценаріїв і чи закладаєте на це кошти?

Друге запитання персонально до Прем'єр-міністра. Справді, тарифи на теплопостачання не будуть підвищені, але тому що відповідний закон прийняла Верховна Рада України, до завершення воєнного стану. Це основне.

Водночас цей закон, який розроблявся з подачі уряду, передбачає компенсацію підприємствам теплопостачання різниці в тарифах. Пошук відповідних джерел покладено на Міністерство фінансів, на Мінвідновлення. Скажіть, що відбувається з цим? Чи знаходите джерела? Коли знайдете і коли буде компенсовано?

Останнє запитання. Яка ваша позиція щодо...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за ваше запитання.

Щодо газу. Я вже зазначав, що станом на зараз у нас зберігається, якщо бути зовсім точним, 15 мільярдів 536 мільйонів кубічних метрів газу. Ми плануємо, що до зими закачаємо ще приблизно 6,6 мільярда кубів газу. З них резидентам України належать 13 мільярдів 280 мільйонів кубів, нерезидентам – 2 мільярди 256 мільйонів кубічних метрів.

Щодо можливості імпорту газу, така опція є в «Нафтогазу», у них є домовленості з цілим рядом компаній, які готові продати в разі необхідності. Тобто така можливість є. У принципі зараз рівень цін на газ на європейському ринку дозволяє це спокійно робити, і ресурс на сьогодні є, це основне. Якщо ви подивитесь на рівень заповнення сховища в Європі, він один з найбільших за останні періоди.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше дуже конкретне, предметне, чітке й коректне запитання.

Коли ми домовлялися з громадами про фіксацію тарифів, то підписали меморандум, у якому зазначили, що 4 відсотки ПДФО залишатиметься громадам для можливості компенсації втрат деяких ТКЕ через фіксацію тарифів для людей. Ми цього слова дотримаємо. І якщо парламент підтримає проект бюджету на

наступний рік, ми домовилися також продовжити і залишити 4 відсотки загального ПДФО громадам. Це десятки мільярдів гривень, які залишаться у розпорядженні громад для підтримки ТКЕ через фіксацію тарифів і непідвищення їх до кінця війни для людей.

Дякую за це запитання і за співпрацю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Скороход Анні Костянтинівні, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). У мене питання до Прем'єр-міністра. Пане Прем'єре, у чому полягає вигода для держави від приватизації Триліського спиртового заводу, майновий комплекс якого площею кілька тисяч метрів квадратних розташований на земельній ділянці 101 гектар, за 6,5 тисячі гривень? Це перше запитання.

Друге. Чому державне підприємство «Санаторій «Конча-Заспа» не фінансують для надання послуг з реабілітації наших військових? У них борги вже 3 мільйони, але вони й надалі не приймають наших військових на лікування.

Наступне запитання до пана Галущенка. Скажіть, будь ласка, яка ситуація із ЗАЕС, що ми отримуємо в результаті і чи відомо взагалі, в якому вона стані? Яке майбутнє будівництва третього і четвертого блоків Хмельницької атомної електростанції? Усіх також цікавить, які заходи здійснені для захисту трансформаторів на 750 і 330 кіловольт, особливо на запорізькому напрямі.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання.

Щодо приватизації. Ми ж приватизуємо на аукціонах у відкритий спосіб, і в ринковій економіці ціну продажу і купівлі формує ринок. Тому та ціна, яка була сформована на відкритому електронному аукціоні, і була сплачена за те або інше підприємство. Нагадаю, що цим займається Фонд державного майна, а не Кабінет Міністрів, і це абсолютно відкрита процедура.

Щодо будь-яких санаторіїв, які готові надавати послуги з реабілітації для наших військових або ветеранів. Очевидно, що послуги мають бути належної якості і відповідати певному рівню вимог, щоб НСЗУ могла відшкодувати цю послугу і сплачувати за надання. Не можу зараз сказати про конкретні заклади, чи готові вони надавати якісні послуги для військових. Тому якщо внесете запит, ми з міністром охорони здоров'я подивимося, чи готові ті або інші заклади до надання послуг відповідного рівня для військових. Тоді НСЗУ візьме їх до своєї мережі для сплати.

Для відповіді на третє запитання передаю слово міністру.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Ну, ви знаєте, ситуація на Запорізькій атомній електростанції насправді дуже складна. Ми про це говоримо на всіх майданчиках зі всіма партнерами. Якщо підсумувати, то відбувається процес деградації обладнання, тому що станція вже більше року не в робочому стані, і відповідно все це впливає на системи безпеки.

Що є позитивного? Минулого тижня Україну було обрано до Ради керуючих МАГАТЕ, і це дасть нам можливість мати прямий голос як члена Ради керуючих і піднімати на новий рівень питання Запорізької атомної станції. Безумовно, там на сьогодні перебуває місія МАГАТЕ, яка є постійно діючою. На цьому тижні відбулася чергова ротація експертів.

Щодо передбачення ситуації, на що будуть готові терористи надалі з точки зору контролю, який вони здійснюють на станції, і з точки зору рішень, які вони можуть ухвалювати, будемо реагувати з огляду на розвиток подій на станції. Безумовно, це ключове питання як наслідок війни України і росії та окупації найбільшої атомної станції в Європі. Насправді всі наші партнери без винятку говорять в один голос, що будь-який, навіть маленький інцидент на Запорізькій атомній станції може взагалі поставити хрест на ренесансі атомної енергетики у світі.

Тож це питання надважливе, і про нього, дійсно, ми говоримо на всіх майданчиках зі всіма нашими партнерами. Це ключовий, перший пункт Формули миру Президента Зеленського, і в нас проводиться постійна робота щодо формули, де питання Запорізької атомної електростанції ми намагаємося вирішити з нашими партнерами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово, прошу передати слово Вікторії Гриб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запитання від депутатів після цього, тому зараз передавайте слово в межах фракцій і груп або самі запитуйте.

БАКУНЕЦЬ П.А. Прошу передати слово Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний пане Прем'єр-міністре! Кабінет Міністрів влітку 2023 року своєю постановою зменшив кількість документів для отримання

статусу УБД. Незважаючи на це, хлопці й дівчата витрачають по півроку, щоб отримати цей статус. Звісно, трохи спростили з документообігом, але основна проблема – це довідка, яку потрібно отримати з частини. Справа в тому, що їм кажуть: нам не до вас, у нас немає часу, і це все перетворилося на бюрократичне пекло.

Хочу також сказати, що, можливо, й допоможе цифровізація, на порядку денному зараз закон, але звертаю вашу увагу, що зараз УБД практично неможливо отримати. Чи це якась команда згори, чи ще щось, але люди з інвалідністю, які втратили кінцівки, по півроку не можуть отримати цей статус.

Щодо НСЗУ. Дійсно, пакети тепер коштують 11 тисяч і 15 тисяч – амбулаторний і стаціонарний. Це величезна проблема, зверніть...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Щодо довідки за формою 5, яку видає військова частина військовослужбовцю для отримання ним статусу учасника бойових дій або для відповідного оформлення документів ВЛК, а також у подальшому МСЕК. Над цим ми працюємо вже практично шість місяців, спільно з головами профільних комітетів парламенту було проведено цілий ряд нарад під моїм головуванням.

Ми запроваджуємо цифровізацію. Переконали, уже найближчим часом військові частини будуть забезпечені відповідною технікою і всі необхідні довідки оперативно передаватимуться цифровими каналами. І парламент, і уряд, дійсно, доклали зусиль, щоб максимально скоротити термін надання цієї довідки. Зараз залишається останній крок, щоб усі військові частини мали фізичну можливість надавати цю довідку через електронні засоби передачі, щоб прискорити цей час узагалі до годин.

Інша справа – організація роботи в самих військових частинах. Тут ми працюємо і з Генеральним штабом, і з Міністерством оборони для формування відповідної політики щодо прискорення цього процесу. Я особисто був у цілому ряді госпіталів, реабілітаційних центрів, спілкувався з військовими щодо відповідної роботи ВЛК. Ми збільшили більш ніж удвоє їхню кількість, запровадили можливість у цивільних медичних закладах отримувати цю послугу.

Мій принцип цієї реформи – довідка ходить за військовим, а не навпаки. Це критично важливо, щоб військовий отримував документи протягом буквально годин і днів, не витрачаючи на це енергії, часу, сил, нервів. Тож працюємо над цим абсолютно напружено разом з народними депутатами, головами профільних комітетів, Мінцифрою, Генеральним штабом, Міністерством оборони.

Друге запитання не почув до кінця. Якщо внесете запит, то все зробимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступне запитання. Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Прем'єр-міністре, шановні депутати! Хочу звернути увагу, що в Україні є Бюро економічної безпеки, наділене специфічними повноваженнями – аналітичними й правоохоронними – для здійснення інформаційно-аналітичної діяльності й розслідування злочинів у сфері економіки. Ми їм надали колосальні повноваження, але там уже близько року немає керівника.

У зв'язку з цим у мене два запитання.

Перше. Яким органом, на вашу думку, є Бюро економічної безпеки: правоохоронним чи аналітичним?

Друге. До ваших повноважень належить проведення конкурсу щодо призначення керівника Бюро економічної безпеки, але конкурс не розпочато. Однак проведено конкурс і призначено керівника НАБУ. Інша процедура – призначення тимчасово виконуючого обов'язки або керівника на час війни. Яка позиція вами обрана і чому не проводяться...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше дуже важливе запитання.

Бюро економічної безпеки утворено в межах реформи правоохоронної системи України для контролю і розслідування злочинів у сфері економічної діяльності. Ця реформа розпочата, вона триває. У парламенті зареєстрований відповідний законопроект, який передбачає продовження цієї реформи.

Звісно, штат має бути доформований. Правоохоронна функція (очевидно, подискутуємо про це під час опрацювання даного законопроекту) може бути надана. Але це потребує окремої дискусії і комплексного підходу до того, як ми реформуємо нашу правоохоронну систему.

Моє бачення (ми про це говорили з бізнесом, зокрема, і під час зустрічі Президента з українським бізнесом), БЕБ має стати єдиним правоохоронним органом, який матиме право здійснювати контроль за діяльністю суб'єктів економічної діяльності в Україні. БЕБ має нести відповідальність, керівник БЕБ також. На даний момент там працює виконувач обов'язків, БЕБ свою функцію як підрозділ економічного контролю за економічними злочинами виконує станом на сьогодні. Усі інші кроки будемо робити в межах подальшої реалізації реформи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили відповідь? Дякую.

Бурміч Анатолій Петрович, депутатська група «Відновлення України».
Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановний Голово, прошу передати слово депутату Володимирі Морозу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Мороз. Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Денисе Анатолійовичу! У мене до вас дуже важливе запитання. На сьогодні набирає обертів програма «Відновлення». Попри це люди на прифронтових і тимчасово окупованих територіях не можуть отримати компенсацію за пошкоджене та знищене житло, оскільки чинний порядок передбачає виїзд комісії на місце руйнування. З питань безпеки це робити неможливо. Особливо серйозно це відчувається на Донбасі. Я хочу навести приклад Мар'їнки, якої вже немає, вона розбита вщент, заїхати туди неможливо. Але ж це можна перевірити якимось іншим чином, бо люди ще жодної копійчини не одержали.

Я з колегами звертався до уряду з вимогою вирішити питання компенсацій, отримав відповідь Олександра Михайловича Кубракова, що розроблено проект постанови уряду, бачив сам текст проекту. У мене конкретне запитання: коли уряд нарешті прийме новий порядок? Ми зверталися ще в серпні, а зараз уже жовтень...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Програма «Відновлення», дійсно, працює, я про це вже доповідав з трибуни. На сьогодні 46 тисяч родин зареєструвалися, третина вже отримали відшкодування за пошкоджене майно. Сподіваємося, що після прийняття парламентом закону (дякую) люди матимуть можливість отримувати компенсації за відшкодування за вже зроблені ремонти. У листопаді, як я казав, буде можливість відшкодувати кошти за відповідними сертифікатами тим, які втратили житло зовсім.

Усі комісії на місцях. Ми максимально спростили можливість, буквально в пару кліків, зареєструвати заяву про втрату житла або його пошкодження, максимально спростили роботу комісій. До складу такої комісії входять троє осіб: представник місцевого самоврядування та свідки, які мають підтвердити, що своїми очима бачили, що житло, дійсно, зруйноване або пошкоджене.

Дійсно, ви праві, не всюди це можливо зробити через бойові дії. Ми з урядом працюємо зараз, щоб знайти рішення, як відшкодувати людям. Це складне завдання, але ця робота продовжується. Я переконаний, що ми знайдемо варіанти, як зробити так, щоб усім людям дати можливість отримати попереднє відшкодування. Але, зрозуміло, найбільша робота проводиться нами щодо конфіскації російських активів, заморожених у світі, щоб мати змогу повністю за кожен втрачений квадратний метр відшкодувати нашим людям усі втрати. Це ключове завдання на сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні колеги, у нас залишилося 3 хвилини, а це означає, що ще одне запитання може бути поставлене від фракції «Слуга народу». Хто бажає від фракції «Слуга народу»?

Жупанін. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку! У мене запитання до міністра енергетики.

Перше запитання. З початку війни Міненерго відіграє важливу роль у житті виробників електроенергії за «зеленим» тарифом. Майже кілька місяців Міненерго встановлювало відсоток із «зеленого» тарифу, який оплачуватиметься виробникам електроенергії за «зеленим» тарифом. До прикладу, згідно з наказом Міненерго сьогодні власникам СЕС платять до 20 відсотків «зеленого» тарифу. У червні стало відомо, що десятки промислових СЕС на окупованих територіях із липня – листопада 2022 року не подають електроенергії в енергомережу України. Водночас цим станціям, які, по суті, не синхронізовані з українською енергомережею, продовжували платити гроші за «зеленим» тарифом і сплатили майже 1 мільярд гривень.

Враховуючи, що «Укренерго» попереджало про цю ситуацію з листопада попереднього року, як так сталося, що Міненерго вперто не помічало виплат для окупованих СЕС і не завадило виплаті більше 1 мільярда гривень?

Друге запитання. Яка офіційна позиція міністерства з приводу виплаченого 1 мільярда: чи потрібно його повернути, чи вже можна про нього забути, чи якась інша позиція?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Наскільки мені відомо, ці обставини є предметом розслідування відповідних правоохоронних органів. Я думаю, що вони встановлять, хто допускав цю електроенергію в енергосистему, хто підтверджував чи не підтверджував, що вона вироблена і спожита в єдиній енергосистемі України.

На жаль, у Міненерго немає повноважень зупинити платежі, тим більше це відбувається не в системі підприємств Міністерства енергетики, ви про це знаєте. Насправді НКРЕКП проводила рішення, які на сьогодні в принципі мають верифікувати цю обставину. Я знаю, що зараз розпочато чергову перевірку цієї ситуації і відповідні висновки будуть зроблені. І я дуже хотів би, щоб правоохоронні органи їх зробили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили перший раунд запитань, як ми домовилися, від фракцій і груп, а зараз будуть запитання народних депутатів. Причому прошу

записуватися всіх народних депутатів, які бажають поставити запитання. Домовилися, колеги?

Прошу народних депутатів записатися на запитання до уряду. Будь ласка.

Ще раз нагадую, що тема сьогоднішнього зібрання – питання енергетики.

Слово надається Макаренку Михайлу Васильовичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАКАРЕНКО М.В. Шановний Руслане Олексійовичу, прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. На продовження попереднього запитання щодо субсидіарної політики. Якщо ви вже берете цифри і порівнюєте з 49,9 мільярда гривень, які виділяєте, зокрема, на придбання твердого та рідкого побутового палива і скрапленого газу, навіть якщо берете цю динаміку і 32 відсотки, то у вас за зростання тарифу на електричну енергію на 84 відсотки зростання обсягів виділених субсидій лише на 32 відсотки. Тобто у 2,6 разу темпи не відповідають. Так, безумовно, там є й інша питома вага, але це один важливий момент, і я хотів би, щоб ви його враховували.

На що я хотів би ще звернути увагу в контексті бюджету на наступний рік? Ми всі знаємо, що в нас критична ситуація в демографії. Ми бачили статистику за перші півроку щодо падіння народжуваності на 28 відсотків, і це порівняно з аналогічним довоєнним періодом, коли на 100 померлих було лише 38 народжених. Як ви стимулюватимете демографічну ситуацію, народжуваність у наступному бюджеті? Це стосується виплат...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Щороку і парламент, і уряд повною мірою виконують свої зобов'язання щодо сплати людям субсидій. У нас із вами не було зривів цієї політики, і уряд, і парламент дуже відповідально до цього ставляться. Якщо до кінця року в нас виникла необхідність дофінансувати субсидіарні зобов'язання держави, то ми з вами завжди це відповідально робили. Так буде і в наступному році, якщо людям будуть потрібні додаткові кошти, уряд зніщює і, я переконаний, парламент підтримає. Ми завжди людям виплачували всі субсидії і будемо виплачувати. Я дякую за таку відповідальну позицію і нашу спільну роботу щодо ставлення до наших людей.

Стосовно демографічної ситуації. Вона складна через об'єктивні обставини війни, це очевидно. Звичайно, ми з вами як влада маємо робити все можливе для того, щоб дати людям відчуття безпеки, дати їм можливість заробляти кошти. Відповідно це ті фактори, які матимуть вирішальний вплив на демографічну ситуацію, на народжуваність.

Сьогодні Збройні Сили роблять усе можливе, щоб Україна вижила як держава. Я переконаний, і в цей час, і після нашої перемоги ми зобов'язані

робити все можливе, щоб молодь відчувала безпеку і впевненість у майбутньому. Це ключовий, вирішальний і ментальний фактор, який приведе до зміни в демографічній ситуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Павліш Павло Васильович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»).* Доброго ранку! У мене звернення до Прем'єр-міністра і міністра енергетики щодо необхідності забезпечення населення деокупованих територій вугіллям і дровами. Я просив би, щоб це було не так, як минулого року, коли військовим адміністраціям було дано доручення, а на хід його виконання вже ніхто не звертав уваги.

Розкажу вам, як це було. Із західних областей привезли дрова, і не просто дрова, а кругляки, які залишалися у вагонах на залізничних коліях. Ви ж розумієте, що населення не може розвантажити великі породи дерев з вагонів. Крім того, необхідно ще й вугілля.

Тому прохання, щоб у цьому році деокуповані території були ефективніше забезпечені вугіллям і дровами.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Буквально тиждень тому, минулої суботи, я особисто був на Донеччині в робочій поїзді. Ми проводили нараду з керівництвом обласної військової адміністрації на місці щодо забезпечення і проходження опалювального сезону в Донецькій області. Аналогічна ситуація в багатьох деокупованих територіях і громадах. Усі необхідні доручення дано, Міністерство енергетики працює. Зараз я передам слово Герману Валерійовичу з цього приводу.

Щодо забезпечення дровами. Там, де необхідно, ми виділили на це кошти. Місцеві адміністрації також виконують відповідні доручення.

Щодо кругляку, який стояв у вагонах на коліях, тут дуже важливо розрізнити. Я просто не в курсі ситуації. Якщо назвете конкретний приклад, ми з вами разом можемо зробити аналіз, що відбувалося. Але минулого року було дано доручення «Укрзалізниці» в кожній області поставити ешелони з лісом як резерв запасу деревини. Я не переконую в цьому, але можливо, десь відбулася підміна понять і ті ешелони з лісом, які стояли як резерв, сприйнялися як дрова, які мали б піти для населення. Ми абсолютно контролюємо роботу обласних військових адміністрацій щодо доставки пального, вугілля і дров на місця, до конкретних громад, часом навіть до кожного подвір'я.

Але дякую за ваше питання, воно архіважливе і на особистому контролі у нас з міністром.

Якщо є що додати, Германе Валерійовичу, будь ласка, додайте.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я скажу буквально декілька слів. Дійсно, коли до нас звертаються відповідні ВЦА щодо виділення вугілля, ми завжди співпрацюємо, надаємо ресурс.

Хочу сказати, що в Донецькій області, Денис Анатолійович її згадав, насправді не проста ситуація з розрахунками, але ми виходимо з того, що питання забезпечення людей – це питання національної безпеки. Тому навіть незважаючи на борги, які є там у розрахунках між комунальними підприємствами і нашими підприємствами, ми все одно надаємо паливо, вугілля і дрова. Тобто можна абсолютно запевнити людей, що вони не залишаться без ресурсу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Козир Сергій В'ячеславович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗИР С.В. Денисе Анатолійовичу, доброго ранку ще раз. Хочу зауважити, що нами в парламенті створено міжфракційне депутатське об'єднання «ВПО України», до якого входять більше 30 депутатів з усіх фракцій і груп. Основне питання, яким ми опікуємося, це поліпшення становища ВПО, розв'язання їхніх проблем, які зараз виникли.

Три співголови цього об'єднання самі є ВПО, і це нам дуже болить. Я уважно слухав вашу доповідь, але мало почув про те, що передбачено в проекті бюджету на 2024 рік саме щодо питань ВПО. По залученості і по кількості населення це друге питання в нашій країні після військових дій, тому що у військових діях задіяні всі громадяни України, а ВПО 5 мільйонів.

Я розумію, що волонтерський і ветеранський рух надзвичайно актуальний для наших захисників, але хочу звернути увагу на питання ВПО, тому що розгорнутої відповіді, що планується щодо їх житла і роботи, я не почув ані від вас, ані від міністра фінансів. Хочу також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступне питання. Народний депутат Шпенюк.

ШМИГАЛЬ Д.А. Зачекайте, я відповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Я просто не бачив.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, просто не видно Прем'єр-міністра. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А. Стосовно ВПО ми з вами мали зустріч і домовилися, що проведемо наступну зустріч щодо цього важливого питання. У проекті бюджету кошти на ВПО передбачено. Зараз немає під руками всієї розкладки, тому що вони розбиті між декількома статтями державного бюджету, так як ви й сказали. Ми ґрунтовно підготуємо всю інформацію, проведемо відповідну нараду з депутатською групою і спільно визначимося щодо пріоритетів на наступний рік. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.
Народний депутат Шпенюв Дмитро Юрійович, позафракційний. Будь ласка.

ШПЕНЮВ Д.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 37, Дніпропетровська область, самовисуванець). Прошу передати право на запитання Вікторії Гриб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Вікторія Гриб. Будь ласка.

ГРИБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні Денисе Анатолійовичу і Германе Валерійовичу! Насамперед хочу подякувати вам за титанічну працю в найскладніших умовах, які є зараз в Україні.

Перше, на чому хочу наголосити. Пані Інна Совсун вже порушила питання щодо призначення члена НКРЕКП. Ми маємо дуже багато зустрічей з міжнародними донорами, і для них питання номер один: чому ми не виконуємо наших зобов'язань у рамках законодавства України? Тому, будь ласка, подивіться на це питання, якщо можна, призначте такого члена.

Друге, про що хотілося б сказати. На сьогодні заборгованість держави перед комунальними підприємствами в рамках меморандуму, який було підписано, становить 36 мільярдів гривень. Це дуже велика сума, і ми розуміємо, що 4 відсотки, які додали до ПДФО...

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо НКРЕКП просто повторю свою відповідь. Я подивлюся на документи спільно з юристами, з секретаріатом. Дякую за ваше запитання.

Щодо заборгованостей. Завдання щодо вирішення питання накопичених боргів надзвичайно складне, але воно не впливає на суму, яка необхідна, щоб компенсувати і проходити опалювальний сезон цього року, це ж різні поняття. Борги накопичувалися попередніми роками, цього року потрібно погасити борги, щоб пройти опалювальний сезон, сплатити заробітну плату, закупити відповідне паливо для ТКЕ. Тому коли ми домовлялися з головами громад, з відповідними асоціаціями, то чітко розуміли, що 4 відсотки є достатнім компенсатором, щоб громади могли підтримати ТКЕ.

Лише в окремих випадках у прифронтових громадах ми підходимо з окремими механізмами, щоб їх підтримувати. Герман Валерійович уже їх торкався. Це, зокрема, і ваше рідне Добропілля, де і минулого року, і цього року ми проходимо фактично в особливих умовах, з дуже великим викликом, але проходимо. Так буде і цього року. Ми точно підтримаємо всі громади, щоб люди пройшли цей уже другий в умовах великої війни надзвичайно складний опалювальний сезон.

Дякую за нашу співпрацю і вашу підтримку як народних депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павловський Петро Іванович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово Сушку Павлу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сушко Павло. Будь ласка.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, Денисе Анатолійовичу! Від усіх мешканців Харківської області хочу поставити вам три запитання, які дуже турбують людей і майже всі пов'язані з цінами на тверде паливо.

Перше. Це жахливий, катастрофічний стан доріг в області. Немає жодної громади, де були б цілі дороги, у результаті поранених не завжди можна своєчасно довести до шпиталів, швидкі не доїжджають і люди взагалі не можуть пересуватися.

Друге. У зв'язку з цим приватні перевізники не хочуть їхати, бо вже через два дні машини стають. Що держава може зробити, щоб підставити плече? Прошу вас прислати комісію в Харківську область, щоб зробити інвентаризацію доріг, куди пішли кошти, що робитимуть у першу чергу, що в другу. Люди чекають на ці відповіді.

Третє. Ціни на тверде паливо. Машина дров коштує 18 тисяч гривень, на зиму потрібно дві машини, у багатьох пенсія 2,5 тисячі, і в громадах не розуміють, яким чином вони будуть забезпечуватися дровами, бо на сьогодні немає жодної інформації.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Щодо доріг. На це питання, чесно кажучи, треба подивитися з двох боків: через призму бруківки, яка вже стала власною назвою,

і через призму потреб на сектор безпеки і оборони нашої держави, бо нам треба виграти війну.

На наступний рік ми заклали 3 мільярди гривень для утримання доріг, зокрема військових, якими везуть поранених та боєприпаси. Ви абсолютно праві, це треба робити. Нами також закладено відповідний резервний фонд, який дасть змогу виділяти кошти на поточний ремонт військових доріг для забезпечення доставки військових вантажів і поранених. Тож держава не знімає з себе відповідальності і не просто підставляє плече, а виконує цю роботу і фінансує там, де це необхідно, наголошую, з військової точки зору. Усі інші потреби щодо інфраструктури будуть, звісно, фінансуватися і підтримуватися після нашої перемоги. Це очевидно в сьогоднішніх умовах, ми потребуємо коштів для нашої перемоги.

Щодо вартості палива для опалювального сезону. Я уже сказав після вашого запитання, якщо ваше звернення буде офіційним, я дам доручення, щоб ми розглянули питання субсидіювання всіх видів палива для опалювального сезону. Це питання треба уважно вивчити. Я погоджуюся з вашою точкою зору, що таке паливо також має субсидіюватися, так само як газ або вугілля, там, де немає іншого джерела для тепла на цю і наступні зими. Тому вносьте офіційний запит, ми з ним попрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Слово надається народному депутату Загородньому Юрію Івановичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Прошу вас передати слово народному депутату Миколі Скорику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Денисе Анатолійовичу, у мене два запитання щодо моєї рідної Одеської області.

Перше запитання щодо регулювання вантажного руху трасою Одеса – Рені. На сьогодні ця траса не витримує вантажопотоку і потрібне ваше доручення щодо впорядкування там руху, тому що це стратегічна траса для держави, але люди дуже потерпають від великої аварійності і смертності в результаті аварій.

Друге запитання щодо ґрунтової посухи на території Одеської області, яка спостерігається цієї осені. Я знаю ситуацію з бюджетом, але чи планує уряд відповідні компенсації для наших аграріїв? Які заходи планує уряд з цього приводу? Тому що на сьогодні аграрії – ключова ланка для української економіки.

Дякую за відповідь.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. На ваш запит я дам доручення віце-прем'єр-міністру з відновлення України – міністру розвитку громад, територій та інфраструктури, Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури, Міністерству внутрішніх справ зробити все можливе для впорядкування ситуації на трасі, яку ви зараз описали.

Щодо ситуації в аграрній сфері. Вона складна в чотирьох південних регіонах, особливо після терористичного акту на Каховській ГЕС, який здійснила російська федерація. Звісно ж, ми шукаємо варіанти, як підтримати наших аграріїв. Станом на сьогодні вони мають можливість отримувати пільгові кредити за програмою «Доступні кредити 5-7-9%». Зокрема, під портфельні гарантії, під державні гарантії від уряду аграрними підприємствами було отримано більше ніж на 84 мільярди гривень таких пільгових кредитів. Це та допомога, яку держава системно надає практично більшості аграріїв нашої держави, які її потребують через різні обставини, не лише через ґрунтову посуху, а й через замінування полів у багатьох областях і громадах, через потреби на гуманітарне розмінування. Тому ми будемо продовжувати цю політику.

Щодо окремої програми. Сьогодні, як ви знаєте, ми максимально скоротили всі розвиткові програми і всі програми, які не стосуються сектора безпеки і оборони, але стосовно аграріїв проводимо окрему політику підтримки цієї галузі як ключової галузі нашої економіки. Тому, звичайно ж, будемо шукати всі можливі способи, у тому числі з міжнародними партнерами, як підтримати нашу аграрну галузь, зокрема в Одеському регіоні, як ви зазначили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Запрошую до наступного запитання народну депутатку України Скороход Анну Костянтинівну, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К. Прошу передати слово Сергію Рудіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець).* Добрий день! У мене запитання до Прем'єр-міністра і до міністра енергетики. Пане Прем'єре, я другий день перебуваю у відпустці як військовослужбовець і дорогою до Києва на засідання парламенту

заїхав на Косарський спиртзавод у Черкаській області, де працюють 150 осіб. Це рекордсмен за вартістю приватизації спиртзаводів. Два роки тому вони сумарно з ПДВ заплатили 194 мільйони гривень, але до сьогодні їм не дають працювати. Відповідно до всіх необхідних законодавчих норм вони звертаються, щоб інспектори Державної податкової служби приїхали і провели розпломбування. Їм вперто місяць за місяцем просто не дають працювати. Я не розумію, навіщо було це робити.

Друге запитання до міністра енергетики. Це те саме питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, відповідь.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Щодо вашого запитання про Косарський спиртзавод. Я не чув про цю проблему. Сьогодні повернуся до робочого місця, дам відповідні доручення і Міністерству економіки, і іншим відповідним органам, щоб зібрати інформацію, з'ясувати, у чому справа і максимально швидко розв'язати цю проблему.

Розцінюю ваше звернення як депутатський запит. Відповідь вам буде надано. Ну, і звісно ж, крім відповіді, зробимо все можливе, щоб підприємство працювало, якщо, дійсно, для цього є всі правові й економічні підстави.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Я скористаюся можливістю і повторю два запитання, на які ми не почули відповідей.

Перше моє запитання було про те, якого числа перераховано гроші на побудову укриттів «Укренерго» та агенції з відбудови.

Друге запитання було від колеги Жупанина щодо виплати «зеленого» тарифу на окупованих територіях. Ми так і не почули, якою є позиція уряду з цього приводу. І не потрібно казати, що нам треба почути НКРЕКП, тому що це питання не до НКРЕКП, а політичне питання – про те, яким чином ми в принципі працюємо з окупованими територіями. НКРЕКП його не вирішить. Тому я все-таки хотіла б почути позицію уряду з цього приводу.

Ну, і третє запитання до Прем'єр-міністра. Підкажіть, будь ласка, коли ми побачимо кандидатуру на посаду міністра культури?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Якщо дозволите, я почну із запитання щодо НКРЕКП і щодо виплат за «зеленим» тарифом. Насправді, ця ситуація не складна з точки зору розуміння, як це працює. Тобто є виробник, який подає свої дані до обленерго, яке передає до «Укренерго», а далі «Укренерго» їх верифікує і підтверджує, бо лише ця компанія бачить, чи надходила фізично, фактично електроенергія в об'єднану енергосистему, далі це передається до ДП «Гарантований покупець», за фактом відбуваються проплати.

На мою думку, ситуація не дуже складна з точки зору встановлення істини. Я не бачу тут політики, бо політика в нас проста: якщо ти виробив 1 кіловат електроенергії і не поставив його в об'єднану енергосистему, абсолютно очевидно, що вона не була спожита і відповідно за неї ніхто не може платити. Тому мені здається, що все буде встановлено чітко щодо кожного конкретного платежу, бо компаній, які функціонують у такому режимі, десь близько 70.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. З приводу вашого запитання щодо числа. Після повернення на робоче місце ми підберемо платіжки, якого конкретно числа були здійснені платежі, і надамо вам відповідь.

Щодо Міністерства культури ми проводимо роботу з пошуку відповідного кандидата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі я надаю слово для запитання народному депутату Федієнку Олександрю Павловичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка, Олександрю Павловичу.

ФЕДІЄНКО О.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Штепі Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Сергійович Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день! У мене комплексне запитання до міністра енергетики. Шановний пане Германе, останнім часом соціальними мережами шириться інформація, що начебто у випадку, якщо росія повторюватиме атаки на енергетичний сектор Запорізької області, у місті Запоріжжі та околицях можуть бути відключення світла тривалістю 10 годин і навіть більше. Причому ця інформація нібито не взята зі стелі, а розрахована якоюсь організацією, яка називає себе інститутом.

Хотілося б почути від вас, по-перше, наскільки вірогідним є такий дуже неприємний сценарій з відключеннями світла по 10 годин? По-друге, яка робота здійснюється, щоб усе-таки цієї ситуації не допустити? Звісно, мова йде лише про ті заходи, про які ви можете говорити публічно. По-третє, на що взагалі чекати запоріжцям? Чи варто їм уже зараз запасатися повербанками і джерелами безперервного живлення? Чи ви все-таки вважаєте, що таких апокаліптичних сценаріїв з відключеннями світла майже на півдоби не буде?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за ваше запитання. Насправді до такої інформації, до висновків інституту, до експертних думок, які зараз дуже часто з'являються в медіапросторі, я закликаю ставитися дуже уважно, тому що інформаційні операції ворога нікуди не ділися. Хочу сказати, що саме напередодні початку опалювального сезону ми спостерігаємо зростання такого роду інформаційних вкидів, які взагалі не відповідають дійсності. Ось буквально нещодавно був черговий інформаційний вкид про те, що нібито сталася аварія з ядерним паливом, яке було завантажено на Рівненську атомну станцію і виготовлено спільно з *Westinghouse*, про що я сьогодні говорив, і що жителям Рівненської області треба готуватися до життя без світла.

Насправді це буде, є і, очевидно, треба спокійно... Я постійно закликаю: звертайтеся до офіційних органів, до міністерства. Ми завжди відкриті, ми прокоментуємо й покажемо реальну ситуацію щодо кожного регіону і кожного об'єкта.

Щодо готовності до надзвичайних ситуацій. Безумовно, оцінити або передбачити обсяг атак і можливої шкоди ми не можемо, але ключове – ми маємо мати протоколи на надзвичайні ситуації.

Хочу сказати єдине: ми нещодавно провели відповідні аварійні тренування по всіх регіонах України.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Я доповню, якщо можна. Треба бути свідомими, відповідальними, дуже відвертими та чесними: зима буде складною, особливо в прифронтових областях. Ми розуміємо, що там, куди добиває артилерія ворога, там, куди долітають С-300, загрози дуже високі, і треба, ще раз повторюю, бути свідомими і відповідальними. Не можна ховати голову в пісок, треба розуміти, що ми зробили все можливе, щоб встановити і пасивний захист (не можемо про це говорити публічно й голосно), і для того, щоб зробити активний захист, я називав з трибуни, ми маємо практично всі західні системи протиповітряної оборони, зараз робимо ще ешелоновану протиповітряну оборону для цілої держави, також військові речі, які не можемо обговорювати публічно. Але вся ця робота проводиться, велика частина зроблена.

Ворог цієї зими робитиме все можливе, щоб повторити сценарії минулого року. Ми готові, але ніщо не виключає того, про що казав міністр: ми не знаємо

обсягів їхньої агресії цієї зими. Треба готуватися до різних сценаріїв. Усі протоколи розписані, на всі випадки в усіх нас разом є достатній досвід минулого року: у суспільства, в енергетичних підприємств, у бізнесу, в економіки. Тому точно ми цю зиму пройдемо, незважаючи на весь терор ворога, але, звичайно, треба бути сумлінними, готовими, відповідальними, відвертими і єдиними в протистоянні російській агресії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Магомедов Муса Сергоєвич, позафракційний. Будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 45, Донецька область, політична партія «Опозиційний блок»). Прошу передати слово Климпуш-Цинцадзе. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановне пане Прем'єр-міністре! Я просила б, щоб ви не знецінювали зусиль різних політичних сил у нашому просуванні до Європейського Союзу і вважаю, що без спільних зусиль ми не отримали б ані кандидатського статусу, ані потенційно не зможемо отримати відкриття перемовин про членство.

У цьому контексті у мене запитання.

Перше запитання. Уряд мав надати план реформ Європейському Союзу для отримання остаточної згоди на виділення 50 мільярдів євро допомоги в рамках програми *Ukraine Facility*. Чи уряд передав цей план? Якщо передав, то чому він не був представлений парламенту, оскільки жодна реформа не може бути здійснена без участі Верховної Ради?

Друге запитання. Чи є затверджений план роботи уряду щодо тих реформ, яких від нас очікують наші колеги зі Сполучених Штатів Америки? Чи цей концепт так званого захисту демократичної стійкості, на вашу думку, має замінити цю програму реформ?

І третє...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше питання. Повністю з вами згоден, що ми маємо бути єдиними в наших євроінтеграційних прагненнях.

Важливий момент: *Ukraine Facility* на 50 мільярдів на чотири роки – це інструмент Європейської комісії, який готує, власне, Європейська комісія з залученням експертів українського уряду. Я так розумію, вони залучають і інші

експертні організації, і, можливо, громадянське суспільство. Повторюю, це план Європейської комісії для України. Ми беремо участь, активно готуємо це з відповідним директором Європейської комісії на базі Міністерства економіки. Тільки-но даний інструмент буде підготовлений і буде його драфт, звісно, ми його представимо, обговоримо і з суспільством, і з парламентом. Це мені здається очевидним.

Щодо пропозицій, які були надані Сполученими Штатами Америки. Я також говорив з трибуни (дякую, що ви на цьому наголошуєте) про те, що є українська ініціатива – Концепт посилення стійкості демократії, що охоплює всі сфери нашого життя, тому що ми прагнемо бути цивілізованою країною і не лише в антикорупції, а й у боротьбі з організованою злочинністю, у боротьбі з клановістю в певних економічних галузях і проявах в Україні полягає системна робота і парламенту, і уряду. Тому, звісно, нам треба створити єдиний план реформування нашої держави, де ми зможемо пріоритезувати відповідні реформи. Вони включатимуть пропозиції і МВФ, і Сполучених Штатів Америки, і *Ukraine Facility*, про які ми зараз говорили. Тобто ми маємо розуміти пріоритетність.

Світовий банк уже погодився разом з Офісом реформ, з Єврокомісією, з ЄБРР допомогти нам зробити відповідну експертну математичну модель пріоритетності тих реформ, тисячі яких сьогодні є в Україні і, зокрема, надаються нам як рекомендації нашими партнерами.

Ми цю роботу проведемо і, я переконаний, буде дуже якісний документ і ми зможемо на наступні чотири-п'ять років мати дорожню карту реформування нашої держави з метою і вступу до ЄС, і, головне, підвищення рівня життя нашого суспільства, наших громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Гринчук Оксана Анатоліївна, фракція політичної партії «Слуга народу».
Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Неклюдову Владлену.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владлен Неклюдов. Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Добрий день, Денисе Анатолійовичу. Радий вас бачити,

думаю, ви теж раді нас бачити, опинитися знову в колі друзів, мати можливість для такої широкої комунікації.

Моє запитання щодо лайфхаку, як поповнити бюджет, зокрема на енергетичну сферу. Звертаюся до вас як представник і член МФО «ВПО України». Під час діяльності нашої ТСК ми виявили факти чисельних розкрадань з боку колишнього губернатора, очільника ОВА Дніпропетровської області пана Резніченка. Там зникли 220 вагонів пшениці, які передали на зберігання ТОВ «ДМК «Дніпромлин», і ми не знаємо, де вони. Там виявлено системні розкрадання, він платив 42 мільйони бюджетних коштів у місяць за якісь склади, там завозилися під виглядом гуманітарної допомоги товари на сотні мільйонів і пропадали.

Ми звертаємося до вас, щоб ви підключилися до вирішення цього питання. Він може повернути кошти, якщо його притягти до відповідальності. Це сотні мільйонів гривень, які підуть і на...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші слова щодо початку нашої спільної роботи. Я говорив з трибуни, що вдячний Голові парламенту, вдячний українському парламенту за те, що ми сьогодні маємо змогу відновити наш формат співпраці. Вважаю його абсолютно конструктивним, корисним для нашої країни під час війни. Переконаний, що уряд сумлінно, відповідально готуватиметься і працюватиме під час «години запитань до Уряду», коли це буде можливо в умовах повномасштабної агресії.

Щодо роботи ТСК. Я сьогодні пропонував, щоб ми провели окрему нараду за участі народних депутатів щодо проблематики внутрішньо переміщених осіб в Україні. Підготуємо таку зустріч, розглянемо на ній усі деталі.

Щодо кримінальних проваджень за результатами роботи ТСК, вважаю це пріоритетом правоохоронних органів. Я не завжди маю право навіть вмішуватися з юридичної точки зору, тому там, де це предмет кримінальних або інших розслідувань, вважаю, ми маємо спиратися на матеріали, які будемо отримувати від правоохоронних органів, і можемо обговорювати їх у межах, наданих нам законом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, наступне запитання від народного депутата Кицака Богдана Вікторовича, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка, Богдане Вікторовичу.

КИЦАК Б.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Питання до міністра енергетики. Нещодавно відбулося засідання Комітету з питань економічного розвитку, на якому розглядалося питання щодо підприємства «Зоря» – «Машпроект». Представники Міністерства економіки заявили нам, що на даному

підприємстві зберігаються газотурбінні установки, які передбачалося поставити до росії, і на даний момент у зв'язку з тим, що в нас повномасштабна війна, ці газотурбінні установки можна використовувати для газотранспортної системи України.

Прошу надати інформацію, чому вони не використані, ніде не застосовані, оскільки представники Мінекономіки сказали, що їх можна використовувати для генерації до 30 мегават електроенергії і таким чином більш-менш вдало пройти цей осінньо-зимовий період, коли в нас імовірні колапси в енергосистемі.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Насправді, це, дійсно, важливе рішення, по-перше, з точки зору балансування енергосистеми і, по-друге, з точки зору децентралізації. Тому що для нас найшвидшим рішенням в енергосистемі є використання саме цих газотурбінних установок, які можуть генерувати від 20 до 50 мегават і відповідним чином підтримувати систему в пікові навантаження. Так само в разі, не дай Боже, блекаутів вони можуть працювати 24/7, виробляючи електроенергію і забезпечуючи критичну інфраструктуру.

Щодо конкретно цього кейсу. Я на зв'язку, цим займаються правоохоронці, тобто буде знайдено юридичні механізми, як можна ці турбіни використати. Відповідно вони сьогодні вже в комунікації з ОГТСУ. Це компанія, яка експлуатує магістральні газопроводи, які мають відповідний тиск для встановлення такої категорії турбін. Як тільки юридичні формальності буде виконано з точки зору можливості легально їх забрати, то ми це зробимо і встановимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Колтунович Олександр Сергійович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. У мене запитання до Прем'єр-міністра в макроекономічному контексті з акцентом на промисловість. Якщо ми дивимося на тенденційність минулого і цього року, то цього року ми маємо падіння на 2,9 відсотка, але це на фоні падіння 36,7 відсотка минулого року. Металургія, за даними за вісім місяців цього року, – падіння на 23,9 відсотка, і це на фоні падіння 72 відсотки минулого року. Так само будівельна галузь – падіння на 18 відсотків після падіння на 65 відсотків минулого року. Хімічна промисловість – падіння на 62 відсотки минулого року і 4,1 відсотка – цього року. Вантажобіг – також падіння. Фактично зупинено чи, точніше, знищено галузь з виробництва скла.

У зв'язку з цим у мене запитання. Оскільки в нас усе-таки макроекономічний аспект, він має бути і звучати в цьому залі, коли в нас плануються реальні структурні економічні реформи і коли ми подолаємо цю

фактично деіндустріалізацію України, тому що без промислової політики економічна політика фактично є відсталою?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Нагадаю, що через повномасштабну російську агресію, через їхній тероризм Україна втратила 30 відсотків своєї економіки, 30 відсотків свого ВВП минулого року. Це об'єктивна причина, чому ми мали це падіння. Цього року економіка фактично відновлюється. Ви назвали планове зростання економіки, ми його отримаємо цього року вперше.

Хочу також подякувати українському бізнесу, який надзвичайно відповідально ставиться до сплати податків. За цей рік ми вже зібрали близько 2 трильйонів до українського бюджету. Минулого року він був виконаний практично навіть з перевиконанням більш ніж 100 відсотків від планового, який парламент затвердив законодавством. Тобто бізнес ставиться дуже відповідально, платить податки, і ми за це бізнесу вдячні.

Щодо галузі скловиробництва. Її не було до війни. Сьогодні ми працюємо над створенням спеціальних умов і працюємо зі всіма нашими партнерами, і українськими, і міжнародними, для створення одного або навіть більше скловиробництв в Україні, оскільки через повномасштабну війну колосальний попит на скло. Ми голосно про це говоримо зі всіма партнерами.

Ви розумієте, що через безпекові причини зараз не всі міжнародні партнери готові зайти негайно в Україну, але надзвичайно великий інтерес заходження в Україну після завершення повномасштабної російської агресії. Хоча вже сьогодні ми працюємо через так зване законодавство про «інвестнянь» і маємо десятки іноземних бізнесів, українських бізнесів, які створюють підприємства, заходять в Україну, і це більш ніж на 1 мільярд доларів інвестицій уже прямо зараз. Наприклад, підприємства, які відкриваються в Західній Україні, будують відповідні заводи з виробництва будівельних матеріалів, зокрема ізоляційних та інших, розуміючи, що Україна буде відбудовуватися.

Тому, звісно, ми робимо всі необхідні кроки, щоб економіка відновлювалася і давала можливість людям отримувати роботу. Ми втратили 3,5 мільйона робочих місць через російську агресію. На це теж треба зважати. Це відноситься до тих 30 відсотків втрат ВВП.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні народні депутати, «годину запитань до Уряду» завершено. Давайте подякуємо Прем'єр-міністру України, членам Кабінету Міністрів України за участь у роботі Верховної Ради України (*Оплески*).

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 205.

Проголосували: за – 205, проти – 8, утрималися – 3. Усе, як завжди.

Ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перелік питань, узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано, але вчора ми розпочали розгляд проекту Закону [№ 10038](#) і провели дуже продуктивний день.

Запрошую на трибуну Роксолану Андріївну (*Оплески*).

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми вчора завершили на поправці 989. Поправка 989. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Добрий день! Продовжуємо працювати. І пан Прем'єр-міністр ще з нами. Пане Денисе! Пане Денисе!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо поправки, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Звичайно, просто до мене не дійшло слово, а мені дуже хотілося сказати. Я вже стільки разів з трибуни Верховної Ради закликав повернути «годину запитань до Уряду». Хотілося просто спитати в пана Дениса, як він узагалі тримається. Ми так давно його не бачили. Хотілося б почути, як він, але, на жаль, не вдалося, бо якось слово не дійшло.

Щодо поправки. Ми продовжуємо обговорювати зміни до Державного бюджету України, і я пропоную, як завжди, допомогти нашим військовим. У поправці йдеться про спеціальний захист інформації. Це дуже важливий напрям. На сьогодні кібербезпека дуже важлива.

Як завжди, я порушую питання щодо виплат нашим військовослужбовцям. Нацгвардія, ЗСУ, ДПСУ, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації – це має бути наша молитва кожен день у Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету коротко.

ПІДЛАСА Р.А. Комітетом цю поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 989 Гончаренка. Вона комітетом відхилена. Гончаренко просить поставити її на голосування для врахування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 990. Артур Герасимов. Будь ласка (*Шум у залі*).

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наступне питання, яке я хочу порушити, безумовно, щодо передачі коштів військовослужбовцям. Дуже шкода, що ми досі не повернулися і не розблокували закон про «тридцятку» всім військовослужбовцям. Нагадаю, що рівно півроку тому, 10 квітня, Верховна Рада прийняла закон України щодо повернення «тридцятки» військовослужбовцям, поліцейським, рятувальникам. Це досі не виконано, закон штучно заблокований проектом постанови пана Цабаля. Він сьогодні в залі. Може, пан Цабаль візьме зараз слово і пояснить, чому це відбувається, і взагалі відкличе цей проект постанови. Бо я бачу, що спікер не хоче вносити, а пан Цабаль міг би його відкликати і розблокувати це питання. Тоді нам просто було б внести відповідні зміни і почати виплачувати кошти тим, які на це насправді заслуговують, не витратити на барабани, серіали і все інше, а витратити на військовослужбовців.

А в поправці йдеться безпосередньо про державну систему спеціального зв'язку та захисту інформації. Прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 990 Герасимова, Павленка, Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Федина чи Фріз, хто сьогодні виступатиме? Федина. Будь ласка.

Перепрошую, репліка Цабаля. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Олексію Олексійовичу, ви як член бюджетного комітету добре

знаєте, що якщо законом не передбачено фінансування, як пропонувалося в поправці 48 півроку тому, то фінансування має здійснюватися з існуючих джерел. Тобто в разі прийняття поправки 48, як ви пропонуєте, ми маємо забрати кошти, якщо я вас правильно розумію, з виплат у 100 тисяч військовослужбовцям на передовій, щоб віддати це поліцейським та іншим категоріям у тилу. Так, потрібно збільшувати всім, але не треба зменшувати кількість людей, які одержують 100 тисяч на передовій, щоб повернути в тил. Треба всім давати, але не з передової забирати (*Шум у залі*). Є джерела, як працює бюджет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Володимировичу.
Наступна поправка 991. Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). У поправці 991, яку, на жаль, комітет відхилив, передбачається виділення додаткових коштів на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері зв'язку. Нагадаю, що зв'язок на фронті – це база, це елементарне виживання, і скільки на початку повномасштабного вторгнення загинуло наших військовослужбовців, тому що поміж підрозділами не було належно налагодженого зв'язку. Мені соромно, що бюджетний комітет і моновлада зараз не хочуть додати елементарних 19 мільйонів, щоб наші зв'язківці мали достатній досвід, достатню кваліфікацію і їх була достатня кількість на передовій, щоб забезпечувати комунікацію в рамках сил оборони України і забезпечувати оборону Української держави.

Шановні колеги, я прошу підтримати цю поправку щодо 19 мільйонів на підвищення кваліфікації, на навчання зв'язківців, які забезпечують виживання усіх родів військ на передовій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 991 Федина. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 992. Бондар. Будь ласка. Передаєте слово Величковичу. Вчора Величкович цілий день розповідав. Добре, нехай працює.

Величкович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я готовий і сьогодні цілий день працювати, і будь-коли, коли буде призначене пленарне засідання.

Я вважаю, що Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації потребує додаткових коштів. Якщо ми виділяємо їм кошти, щоб вони могли закуповувати дрони, то відповідно нам треба говорити про те, що підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікованих кадрів у сфері зв'язку закладами вищої освіти – це те, що зараз потрібно в контексті збільшення коштів на закупівлю дронів.

Тому прошу поставити поправку на голосування для врахування і виділити додаткові кошти на цю службу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 992 Бондаря і Величковича. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 993. Ар'єв. Перепрошую, Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Я дуже задоволений, що сьогодні в залі з фракції «Слуга народу» набагато більше людей, ніж було вчора. І ще раз хочу повторити, чому не можна голосувати за цей законопроект.

Перше. У ньому не стільки йдеться про армію, як про виділення 272 мільйонів на Мінфін, 91 мільйона – на Мін'юст, 30 мільйонів – на Міндовкілля, 18,5 мільйона – на Мінкультури тощо.

Окрім цього, хочу вам сказати, що це про ПДФО, тому що одним з ключових джерел наповнення такого закону є якраз ПДФО – до 207 мільярдів. Це щоб ви просто розуміли, як це пов'язано.

Друге. Я хочу звернутися до мажоритарників зі «Слуги народу», які тут присутні. Щоб ви розуміли, законопроекти [№ 10037](#) і № 10038 – це два близнюки, це брати. Пропозиція дуже проста: вийняти все, що не стосується сектору безпеки й оборони, з цього законопроекту, направити його на повторне друге читання і прийняти дуже терміново і швидко, але тільки для оборони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 993 Ар'єва, Герасимова, Чийгоза. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 994. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Безумовно, моя поправка, як завжди, про те, щоб додати грошей військовослужбовцям.

Друзі, у мене є пропозиція. Військові передають, що слухають нас, дивляться, дуже слідкують за тим, як ми тут приймаємо рішення, і запрошують провести засідання парламенту десь ближче до Часового Яру, десь ближче до Куп'янська, десь ближче до Роботиного. Військовим здається і, чесно кажучи, мені теж, що тоді багато речей проясниться і ми будемо краще приймати рішення, розуміючи справжні пріоритети – не барабани, не серіали, не бруківка – справжні пріоритети, які є сьогодні в державі.

Ще одна пропозиція. Закликаю провести засідання парламенту і комітетів, як я вже пропонував, у тому числі нашого бюджетного комітету, у тих самих місцях. Чому цього не зробити?

Якщо пан Микола Тищенко присутній, хочеться почути його думку, чи готовий він їхати, щоб провести там засідання, може, там є кол-центри...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 994 Гончаренка. Ви почули її обґрунтування. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка теж Гончаренка. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще раз закликаю пана Тищенка, якщо він є, відреагувати і висловити свою думку.

Ми всі вчора бачили таку ситуацію, коли народні депутати... Друзі, у нас вчора просто був пустий зал, і мені хотілося б дізнатися, а де ви були? Колеги, де ви були? Ми вас не бачили, тут було 30 депутатів, сьогодні тут близько 330 депутатів, я так розумію, може, більше. Де ви всі були? Яке було надважливе завдання у вас вчора? Чому вас тут не було? Ми працювали до 23 години, чекали на вас, але не дочекалися.

Ну, ми знаємо про деяких колег, хто з них де був. Ми бачили колегу Дмитрука. Він десь там за якимись воротами ганявся за хлопцем, бився. Пане Дмитрук, якщо ви присутні сьогодні, візьміть репліку, поясніть, де ви були вчора, що там відбулося. Чи це, справді, робота народного депутата – ганятися за виборцями і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, я все-таки просив би говорити ближче до поправок, тоді буде якийсь шанс зрозуміти їх сутність. Так у принципі передбачено в Регламенті. Олексію Олексійовичу, я прошу вас.

Поправка 995 авторства Гончаренка і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Далі поправка 996 авторства Железняка, Хлапука, Цабаля. Вони зняли свою поправку.

Так само й поправки 997, 998, 999, 1000, 1001 колеги зняли.

Поправка 1002. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Колеги вчора 10 годин доводили, чому певні статті бюджету, дійсно, треба перерозподілити на Збройні Сили України, на ГУР та на боротьбу з корупцією. Вони 10 годин доводили необхідність і важливість саме цього перерозподілу. Моя поправка, яку я доповідаю, щодо перерозподілу додаткових 8 мільярдів з інших видатків на здійснення заходів із забезпечення спеціальною технікою та обладнанням. Тобто перерозподілити додаткові 8 мільярдів з видатків на БЕБ, УДО, інші органи, щоб наші війська мали зброю, мали відповідне обладнання, щоб нищити русню і вбивати ворога, який прийшов до нас.

Коли ми подавали відповідні поправки, то казали, що деякі видатки у проекті передбачені не на армію, а ми якраз пропонуємо додати 8 мільярдів, плюс 2,5 мільярда – на ГУР і плюс 800 мільйонів – на безпілотники.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1002 Микиші. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Далі поправка 1003 авторства Железняка, Хлапука, Цабаля. Вони не наполягають.

Поправка 1004. Ті самі автори. Не наполягають.

Поправка 1005. Ті самі автори. Не наполягають.

Поправка 1006. Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. У цій поправці ми вимагаємо збільшити фінансування дипломатичної служби України. На жаль, моно влада зараз так догосподарювалася, що дипломатична служба взагалі не має ресурсу займатися не лише нашими біженцями за кордоном, а й не має можливості навіть відстоювати інтереси України, бо, з одного боку, Офіс Президента і МЗС повністю позбавили їх цих можливостей, а з іншого боку, у них немає коштів навіть на те, щоб виробляти паспорти чи наймати нових працівників, які опікуватимуться тими чи іншими проблемами. Тому критично важливо, щоб у змінах до бюджету на 2023 рік ми додали хоча б ще частину коштів на функціонування дипломатичної служби, консульських установ, на дипломатичну пошту, якою, зокрема, пересилаються нові зроблені паспорти, і щоб наша дипломатична служба мала хоча б якийсь статус у нашій державі. Соромно, що «слуги» і тут відхиляють усі ці можливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1006 Федина і Фріз. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 1007. Величкович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Шановні колеги, надзвичайно важливо, щоб наша дипломатична служба працювала повноцінно і функціонально, тому ми просимо збільшити фінансування на доставку кореспонденції, за яку відповідає відповідна служба. Прохання підтримати цю поправку і виділити додаткові кошти на ці потреби.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 1007 Бондаря і Величковича. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Ідемо далі. Поправка 1008. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, ще раз повторю, чому не бажано голосувати за цей законопроект.

Перше. Ключове джерело – ПДФО, який заберуть з місцевих бюджетів. Можливо, вам це зараз не всі говорять, але інформація така вже є.

Друге. У проекті йдеться не лише про армію. Під прикриттям армії збираються мільярди гривень направити не туди. Причому, подивіться, цікаво: 91 мільйон гривень хочуть спрямувати на Мін'юст, а в них 70 мільйонів не використано, 30 мільйонів – на Міндовкілля, а в них 89 мільйонів не використано, 272 мільйони – на Мінфін, а в них 252 мільйони не використано.

У чому, як кажуть, секрет усієї цієї історії? А в тому, що під прикриттям армії хочуть провести гроші на бюрократію і бюрократів. Це є першочерговим завданням під час війни?

Саме тому зверніть увагу на ці два моменти перед тим, як будете голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 1008 Ар'єва, Герасимова, Чийгоза. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1009. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже важлива поправка, у якій говориться про необхідність додати кошти на дипломатичну службу і дипломатичний фронт.

Ми всі, друзі, бачимо, що відбувається в Сполучених Штатах Америки, і як Україна, на жаль, стає заручником політичної боротьби. Ми бачимо, що повністю провалено роботу з Конгресом Сполучених Штатів Америки, тому що в нас знищена парламентська дипломатія. У нас парламентська дипломатія здійснюється Миколою Тищенком у Таїланді, іншими «слугами народу» – на Мальдівах, у Барселоні та ще в багатьох місцях. Замість того щоб працювати, – Вашингтон, Теннессі, Огайо, Пенсільванія, Флорида, Техас і інші штати. Необхідно сьогодні це робити.

До речі, тут колеги відреагували, кажуть, може, Миколі Тищенку сподобається Флорида як штат, у якому можна попрацювати. У принципі не гірше, ніж Таїланд. То давайте допомагати нашій дипслужбі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1009 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 1010. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, продовжуємо. Ще раз повторюю, це питання надзвичайно важливе, і нам треба підтримувати нашу дипломатичну службу. На жаль, ми бачимо проблеми із США, про що я розповів, бачимо серйозні проблеми з Польщею.

Усе це накладається на те, що керівництво Верховної Ради якимось дивним чином відпускає депутатів. Якщо ти «слуга народу» і хочеш на Мальдіви, то ти туди потрапиш. Якщо ти опозиція і хочеш попрацювати в Парламентській асамблеї Ради Європи, – тут проблеми. Або поїхати на форум до Польщі, як це відбувалося в колег.

Маємо результати цього. Якщо ми зараз не будемо вкладатися... Це те, що ми можемо зробити. Великого сенсу від нас на фронті немає, а на дипломатичному фронті є, там ми можемо дати різницю. А дипломатичний фронт – це зброя, це гроші, це все. Тому давайте підтримаємо і будемо працювати в цьому напрямі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз для інформації: ані на Мальдіви, ані на форум до Польщі відрядження нікому не підписувалися. Це так, для чесності й об'єктивності поданої інформації.

Поправка 1010 авторства Гончаренка. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1011. Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. У поправці 1011 передбачається збільшення фінансування доставки спеціальної службової кореспонденції органам державної влади. Ідеться про те, що дуже багато процесів, які мали б миттєво відбуватися в нашій державі, гальмуються через те, що немає достатнього фінансування на ті чи інші моменти щодо доставки, відправки, отримання, обробки інформації. Зокрема, від цього потерпають і наші військовослужбовці, які місяцями, якщо не більше, чекають на оформлення своїх документів. Я вже не кажу, що тут так само йдеться і про дипломатичну пошту, про кур'єрську пошту, про доставку потрібної секретної інформації.

Я взагалі не розумію, як можна збільшувати фінансування БЕБ, Міністерства юстиції, Міністерства фінансів, Кабінету Міністрів, підвищувати їм зарплати? На 2024 рік ви хочете передбачити підвищення фінансування Верховної Ради, коли не фінансуються елементарні речі, пов'язані з безпекою, добробутом і виживанням Української держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1011 авторства Федина, Фріз. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 1012. Величкович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Шановні колеги, це поправка 1012, але я хотів би сказати загалом про законопроект. Зараз ми будемо голосувати за нього і бачимо, скільки тут є моментів, на які вчора протягом цілого дня вказували депутати. Це і збільшення фінансування БЕБ, і збільшення фінансування деяких статей щодо Кабінету Міністрів. Депутати говорили, що краще ці кошти спрямувати на військових, на тих, які на передку і ризикують своїм життям щогодини.

Тому ми вважаємо, що за законопроект не можна голосувати і будемо звертатися до колег з тим, щоб направити його на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 1013. Герасимов. Ар'єв?

Ар'єв. Будь ласка. Просто я не встигаю за вашими переміщеннями слідкувати.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Нічого, ми розберемося.

Ця поправка передбачає збільшення фінансування доставки спеціальної службової кореспонденції, але я знову хочу наголосити на тому, що нам треба переходити до реальних реформ. Щойно агенція *Reuters* оприлюднила опитування в Сполучених Штатах Америки, де рівень підтримки надання Україні

зброї порівняно з травнем падає. Причому падає більше у прихильників демократів, ніж у республіканців, і це дуже серйозні речі. Я говорю про необхідність зараз повноцінно відновити роботу Верховної Ради, про те, що нам треба терміново провести всі реформи, але якщо це голос волаючого в пустелі, то наступного разу пустелею буде бюджет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1013 Ар'єва, Герасимова, Чийгоза. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1014. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це дуже важлива поправка. Ми говоримо тут про необхідність підтримувати функціонування державної влади. Дійсно, нам треба розбиратися, бо пан Голова каже, що не підписував відрядження до Таїланду, я йому вірю. Я ж не думаю, що Голова Верховної Ради може сказати неправду. Але тоді виникає питання, а як же посольство України в Таїланді кликало людей на зустріч з Миколою Тищенком? Не знаю, може, вони по пляжу десь там ходили і в гучномовець кликали людей. Може, у якомусь масажному салоні, не знаю. Тобто виникає питання, яким же чином посольство долучилося безпосередньо до цієї активності народного депутата Тищенка?

Тому, друзі, нам треба виділяти кошти на військових, бо це наше єдине сподівання перемогти, і, безумовно, говорити про складну тему демобілізації. Ми маємо приймати рішення, бо ці люди виснажуються. Я прошу це...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Гончаренка врахувати поправку 1014. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 1015 Герасимова, Павленка, Гончаренка. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Я, до речі, не проситиму ставити її на голосування, бо бачу, що в залі немає бажання підтримати. Нарешті, хоча б депутати з'явилися, але чомусь не голосують. Знову чимось зайняті, що мені не дуже зрозуміло.

Ми підходимо до завершення розгляду питань щодо внесення змін до бюджету України на 2023 рік. Друзі, дивитися на це складно, тому що поруч з абсолютно необхідними витратами, щодо яких все суспільство говорить: на армію, на перемогу, на зброю, – тут є витрати на барабани, на серіали, на Бюро економічної безпеки, на яке ми ще додаємо гроші. Ну, невже ми серйозно збираємося з цим перемагати? Як ми збираємося перемогти: запропонуємо оркам подивитися кіно, яке знімуть? Будемо закидати їх бруківкою? Будемо в барабани стукати, щоб вони злякалися?

Тому, друзі, є очевидні пріоритети, і мені дуже шкода, що в цьому проекті бюджету ці пріоритети не знайшли того відображення, яке мали б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ви не наполягаєте ставити на голосування.

Наступна поправка 1016. Горобець. Не наполягає.

Поправка 1017. Мотовиловець. Вона врахована.

Поправка 1018 Федина і Фріз. Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Поправка 1018.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будете наполягати поставити на голосування?

ФЕДИНА С.Р. Так, буду. Питання стратегічно полягає в тому, що я не розумію, як можна «зажимати» фінансування на потреби мешканців Херсонської області. Я розумію, що більшість депутатів там у житті не були і приїжджати туди не збираються, але там кожен день обстріли, кожен день загиблі, кожен день руйнування, кожен день потреби щодо ремонтів, зрештою, там кожен день є потреби військовослужбовців і критично потрібен додатковий ресурс на забезпечення і випікання хліба, і медицину, і захист цивільного населення від бомбардувань, які постійно там відбуваються. А в нас є кошти на Бюро економічної безпеки, є кошти на Міністерство фінансів і Міністерство юстиції, а на Херсонську область коштів немає. Ну, доголосувалися ви всі тут уже до ручки!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Федина врахувати поправку 1018. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1019. Величкович Микола Романович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Шановні колеги, хто хоча б раз був після звільнення в Херсоні і потрапляв під обстріли, той чудово розуміє, наскільки важко бути там і працювати, наскільки важко вижити і не полишати міста. Ви знаєте, я думаю, попри те, що ми виділили ніби й достатньо коштів у цьому законопроекті, але, на

нашу думку, потрібно ще додати кошти і для організації роботи влади, і місцевого самоврядування, і для звичайних громадян, які щодня там виживають під обстрілами. Це завдання нашого залу.

Прошу підтримати пропозицію про додаткове виділення коштів саме для потреб херсонців.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 1019 авторства Бондаря і Величковича. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1020. Хто виступатиме – Ар'єв чи Герасимов?

Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Усе в принципі могло б бути інакше й швидше щодо виділення додаткового фінансування для військових, якби цей законопроект був розділений на два законопроекти. Перший – це гроші суто на зарплату військових і на підтримку регіонів, які найбільше постраждали від бойових дій, зокрема на Херсонську область, про яку зараз ідеться. А другий – це додаткові доплати на наскрізь корупційне Бюро економічної безпеки, Мін'юст, Секретаріат Кабінету Міністрів та інші органи. Тобто розділити реальний сектор оборони і решту. Ось тоді ми побачили б, що за перший законопроект були б миттєві голосування, а щодо другого законопроекту можна було б реально дискутувати. А до дискусій ми все одно прийдемо, якщо хочемо стати по-справжньому європейською країною, бо парламент – місце для дискусій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1020 авторства Ар'єва, Герасимова і Чийгоза. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1021. Гончаренко.

Олексію Олексійовичу, перепрошую, перед тим як ви почнете, хочу нагадати, що нами прийнято постанову Верховної Ради щодо того, що ми поширюємо інформацію за годину після завершення засідання, а ви зараз ведете пряму трансляцію в *TikTok*. Я просто інформую вас, що ви порушуєте цю постанову, а також піддаєте відповідній загрозі єдиний законодавчий орган нашої держави і людей, які знаходяться тут.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Пане Руслане, у мене до вас дуже проста пропозиція, як кажуть, на мільйон: ви виконуєте закон і Регламент і вносите проект постанови Цабаля на голосування, а я вимикаю трансляцію в *TikTok*. Навіть обіцяю вам, що після цього я точно не вмикатиму її якийсь час, можу довгий. Ось така дуже хороша пропозиція: ви виконуєте закон – і тоді я теж вимикаю трансляцію в *TikTok*.

А взагалі я не знаю, чого нам соромитися. Ми взагалі тут сидимо і працюємо для тих людей, які на нас дивляться, зокрема в *TikTok*. Це їхнє право бачити, що ми робимо. Ми з незрозумілих причин закрили Верховну Раду для людей, щоб вони нічого не знали, що тут відбувається. Ми не пускаємо сюди пресу. Ми не транслюємо в прямому ефірі, як це було 30 років існування Верховної Ради, 30 років незалежності України. Нове ноу-хау – все закрити, заховатися і під ковдрою щось робити. То вносьте проект постанови Цабаля у відповідь на мою пропозицію!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, по-перше, ми не на базарі, а по-друге, я дуже переживаю, щоб з *TikTok* ви не скотилися потім у *Pornhub* чи в *OnlyFans*. Дякую (*Шум у залі*).

Ідемо далі. Поправка 1021. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.
«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1022. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Справа в тому, пане Руслане, тут жвава дискусія. Ви назвали якісь назви *Pornhub*, *OnlyFans*. Я не знав, що це за соцмережі. Розумію, що ви знаєте. Мене це радує, бо насправді нам потрібен просунутий, сучасний спікер, не зашорений, який широко дивиться і знає багато речей. На жаль, я не знав, що це, але колеги мені підказали. Чесно кажучи, враховуючи, що відбувається у Верховній Раді, нас можна, мені здається, – як ви сказали? *Pornhub*? – і там теж показати. Це щось таке близьке, напевно, тому ви й демонструєте нас по телебаченню вночі.

Тож, друзі, я все-таки прошу повернути нормальну роботу Верховної Ради, дати можливість людям дивитися на це, може, комусь це буде цікавіше за *Pornhub* та інші мережі, які ви назвали, і працювати на військових.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, блискуче представлення поправки 1022 (*Оплески*). Усі зрозуміли її сутність. Я вам дуже дякую за таку глибинну...

Але, на жаль, незважаючи на те що ви чомусь не знаєте таких назв, я вимушений поставити поправку 1022 на голосування.

Ставлю поправку 1022 авторства... (*Шум у залі*). Не треба? А, тобто ви вже все зрозуміли. Дякую.

Ідемо далі (*Шум у залі*).

З процедури? Демченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати! Щойно відбувся відповідний діалог між нашими колегами. Я не хочу робити якісь зауваження, а хочу просто звернути увагу. Друзі, у нас війна, гинуть люди, у тому числі цивільні, як під час нещодавньої трагедії. Мені соромно дивитися в очі нашим громадянам, коли вони цитують, що відбувається в парламенті (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1023. Дмитре Олександровичу, так, як вчора? Поправка 1023. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, залишилося десять моїх поправок, дайте мені 6 хвилин, я виступлю, і йдемо далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ви знімаєте ці поправки?

Разумков, 6 хвилин. Будь ласка. Він знімає поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Спочатку дайте час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, обнулiть час.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, вчора вночі, після того як завершилося засідання Верховної Ради, деякі колеги по парламенту, фейсбучні герої, почали скиглити, що парламент працював 12 годин. Скажіть мені, вам не соромно? Ви засідаєте по чотири дні на місяць! Вперше парламент попрацював трохи більше, дійсно, 12 годин, але скільки народних депутатів працювали ці 12 годин? Наприкінці в залі було десь 30 людей.

Ви не захотіли послухати і прийняти правильні поправки. Ви не захотіли додати 11 мільярдів на Збройні Сили України. У вас на це не вистачило совісті, тому що в залі не було людей, ви не голосували за це. І потім треба буде дивитися в очі нашим захисникам, яким ви не додали цих коштів.

Ви не додали 2,4 мільярда на Головне управління розвідки, яке захистило вас і Київ разом з іншими сміливими підрозділами 24 лютого 2022 року, коли

багато міністерств поїхали в «закарпатський котел» і організовували героїчну оборону Мукачєва.

Ви не додали по 700 мільйонів на антикорупційні органи, на САП і НАБУ, не захотіли цього зробити, тому що вам дуже лячно, як учора деякі колеги казали, що треба буде купувати памперси. Ви за це не проголосували, вам це було нецікаво.

Для них забагато працювати 12 годин! А скажіть, будь ласка, коли наші захисники 24/7 працюють, їм не важко?

Але ви захотіли віддати 220 мільйонів на БЕБ. Ви вирішили, що це першочергова витрата, замість того щоб допомогти Збройним Силам України.

Ви вирішили, що можна віддати 214 мільйонів на Секретаріат Кабінету Міністрів. Це вкрай принципова позиція? Це дуже важливо? Вони ніяк не можуть попрацювати над тим, що в них є?

Ви вирішили, що маєте право віддати 1,4 мільярда на Міністерство закордонних справ, яке сьогодні робить усе, щоб у нас зіпсувалися відносини з нашими партнерами. Саме завдяки їх роботі, я маю на увазі не посольство, а саме центральний апарат, ми маємо проблеми з Польщею, нашим стратегічним другом і партнером. Іноді здається, що було б найкраще, якби вони залишалися в Києві, закрилися у своєму міністерстві і нікуди не виїздили.

Ви не захотіли віддати 1,2 мільярда з телесеріалу «Інгулець», з трансляції єдиного марафону на Збройні Сили України, не проголосували за це. І ви мені зараз будете розповідати, що це був спам? У вас просто немає совісті, коли ви про це говорите, шановні колеги!

12 годин вони попрацювали! А ви не хочете повернутися до нормальної роботи Верховної Ради? Давайте працювати тижнями, як це передбачено Регламентом. Давайте запросимо сюди журналістів, давайте відкриємо роботу Верховної Ради. Про безпеку хтось розповідає. А як усі інші інституції і підприємства працюють у Києві, розкажіть мені, будь ласка.

Коли вчора Голові Верховної Ради пропонували не продовжувати засідання до 23 години, а перенести його на сьогодні, пройти за ключовими поправками і далі голосувати, він на це не погодився. Руслан Олексійович підтвердить, у нас був такий діалог, що сьогодні ми це проголосуємо. Так-так, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, я вимушений вам сказати, що команда «Розумної політики» голосуватиме за цей законопроект (*Сміх у залі*).

Так-так, 12 годин не спаму, шановні колеги, а 12 годин переконання вас, що на армію треба виділити 11 мільярдів гривень. Вам смішно, але щось такого реготу я не чув 24 лютого, не бачив у цьому залі посмішок, які бачу сьогодні.

Ви завжди ставите на розтяжку: розповідаєте, що виділяете 190 мільярдів на ЗСУ, а паралельно засовуєте свої «шкурняки», про які я сьогодні розповів, залишаєте гроші на свій телемарафон, залишаєте гроші на свої відрядження, залишаєте гроші на те, де можна розпилити, на жаль.

Окремо я хотів би подякувати всім колегам, які вчора залишилися в залі і працювали.

Окремо я хотів би подякувати і пані Підласій, з якою я абсолютно не погоджуюсь щодо цього законопроекту і того розподілу, який не забезпечив додатковими 11 мільярдами гривень Збройні Сили України, але вона фахово провела цей день, давала відповіді на всі або майже на всі запитання, на відміну від інших колег по парламенту, які замість того, щоб працювати, поїхали по кабаках, сиділи там і строчили пости. Вам має бути соромно перед нашими захисниками!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили проходження поправок, які пропонувалося поставити на голосування для врахування. Ще хтось бажає поставити свої поправки на голосування для врахування? Ні. Дякую.

Шановні колеги, чи бажає хтось поставити поправки на голосування для підтвердження?

Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

Потім виступатиме Демченко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дуже дякую, пане Руслане. Відразу зафіксуйте, що я озвучу п'ять поправок. Це поправки 96, 70, 90, 595 і 616. Дайте мені 5 хвилин.

Увімкніть мікрофон, будь ласка, я висловлю нашу позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, якщо ви просите 5 хвилин на п'ять поправок, то озвучуйте по одній поправці.

Поправка 70. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Я дуже рада, що зараз усі колеги зібралися у сесійному залі. Це технічна поправка, яка стосується госпіталів і медцентрів, знищених окупантами – російською федерацією. Мабуть, у цьому залі лише декілька людей, зокрема і пані Роксолана, і члени нашої фракції, прочитали всі поправки. Ми готували поправки, щоб насамперед знайти максимальну кількість видатків, які можна спрямувати на Збройні Сили України.

Ми раді, що було враховано нашу поправку щодо збільшення фінансування консульських центрів, тому що навантаження на них сьогодні зросло втриє, вдесятеро, але катастрофічно не вистачало коштів. Саме «Європейська солідарність» порушила це питання перед урядом щодо того, що на 1 мільярд 400 мільйонів у цьому законопроекті підвищуються видатки не лише на консульські...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету. Будь ласка.

Шановні колеги, секунду. Перед тим як Роксолана Андріївна відповідь, прошу зайняти свої місця, тому що ми зараз будемо ставити на голосування поправки, які враховані комітетом, для їх підтвердження (*Шум у залі*).

Ні, вибачте, ви проголосили, зараз хтось інший скаже, вона не була проголосована.

Роксолано Андріївно, ваша позиція щодо поправки 70.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, у поправці 70 пропонується внести зміни до порядку роботи фонду ліквідації наслідків збройної агресії. Ми додаємо новий напрям ліквідації: заклади охорони здоров'я, які були пошкоджені або зруйновані внаслідок російської агресії, можуть однозначно фінансуватися з фонду ліквідації. Вони й раніше фінансувалися з фонду ліквідації, але деяким громадам була потрібна ця правова визначеність, тому пропоную підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, всім все зрозуміло. Поправка 70 авторства народного депутата Задорожнього. Вона комітетом врахована. Водночас народна депутатка Геращенко просить поставити це рішення комітету на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 70. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 90. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановна пані Роксолано, дійсно, ми з вами належимо до небагатьох людей у цьому залі, які прочитали всі поправки.

Поправка 90, яку ми підтримуємо, стосується дуже важливої теми – тарифів на медичні заклади, але хочу від вас почути, шановна пані Роксолано, про дуже важливе. Ми бачимо, що в цьому проекті про зміни до бюджету є непідтверджені кошти, які ви закладаєте саме на збільшення видаткової частини, зокрема за рахунок зовнішніх заощаджень – 91 мільярд гривень і внутрішніх заощаджень – 207 мільярдів. Водночас у наших поправках ми пропонували вам знайти як мінімум 10 мільярдів гривень, які можна заощадити з видатків на БЕБ, на ДБР, на марафон тощо. Вони пішли б і на тарифи, і на госпіталі, і на інші видатки, які закладені в цьому бюджеті і є дуже важливими. Саме такої фахової дискусії нам і хотілося, шановна пані Роксолано.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роксолано Андріївно, прошу озвучити позицію щодо поправки 90, не вдаючись до якихось інших дискусій. Будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Чия це поправка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлії Володимирівни.

ПІДЛАСА Р.А. Поправка 90 врахована комітетом частково. У частковій редакції говориться, що ми доручаємо Кабінету Міністрів на період дії воєнного стану при розрахунку тарифів Національної служби здоров'я, тобто при розрахунку вартості пакета, розглянути можливість застосування підвищуючого коефіцієнта не менше ніж 3,0 для пакетів реабілітації та лікування військовослужбовців.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 90 авторства народної депутатки Тимошенко Юлії Володимирівни і колег. Вона врахована частково в редакції комітету. Водночас народна депутатка Геращенко просить таке рішення підтвердити.

Ставлю на голосування пропозицію про підтвердження поправки 90, яка врахована частково, в редакції комітету. Прошу голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

З процедури – Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, пане Голово. Насправді виглядає дещо дивним, коли фракція наполягає поставити поправку на голосування для підтвердження, а потім сама за неї голосує. Тому я звертаюся з проханням до цієї фракції: може, не треба ставити поправки, якщо ви їх і так підтримуєте? Якщо вам треба просто поговорити про щось, то це трохи інша історія (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 96. Ірино Володимирівно, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, ми з пані Роксоланою обидві не лише з Черкас, а й належимо до тих людей у парламенті, які прочитали всі поправки до цього законопроекту. Небагато людей це зробили.

Поправка 96 стосується нашої з вами, шановна пані Роксолано, черкаської теми – це місцеві бюджети і субвенції. Я ставлю ці питання, щоб ми почули роз'яснення щодо цих поправок і прийняли рішення нашою фракцією, чи підтримати її, чи ні.

Ми раді, що зараз у парламенті не 20 народних депутатів, а 320. Нарешті ви зібралися. Хоча це дуже правильно, як у Конгресі США, як у Сенаті США, як

у кожному цивілізованому парламенті, коли робота щодо поправок відбувається від поправки до поправки 12 годин, і не рахують, що перевтомилися.

У Черкасах, як і в інших регіонах України, дуже переживають, що буде з субвенціями, чи не заберуть їх з 1 жовтня цього року за змінами до бюджету цього року.

Просимо, шановна пані Роксолано, надати ваше роз'яснення.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, озвучте позицію комітету в межах поправки 96, а не всього, що ми тут почули.

Будь ласка, Роксолано Андріївно.

ПІДЛАСА Р.А. У поправці 96 говориться, що ми робимо перехідними залишки коштів за субвенцією, яка надається місцевим бюджетам у рамках кредиту Європейського інвестиційного банку на відновлення інфраструктури та житлово-комунального господарства.

Прошу підтримати (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Коли ваше ім'я згадувалося? Це було ще тоді, коли ми розглядали... Ні, ні, не зараз.

Шановні колеги, поправка 96 авторства Каптелова (*Шум у залі*).

Це ще тоді, як Олексій перед цим говорив? Давайте ми проголосуємо (*Шум у залі*). Шановні колеги, право на репліку надається відразу, а не через 2 години.

Поправка 96 авторства Каптелова... (*Шум у залі*). Послухайте, давайте ми завершимо розгляд законопроекту. Для нас пріоритет саме це, а не внутрішній нарцисизм людей, які сидять у цьому залі (*Оплески*).

Шановні колеги, поправка 96 авторства народного депутата Каптелова. Вона врахована частково. Водночас депутатка Геращенко просить поставити на голосування для підтвердження рішення комітету щодо врахування цієї поправки частково.

Ставлю на голосування цю поправку, яка врахована частково, в редакції комітету. Прошу голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Ірино Володимирівно, яка ваша наступна поправка? Поправка 595, так?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, для нас дуже важливо чути роз'яснення голови комітету. І зверніть увагу, інші голови комітетів від «Слуги народу», що треба роз'яснювати зміст поправок. А тепер...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна щодо поправки?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я прошу не коментувати мене. Ви рівний серед рівних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А я прошу говорити щодо поправки.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Поправка 595 авторства народної депутатки Забуранної. Ми з пані Підласою чи не єдині у сесійному залі з тих, хто її прочитав. Вона стосується видатків у Мінсоцполітики для виплати зарплати людям.

Дійсно, зарплати в соціальному секторі надзвичайно важливі. Водночас у цьому законопроекті пропонується підвищити зарплати не лише в соцсекторі, а ДБР, БЕБ та іншим структурам, які точно не воюють на фронті. Ми пропонували знайти ще 10 мільярдів для того, щоб передати їх військовим, медикам, освітянам, де, дійсно, сьогодні є проблеми з виплатами.

Пані Роксолана, на жаль, це не підтримала, і ми хотіли б почути, чи не хотіли б ви в поправці 595...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція щодо поправки 595. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Руслане Олексійовичу, я лише щодо поправок озвучую позицію.

У поправці 595 пропонується в Міністерстві соціальної політики в межах однієї програми «Керівництво та управління у сфері соціальної політики» перерозподілити 5,6 мільйона гривень з видатків розвитку на видатки споживання.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, всім зрозуміла позиція. Поправка 595 авторства народної депутатки Забуранної. Вона комітетом врахована. Водночас народна депутатка Геращенко просить поставити таке рішення на голосування для підтвердження.

Ставлю поправку 595 на голосування для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Наступна поправка і завершальна від Геращенко – поправка 616. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Пані Роксолано, як ви знаєте, ми з вами прочитали всі поправки, на відміну від інших 300 депутатів у залі, і це поправка народного депутата Железняка. Вона стосується важливої теми – допомоги людям у важких життєвих обставинах. Водночас я хочу уточнити, чи не стосується ця поправка таких категорій, яким ви додали в цьому проекті бюджету, як БЕБ, як ДБР? Ви додали 220 мільйонів гривень на БЕБ, 214 мільйонів – на Секретаріат Кабінету Міністрів. Це теж люди у важких життєвих обставинах?

Чи не важливо було врахувати і наші поправки, щоб ще 10 мільярдів гривень перерахувати на Збройні Сили України, на медиків, на лікарів, на поранених, на тих, які втратили житло? Це, дійсно, люди у важких життєвих обставинах.

Друзі, законопроект, який ми зараз обговорюємо, правильний, але ще 10 мільярдів туди можна було додати. Саме за це ми боролися 12 годин, і нам шкода, що деякі поправки ви не підтримали. Закон був би тоді більш ідеальний. Ось про що йдеться. І мені шкода, що тут так мало професійної...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, щодо поправки 616.

ПІДЛАСА Р.А. Поправка 616 Железняка доповнює поправку 870 Гетманцева. Народний депутат Гетманцев пропонує зняти кошти з Бюро економічної безпеки, а Железняк пропонує ці ж кошти спрямувати на підтримку внутрішньо переміщених осіб.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 616 авторства Железняка, Хлапука і Цабалю. Вона врахована комітетом частково. Водночас Геращенко просить таке рішення комітету поставити на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 616 у тій редакції, в якій вона врахована частково. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Далі, я знаю, була поправка Демченка. Який номер?

ДЕМЧЕНКО С.О. Поправка 1017 – для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1017. Будь ласка, обґрунтуйте.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую. Поправка 1017 стосується збільшення бюджету для виконавчої влади Київської області на 35,5 мільйона гривень. У мене є запитання. На початку року, під час формування бюджету 2023 року, ми забирали кошти в усіх виконавчих органів в усіх областях: у Харківській, Дніпропетровській, Сумській, Запорізькій та інших. А зараз чомусь повертаємо кошти виключно для Київської області. Чим саме викликано таку пріоритетність? Невже вони на передньому краї захищають нашу країну, більш потерпають від ударів ворога? Чому ми не даємо ці кошти Сумській, Харківській, Запорізькій областям, де немає коштів, щоб лікарям виплачувати заробітну плату? Я не розумію, колеги, чому такий вибір?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Поправка 1017 Андрія Мотовиловця про те, щоб зняти кошти з видатків на Бюро економічної безпеки та спрямувати на Київську обласну державну адміністрацію.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 1017 авторства народного депутата Мотовиловця. Вона комітетом врахована. Водночас народний депутат Демченко пропонує поставити рішення комітету щодо цієї поправки на голосування для підтвердження.

Ставлю поправку 1017 на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Поправка вважається відхиленою.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступна поправка. Южаніна. Відразу назвіть номер поправки.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 529. Шановні колеги, цією поправкою пропонується зменшити на 27 мільйонів гривень видатки на Міністерство оборони за програмою «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни» і переспрямувати на програму «Формування статутного капіталу Державного підприємства Міністерства оборони України «Агенція закупівель у сфері оборони».

Мене дивує, що ви вчора не слухали конструктивного діалогу, який тут відбувався. Насправді, пані Роксолано і члени комітету, вам радили використати 43 мільйони, які планувалися на Фонд державного майна, прийнявши зміни до законодавства, що всі виплати при звільненні виплачуються після війни, їх можна було б спрямувати і на формування статутного капіталу, але точно не забирати з таких важливих програм Міністерства оборони.

Прошу не підтримувати цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 529.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, до бюджетного комітету звернувся з листом міністр оборони Рустем Умеров і попросив передати 27 мільйонів гривень для формування статутного капіталу Агенції закупівель у сфері оборони, яка була щойно створена. Це було його рішення, і ми його підтримали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 529 авторства народного депутата Цабаля. Комітетом вона врахована. Водночас народна депутатка Ніна Петрівна Южаніна пропонує поставити це рішення на голосування для підтвердження.

Ставлю поправку 529 на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Ніно Петрівно. Назвіть номер поправки.

ЮЖАНИНА Н.П. Поправка 870. Ви не дослуховуєте до кінця і думаєте, що хтось хоче зробити гірше, – у жодному разі. Але забирати у військових, якщо є інше джерело для формування статутного капіталу... Очевидно, так треба було зробити.

Щодо поправки 870. Автори сумнозвісного закону про створення БЕБ, цього хромоноого органу, який викликав найбільше – сотні поправок до даного проекту закону – зараз самі знімають з нього фінансування. Пані Роксолано, чому лише поправку 870 враховано, якщо подано сотні поправок щодо зменшення фінансування? Ви граєте гру між своїми, хочете зі своїх зробити якихось лідерів, не дослуховуючись до думки інших. У результаті вчора скільки витрачено часу, коли обговорювали й обґрунтовували свої поправки щодо зменшення видатків на БЕБ. Скажіть зараз конкретно, скільки залишається на фінансування БЕБ, враховуючи ваших лідерів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 870. Будь ласка, Роксолано Андріївно.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, я вже про це говорила. Поправкою 870 Гетманцева пропонується забрати з видатків на Бюро економічної безпеки 82,5 мільйона гривень. Ми пропонували забрати більше, але після голосування, на якому наполягав пан Демченко щодо поправки, 34,5 мільйона залишаються у БЕБ. Тому я прошу підтримати хоча б поправку Гетманцева, тому що все, за що ми тут боролися і 20 годин стояли, не буде виконано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 870 (*Шум у залі*). Давайте проголосуємо, потім я надам слово.

Шановні колеги, поправка 870 авторства народного депутата Гетманцева. Вона врахована комітетом. Позицію комітету ви почули. Водночас Южаніна просить поставити це рішення комітету на голосування для підтвердження.

Ставлю поправку 870 авторства Гетманцева на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Згадували Демченка. Будь ласка, репліка коротко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пані Роксолано, з повагою до вас. Ви ж знаєте, я до вас дуже тепло ставлюся, але незважаючи на це, на жаль, обговорення відповідного законопроекту щодо внесення змін до бюджету на 2023 рік, за який ми зараз будемо голосувати, відбулося неконструктивно. Ніхто не почув про наявність первісних затрат, які ми мали б врегулювати, зокрема й питання, пов'язане з рядовим і начальницьким складом, стосовно яких уже є заборгованість, починаючи з 2022 року. Країна оголосила воєнний стан, пообіцяла виплатити людям 30 тисяч гривень і на сьогодні ухиляється від цих виплат, навіть незважаючи на те, що вже є рішення суду. Сором нам і ганьба, що ми примушуємо офіцерський склад йти до суду, добиватися виплати коштів, які винна їм держава. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, яка наступна поправка?
Гончаренко. Який номер поправки?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Поправка 894. Я просто хочу пояснити і колегам, і громадянам України, що відбувається. Отже, спочатку внесли пропозицію виділити додатково більше 300 мільйонів гривень на Бюро економічної безпеки, яким, до речі, повністю керує, як і Державною податковою службою, пан Данило Гетманцев і через них руйнує економіку держави. А потім кажуть: та ми ж забираємо з видатків на БЕБ – і врешті-решт забрали декількома поправками 95 мільйонів гривень. Цією конкретною поправкою пропонується забрати 3 мільйони гривень. Та треба забрати не 3 мільйони гривень, а всі 300 мільйонів гривень, але цього не відбувається.

І ще хочу сказати. Дуже важливо почути, яка практика щодо податків у Таїланді. Напевно, її вивчав Микола Тищенко, який нарешті з'явився у Верховній Раді України, який дуже хоче сказати. Миколо Тищенко, де ліси, де кол-центри? Чекаємо (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перед тим як перейдемо до конструктиву, давайте спочатку надамо слово Гетманцеву, а потім Тищенку, бо їх згадали.

Немає заперечень, щоб спочатку виступив Тищенко? Будь ласка, Миколо Миколайовичу. Потім – Данило Олександрович (*Шум у залі*).

ТИЩЕНКО М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Я хочу пояснити колегам та громадянам України щодо поведінки пана Гончаренка, півня з Одещини (*Сміх у залі*). Коли він працював депутатом міської та обласної рад, про це написано у Вікіпедії, найперше, чого він досяг, – це разом з іншими депутатами підтримав розвиток російської мови в Одесі, тобто зі сцени в Одесі закликав Януковича (*Шум у залі*). Усі ми пам'ятаємо про це. Тобто ваша присутність у залі взагалі

незрозуміла. Тому звертаюся до пана Порошенка: я прошу видалити цю людину зі своєї фракції та в цілому з політикуму України. Вам не місце в парламенті! *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, право на репліку... *(Шум у залі)*. Пане Олексію, це парламент, якщо вам треба знімати *TikTok*, для цього є *TikTok*-ферми, якісь інші речі – будь ласка, туди. Вам було надано слово для репліки – все, ви почули її, зняли, протранслиювали, хоча ще раз попереджую, що ви порушуєте постанову Верховної Ради України.

Я передаю слово для репліки Данилу Олександровичу Гетманцеву, і потім перейдемо до конструктиву, до Роксолани Андріївни. Будь ласка *(Шум у залі)*.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вчора в Харківській області загинула 51 людина внаслідок терористичного акту російської федерації. Сьогодні зранку загинула дитина... *(Шум у залі)*. Я прошу припинити це в залі врешті-решт! Доки ми будемо цим займатися... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стоп! Зупиніть, будь ласка, це все, цей фарс! Гончаренко, сядьте на місце, будь ласка! Якщо вам незрозуміло, ваше місце позначено табличкою *(Шум у залі)*. Тищенко, сядьте на місце, будь ласка. Займіть свої місця! Перестанете перетворювати на балаган Верховну Раду!

Таке ставлення людей до вас саме тому, що ви таке робите, по-іншому до вас ставитися неможливо. Цирк і ганьба! *(Шум у залі)*.

Сядьте на місця, будь ласка! Олексію Гончаренко, сядьте, будь ласка, на місце! Зупиніть це! Михайле Радуцький, сядьте на місце! Ми зараз розглядаємо законопроект стосовно військових. Ви взагалі вже з'їхали з глузду? Сядьте на місця! *(Шум у залі)*.

Я все-таки хочу передати слово Данилу Олександровичу Гетманцеву, тому що, по-моєму, ті речі, про які він говорив, набагато важливіші, ніж те, що ви зараз тут коїте.

Даниле Олександровичу, будь ласка. Вибачте за таку поведінку колег.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Вчора внаслідок терористичного акту російської федерації у Харківській області загинули 55 людей. Сьогодні зранку дві людини загинули в центрі міста Харкова від чергового терористичного акту.

Ми зараз розглядаємо законопроект про виділення коштів на армію задля нашої перемоги. Ті люди, які перетворюють цей законодавчий процес, вкрай важливий для країни, для наших дітей, для нашого майбутнього, на фарс, на *TikTok*, невідомо на що, – це люди, які працюють проти нашої держави *(Оплески)*.

Це люди, які лише називають себе патріотами. Це люди, які грають на руку путіна і хочуть зробити йому подарунок. Ми не дамо вам цього зробити! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Борисовичу, давайте ми зараз проголосуємо за цю поправку. Залишилася ще одна поправка, і будемо голосувати за прийняття законопроекту в цілому. Давайте трохи спустимо пар.

Роксолано Андріївно, вам є що додати? Нагадаю, що ми розглядаємо поправку 894.

Будь ласка, Роксолано Андріївно.

ПІДЛАСА Р.А. Я хотіла б сказати, що поправку 894 подано Чорноморовим, щоб забезпечити водою регіони, які втратили прісну воду внаслідок руйнації Каховської ГЕС у Миколаївській області. До речі, у ній теж пропонується зняти гроші з видатків на БЕБ.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 894 авторства Чорноморова. Водночас Гончаренко пропонує поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Вона комітетом врахована.

Прошу підтримати поправку 894.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми можемо переходити до голосування за законопроект у цілому. Слава Богу, це підходить до завершення.

Роксолано Андріївно, окрема вдячність вам (*Оплески*).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення першочергових питань» ([№ 10038](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Вітаю, колеги.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Слово надається Олександрю Сергійовичу Корнієнку.

КОРНІЄНКО О.С., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60

Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Кіссе Антона Івановича до складу депутатської групи «Довіра». Вітаємо! *(Оплески)*.

Згідно з поданою заявою повідомляю про входження народного депутата України Мінька Сергія Анатолійовича до складу депутатської групи «Довіра». Вітаємо *(Оплески)*.

Вітаємо зі створенням міжфракційного депутатського об'єднання «Вільна Венесуела». Співголови – Заблоцький Мар'ян Богданович та Мережко Олександр Олександрович. Вітаємо! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Спочатку Радущкий – з процедури, а після нього Климпуш-Цинцадзе – також з процедури. Будь ласка.

Прошу про єдине: не давайте права на репліку нікому, якщо можна. Будь ласка.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний Руслане Олексійовичу! Як народний депутат України вимагаю від вас виконати вимоги постанови Верховної Ради, яка забороняє теле- або будь-яку онлайн-трансляцію із залу Верховної Ради під час засідань. Винні в тому, хто це робить, мають бути позбавлені права брати участь в одному пленарному засіданні *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я по два-три рази закликаю цього не робити. Думаю, що, можливо, нехай регламентний комітет розгляне це питання, якщо хтось до нього звернеться *(Шум у залі)*.

Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Наступного разу, пане Голово, будь ласка, не кричіть, коли вважаєте за необхідне комусь надати слово, а комусь не надати і визначити свій порядок надання того слова. Я не потерплю цього, тому що ми з вами ніби рухаємося до Європи.

У мене пропозиція, яку прошу поставити на голосування: розглянути зараз два законопроекти [№ 0226](#) і [№ 0229](#) щодо ратифікацій і поставити їх на голосування. Законопроект № 0229 – щодо обміну інформацією з військовими і розвідувальними органами Швеції. Це потрібно для нашої Служби безпеки. Законопроект № 0226 – щодо приєднання України до інструмента Механізму цивільного захисту Союзу, яким ми вже користуємося, і нам критично необхідно, нарешті, довести до кінця цю ратифікацію і виконати наші внутрішньодержавні процедури в цьому напрямі. Я прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. З приводу того, кричати чи не кричати. Збоку на пульті є така «пімпочка», яка зменшує або збільшує звук.

З приводу питань щодо ратифікації. Звичайно, є така процедура, але, на мою думку, законопроекти, які ми зараз розглядаємо, більш важливі. Але я поставлю на голосування пропозицію змінити порядок денний і перейти до розгляду питань щодо ратифікацій, про які зазначила Іванна Орестівна.

Шановні колеги, прошу голосувати (*Шум у залі*). Я ж так і ставлю вашу пропозицію.

«За» – 119.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо далі.

Ми всі оголошення зробили, Олександрє Сергійовичу?

З процедури – Демченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Колеги, я хочу звернути увагу, що вже більше десяти засідань у порядку денному є дуже важливий законопроект [№ 5456-д](#) щодо існування двох Верховних Судів України. Він стосується зневаги до трудових прав працівників судів, які кілька років перебувають у підвішеному стані і не знають, що їм робити далі. Він стосується нашого політичного обличчя на європейській арені. Європейський суд з прав людини більше року тому сказав, що це питання має бути негайно вирішено. Законопроект підтриманий комітетом у другому читанні. Вважаю, що його можливо швидко прийняти. Прошу змінити черговість і проголосувати зараз, перед питанням щодо Бюджетного кодексу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він включений до порядку денного?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, він був включений до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене сумніви. Давайте ми перевіримо.

Шановні колеги, у кожного є дуже багато питань, але, на мою думку, на сьогодні немає важливіших питань, ніж забезпечення нашої армії зброєю і грошима. Давайте ми уточнимо і повернемося до цього. Все (*Шум у залі*).

Артуре Володимировичу, з приводу чого?

Шановні колеги, завершальне слово з процедури Герасимова, і переходимо до наступного законопроекту.

Герасимов – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги, подивіться, скільки зараз народних депутатів не на своїх місцях, пересуваються по залу і поза залом. Я проти подвійних стандартів. Це перше.

Друге. Щойно народний депутат з нашої фракції Олексій Гончаренко зазнав нападу депутата, виключеного з фракції «Слуга народу». Будь ласка, розберіться

з цим як Голова Верховної Ради і дайте свою оцінку і свою відповідь. Тому що, вибачте, нападати на депутата лише через те, що він пересувається по залу...

Подивіться, скільки зараз людей пересуваються по залу, і зробіть їм зауваження. Нехай ще хтось нападе на них за це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я закликаю всіх до порядку, до конструктиву і переходимо до проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» [№ 10037](#)... *(Шум у залі)*.

Все, ми розпочали розгляд проекту закону *(Шум у залі)*. Чи буде хтось наполягати на своїх поправках? Буде *(Шум у залі)*.

Тоді, як ми й домовилися на засіданні Погоджувальної ради, рухаємося в цьому напрямі.

Секунду, я можу попросити представників Апарату підійти сюди.

Поправка 2. Неклюдов буде наполягати? Не буде.

Поправка 3. Геращенко, Іонова *(Шум у залі)*.

Поправку 1 враховано. Ми ж сказали, що йдемо спочатку за поправками, які відхилено, потім за тими, які враховано.

Поправка 3. Геращенко, Іонова, Павленко, Климпуш-Цинцадзе. Хто з вас, колеги, виступатиме?

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, поправка 3 технічна. На жаль, вона не врахована. Поправка стосується лише правильної зміни назви цього законопроекту. У ній пропонується: «Уточнити назву розділу VI Бюджетного кодексу України, додавши, відповідно, після цифри «VI» слова «Прикінцеві та перехідні положення».

Але загалом ми хочемо сказати, що філософія цього законопроекту є антиконституційною, тому що ПДФО мають розпоряджатися місцеві бюджети. Це податки, які платять військові за місцем постійної дислокації частини, і, очевидно, що ці кошти мають йти саме на підтримку цих частин. За запитом частин їх мають розподіляти...

Ось подивіться, що твориться в залі, депутати-мажоритарники...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, бо, дійсно, навіть нам уже нічого не чути.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Пані Олено, прошу повернути мені мою хвилину, тому що я ж не змогла озвучити поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу, займіть свої місця. Хто хоче поговорити, вийдіть із залу, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні виборці, ми почали розглядати...

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть, будь ласка, спочатку 1 хвилину.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановна пані Олено.

Ми дуже хочемо, щоб цей законопроект розглядався конструктивно. Мова йде про ПДФО, від якого залежить сьогодні життєдіяльність багатьох регіонів. Зверніть увагу, що, на жаль, народні депутати України почали виходити із залу, їм знову нецікаво, коли мова йде про поправки.

Ми пропонуємо, щоб цей податок згідно із законодавством залишався в регіоні на місці постійної дислокації частин і підрозділів, які його сплачують, щоб саме на фінансування закупівлі зброї, дронів спрямовувалися ці кошти, за поданням цих частин розподілялися місцевою владою, а 30 відсотків щоб залишалися в регіоні і йшли на бомбосховища, на ремонт інфраструктурних об'єктів і місць постійної дислокації військових підрозділів.

Така наша ідеологія щодо ПДФО, і хочу сказати, що її підтримали близько сотні місцевих рад. На жаль, Комітет з питань бюджету...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3 народних депутатів Геращенко, Іонової, Фріз та інших колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 37.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 4. Герасимов, Павленко, Ар'єв. Хто виступатиме?

Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Олександр Сергійовичу. Шановні колеги, це законопроект, про який, кажуть, що він нібито допоможе Збройним Силам України, але все не так просто. Це законопроект про ПДФО, і в ньому пропонується забрати ПДФО у місцевих бюджетів. Мало того, що це підступний удар по децентралізації, але просто назву декілька фактів. Найперше – уже зараз більше 40 відсотків військового ПДФО громади витрачають на сили безпеки і оборони. Окрім цього, зверніть увагу, саме місцеві громади під час війни несуть

основний тягар забезпечення безперервної роботи системи підтримки життя наших громадян – лікарні, школи, місцевий транспорт. Особливо це стосується громад на фронтових і прифронтових територіях. Хоча сьогодні фронтова територія – це вся країна, на жаль. Саме тому за цей законопроект голосувати не можна. У наступних поправках ми обов'язково фактами підтвердимо ці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 4 Герасимова, Павленка, Ар'єва. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Далі поправка 6. Фріз. Не наполягає.

Поправка 7. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 8. Пасічний. Не наполягає.

Поправка 9. Бабенко, Бакунець та інші. Не наполягають.

Поправка 10. Разумков, Микиша. Хто виступатиме?

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка. Ви знову блоком представлятимете поправки за вашою системою?

РАЗУМКОВ Д.О. Так, Олександр Сергійовичу, давайте блоком. Поправки 10, 11, 12, 13, 14. Дайте 2 хвилини. А далі будемо рухатися: або чотири, або дві поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку відводиться 2 хвилини на чотири поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, якщо ми хочемо отримати нормальну демократичну державу, то в нас мають бути незалежні гілки влади. На жаль, сьогодні цього немає, парламент не є суб'єктом. І я про це вимушений говорити, і ви самі це добре розумієте, тому що в залі багато розумних людей. Так само несуб'єктом є Кабінет Міністрів. У нас єдиний суб'єкт – це Офіс Президента, про що в принципі сказав Данілов, коли вас усіх назвав туристами. Я хотів би, щоб ви про це пам'ятали, голосуючи за специфічні законопроекти, які потрапляють до залу.

Якщо говорити про місцеве самоврядування, то під час виборів 2019 року кожен з вас, особливо з монобільшості, зокрема ті, які є членами президії Верховної Ради, розповідали про те, що реформа децентралізації – це серйозна, ефективна реформа, яка дає демократію, дає верховенство права і розгалуженість позицій між центральною і місцевою владою. Зараз ви хочете це знищити.

Історія про те, що ви забираєте ці кошти, щоб допомогти армії, не витримує жодної критики, тому що ви забираєте ці кошти з абсолютно інших причин. Ви хочете знищити місцеву владу, щоб вона вам не заважала далі займатися розпилем бюджетів на укриття, на телемарафон, на серіали «Інгулець», на такі

ганебні явища, як *the gays*, які чомусь дуже підтримує і, я так розумію, керівництво парламенту, Голова парламенту, і всі інші, які за це голосували.

Я дуже сподіваюся, що все-таки здоровий глузд і розумна політика в цьому залі переможуть. Ну, а ми разом з командою «Розумна політика» вам у цьому будемо допомагати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якісь поправки ставитимемо на голосування? Гаразд.

Далі, Дмитре Олександровичу, у вас ще є блок поправок: 15, 16, 17, 18, 19. Можемо так попрацювати?

Увімкніть мікрофон Разумкова, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександрє Сергійовичу, у мене прохання. Наш колега Петруняк просить надати йому 2 хвилини на виступ щодо поправок 15, 19, 22, 25, 27, і будемо рухатися далі, якщо ви не заперечуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз назвіть номери поправок.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 15, 19, 22, 25, 27.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки хвилин надати Петруняку?

РАЗУМКОВ Д.О. Так само, як мені, 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петруняк, 2 хвилини. Будь ласка.

ПЕТРУНЯК Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хотів би звернутися до вас. Цей законопроект яскраво демонструє, на жаль, достатньо розповсюджений принцип написання законопроектів і голосування за них у нашій Верховній Раді – це коли ідея по своїй суті гарна, але виконання, на жаль, не дуже. Що я хочу сказати? Ідея гарна в тому, що додаткове фінансування для блоку безпеки і оборони однозначно потрібне. Але в цієї медалі є й інший бік – це місцеве самоврядування. Ми не можемо забирати 100 відсотків ПДФО з виплат військовим у місцевого самоврядування, оскільки лєвова частка місцевих бюджетів формується саме за рахунок цього податку.

До законопроекту було подано дуже багато поправок, у яких пропонувалися різні формули розподілу ПДФО з виплат військовим, але, на, жаль, усі ці формули не було враховано.

Я вважаю, що якусь частину ПДФО з виплат військовим у будь-якому випадку треба залишати місцевому самоврядуванню, оскільки місцеве самоврядування повинно планувати свої витрати, є захищені статті видатків, такі як заробітна плата, енергоносії, харчування, медикаменти тощо. Тобто

у фінансуванні цих захищених статей видатків уже було закладено ПДФО з виплат військовим, і ми не можемо зараз його забирати в громад.

На мою думку, розподіл військового ПДФО повинен відбуватися виключно в діалозі з місцевим самоврядуванням. І лише після такого діалогу частина цього податку однозначно має бути спрямована на фінансування сектору безпеки і оборони.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправки 14, 16, 17, 18. Дмитре Олександровичу, не наполягаєте? Наполягає.

Разумков, щодо поправок з 14 по 18. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, ви помилилися: поправки 16, 17, 18, 20, 21. Бачите, ми люди порядні, точно знаємо, про що говоримо.

Спочатку дайте час, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, я хотів би, щоб зараз камера Верховної Ради України показала зал і люди подивилися. Учора декілька народних депутатів почали виставляти гнівні пости про те, як їм заважають працювати: 12 годин поспіль працювала Рада, ми так хотіли, але не могли. А я просто хочу, щоб взяли і зіставили, скільки цих депутатів зараз у залі. Де це вони знову працюють? У яких нічних клубах, у яких ресторанах? Чим вони займаються? Робочий день, не 23 година, навіть не закінчилося заплановане засідання Верховної Ради, а їх знову немає. Вони розповідають, як борються за те, щоб виділити додаткові ресурси нашій армії, нашим захисникам, а фактично їх немає. То оце називається подвійними стандартами.

Я в цьому плані вдячний вам як Першому заступнику Голови Верховної Ради. Ви вчора досиділи до кінця засідання, відпрацювали, так само як деякі інші колеги, яких я зараз бачу в залі. Незважаючи на те що вони до 23 години 9 хвилин були тут, сьогодні прийшли і працюють. Вони можуть не погоджуватися з моєю позицією, можуть її підтримувати або не підтримувати, але це їх обов'язок – працювати, щоб закони були якіснішими.

І я, і мої колеги з «Розумної політики» будемо це робити, а ось тих фейсбучних героїв, які вчора писали пости, як треба Батьківщину любити, як треба армії допомагати, щось я сьогодні в залі не спостерігаю. Думаю, що всі виборці зможуть порівняти, хто де був і хто що робив, а потім дати свою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, далі поправки з 23 по 26, так?

РАЗУМКОВ Д.О. Ви знову по другому колу пішли, Олександр Сергійовичу. Поправки 23, 24, 26, 28 і 29.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гарзд.

РАЗУМКОВ Д.О. Виступали наші колеги, але я дякую за можливість виступити більше.

Олександр Сергійовичу, я хотів би, щоб ми не перекладали зі здорової голови на хвору. На жаль, хворою головою сьогодні можна назвати велику кількість ВЦА. Не всі, є ВЦА, які ефективно працюють. Наприклад, діяльність Кириленка Павла Олександровича, якого забрали з Донецької області і направили на інший напрям роботи, тому прямий доказ.

Але в нас і інші працюють, тут є мажоритарники з Києва, де працюють так звані ВЦА. Чому так звані? Тому що вони беруть кошти і направляють їх на конструктори. Щось я не бачив заяв цих народних депутатів, що вертикаль Офісу Президента робить велику помилку, що цих людей треба не просто звільняти, а в тюрму відправляти. Вірніше, розпочинати кримінальні справи, щоб з ними розібралися і зрозуміли, навіщо вони це робили. Навіщо їм пательні по кілька сотень тисяч гривень? Куди пішли кошти з конструкторів? Куди пішли кошти з так званого відновлення укріплень, якого немає? І багато інших речей.

Тому я дуже не люблю подвійні стандарти і сподіваюся, що київським мажоритарникам вистачить совісті прийти до своїх виборців і пояснити це.

Дуже сподіваюся, але дуже сумніваюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, я бачу безперервний блок ваших поправок аж до поправки 45 чи 50. Може, виділимо вам 10 хвилин на виступ, щоб ви не переривалися? Бо у вас думка лине. Як публічні промовці ми ж знаємо, що краще довше говорити.

Давайте ви виступите протягом 10 хвилин, і ми подивимося, хто далі матиме слово. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Олександр Сергійовичу, за високу оцінку моїх професійних якостей. Тоді давайте до поправки 59, якраз це буде гарзд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер. 10 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Так, дякую, і колегам буде легше.

Якщо говорити про місцеву владу, у якої ви вирішили сьогодні забрати гроші, до того ж ви це робите з політичних мотивів і знаєте, що питання не в грошах, а в тому, щоб нівелювати всю структуру, усю вертикаль, яка є сьогодні, то я дивуюся позиції багатьох мажоритарників, насамперед з фракції «Слуга народу», які за це будуть голосувати. Ви ж розумієте, що вам буде важко повертатися, після того, як ви це зробите, в округи. Якщо ВЦА не підготує газу,

енергетичну інфраструктури до зимового періоду (так само, як вони цього не зробили в минулому році) і вони знову взимку потраплятимуть під рашистські обстріли, то це буде ваша відповідальність, люди прийдуть до вас, можливо, навіть додому. Але, на жаль, я не бачу в очах колег розуміння цього. Я не знаю, що і чому це відбувається саме так, адже у 2019 році до парламенту прийшло багато адекватних, розумних людей, тож не розумію, чому сьогодні вони займають таку, за всієї поваги до них, неадекватну позицію.

Що відбувається сьогодні? У місцевих органів влади хочуть забрати ресурс. Я не кажу про окремо взяті ганебні випадки. Я абсолютно не розумію, як під час війни можна перекладати бруківку, у прифронтових зонах будувати стадіони, витратити кошти на бордюри тощо. Це сто відсотків неправильно. Коли ми з колегами їхали до звільненого Херсону, то бачили, як місцева влада проводила реконструкцію та будівництво, наприклад, одеської траси. Робити це під час війни абсолютно неправильно. Це просто закопані в землю, закатані в асфальт мільярди гривень.

Я тоді, на жаль, не чув серйозних заяв ані від Кабміну, ані від народних депутатів. Усі мовчки похилили голови і дивилися на те, як це робить Офіс Президента. На той момент Кирило Тимошенко, який, як з'ясувалося, дякуючи Печерському суду, ні в чому не винний, думаю, для багатьох це стало великою новиною, але подивимося...

Повертаючись до запитання про те, щоб забрати кошти. Місцева влада, починаючи з 24 лютого 2022 року, продемонструвала себе переважно ефективно на відміну від центральної влади, яка, на жаль, здебільшого не була готова до війни, тому що вважала, що її не буде – взяла на себе всю повноту зобов'язань і почала готувати міста, громади до оборони та забезпечувати елементарними умовами життя тих мешканців, які там перебували. Якщо пригадати той час, то навіть більшість Кабінету Міністрів просто виїхала за межі Києва, сховалася на Західній Україні, в «ужгородському котлі», в Чернівцях, в Івано-Франківській області, замість того щоб залишитися тут, у Києві, і бути готовими до всього. У цьому сенсі я хотів би подякувати і колегам-парламентаріям, які перебували тут. Я казав сьогодні і казатиму завжди, що народні депутати не втекли. Я знаю, що наші виборці вже не люблять народних депутатів України, але об'єктивно це так.

Місцева влада також була тут: місцева влада київських територій, місцева влада Києва, місцева влада Харкова, місцева влада Сум та інших територій, що постраждали від російської навали. Голови ОТГ залишалися на своїх місцях, організовували життєзабезпечення тих територій.

Проте сьогодні ви хочете у них забрати ресурс, який у разі відсутності 24 лютого, не дав би їм можливості організувати ті процеси. Просто не дав би. Якби ви його забрали після того, як з тих територій вигнали рашистів, у них не було б можливості відновити зруйновані об'єкти інфраструктури. Дуже часто центральна влада, замість того щоб допомагати, навпаки заважала.

Я можу навести приклад щодо Сумської області. Ми з командою, коли проїжджали цими територіями (я і мої колеги з «Розумної політики» проїхали всю лінію фронту по декілька разів, регулярно їздимо на фронт), багато спілкувалися з людьми, які здебільшого вдячні місцевій владі за те, як вона, на відміну від центральної влади, поводитися після повномасштабного вторгнення. Думаю, багато колег, які їздять, зможуть це підтвердити, а тим, які не їздять, варто було б усе-таки відірватися від щасливого Києва і поїхати поспілкуватися з нашими захисниками, а також з мешканцями сіл, міст тих об'єднаних територіальних громад, які звільнені, і які сьогодні більше ніж ми з вами відчувають, що таке війна.

Якщо ми забираємо військовий ПДФО, – те, що ви пропонуєте в цьому законопроекті, то, наприклад, місто Харків, про яке сьогодні казали Дмитро Микиша та інші колеги з цього міста, які представляють і відстоюють інтереси своєї області, втратить, якщо я не помиляюся, 3,4 мільярда гривень в наступному році. Тобто ви фактично знищуєте їхню спроможність не жити, а навіть виживати в умовах війни.

Я зрозумів би, якби ви дискутували з приводу ПДФО для територій, що знаходяться подалі від лінії фронту. Проте, якщо ми говоримо про території, які знаходяться безпосередньо на лінії фронту, думаю, це абсолютно алогічно, оскільки вони виживають виключно за рахунок військового ПДФО. Там немає міст, там немає підприємств, звідти виїхала велика кількість людей, там треба відновлювати енергетичну інфраструктуру, теплопостачання, водопостачання та каналізацію. Центральна влада цим не займається, цим займається місцева влада.

Я спілкувався з багатьма колегами з різних ОТГ, з різних міст, вони кажуть, що допомагають армії, і наші захисники це підтверджують, кажуть, що це, дійсно, так, що, коли вони знаходяться на лінії фронту, їм допомагає місцева влада: повертає частину тих коштів для підрозділів, закуповує для них все необхідне. Навіть, коли хлопці та дівчата виходять на ротацію, перебувають в інших містах, місцева влада їм так само допомагає. Вона виділяє їм об'єкти, допомагає з ремонтом, допомагає відремонтувати обладнання, техніку. Місцева влада допомагала і закуповувала для них «джипи», «пікапи», дрони, бронежилети, яких, на жаль, не було на момент повномасштабного вторгнення, бо ми не могли протягом двох років нормально узгодити оборонну закупівлю і не були готові до 24 лютого, як це було необхідно.

Тому забирати в них сьогодні цей ресурс є абсолютно безглуздим вчинком. А ось прибрати маніпуляції щодо бруківки, намагання «заробити» на стадіонах – сто відсотків, але так само як і у центральних органів влади, у Кабміні, у ВА, що є безпосередньо зоною відповідальності Президента та його Офісу і Кабінету Міністрів України, де працює, з одного боку, багато фахових людей (і таких людей більше), а з іншого боку тих людей, які випадково потрапили на ці посади, щоб під час війни під шумок нажитися, замість того щоб допомогти територіям вижити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу. Рухаємося далі.

Поправка 60. Безгін. Врахована.

Поправка 61. Аліксійчук. Може, ви зараз візьмете слово для виступу?

Це ваша поправка.

Аліксійчук. Будь ласка, 3 хвилини.

АЛІКСІЙЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Олександр Сергійовичу. У мене є ряд поправок, і всі вони стосуються саме питання розподілу військового ПДФО, взаємовідносин органів місцевого самоврядування, центральної влади в частині розподілу цього ПДФО і допомоги військовим.

Сьогодні ніхто не має сумнівів, що ми маємо бути єдиними у своїх думках та намірах і повинні об'єднуватися заради досягнення тієї бажаної мети, яку всі маємо і за яку борються наші військові, волонтери й усі громадяни України.

Тому мої поправки стосуються пошуку компромісу та балансу, у якому левову частку коштів ми спрямуємо саме до центрального бюджету на придбання дронів, боєприпасів, артилерійських систем. Водночас я своїми поправками якраз давав можливість місцевому самоврядуванню реагувати на ті запити і потреби, з якими до них сьогодні звертаються військовослужбовці.

Звісно, я дякую комітету, який врахував поправку щодо можливості спрямовувати частину військового ПДФО саме до військових частин, які його сплачують. Насправді, це ключова річ. Водночас ми маємо розуміти, що у громадах, у тилкових громадах мешкають діти, родини військовослужбовців, і ті громади так само потребують коштів на укриття, на створення реабілітаційних центрів, на потреби військовослужбовців, бо командири частин також звертатимуться там до органів місцевого самоврядування з проханням якомога швидше їм допомоги. Тому ряд моїх поправок стосувався саме цього.

Загалом, коли ми підходимо до концепції внесення поправок до законопроектів, ми повинні розуміти, що ключовим у цьому є компроміс. Нам потрібно об'єднуватися заради перемоги і водночас давати можливість органам місцевого самоврядування не зупинятися у своєму розвитку, тому що, зупинивши маховик, дуже важко його знову розігнати.

Тому закликаю до балансу, до підтримки органів місцевого самоврядування, які в перші дні війни стали пліч-о-пліч з військовими, з ТрО і разом дали відсіч російській навалі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 62. Лозинський. Не наполягає.

Поправка 63. Мазурашу. Давайте 3 хвилини, і ви скажете, яку хочете поставити. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203. Прошу поставити на голосування для врахування поправку 294, у якій йдеться про те, щоб не 100 відсотків, а 85 відсотків податку на доходи фізичних осіб – військовослужбовців та усіх тих, хто був залучений до заходів щодо відсічі рашистській агресії, зараховувати до держбюджету.

Але зараз я хотів би сказати про дещо інше. Коли відвідуєш хлопців на передовій, а я саме повернувся з Донеччини – з Костянтинівки та інших міст, де вони боронять нашу державу, завжди хочеться сказати в парламенті щось емоційне, хоча я спробую стримувати емоції.

Знаєте, багато військових, так би мовити, вже навіть ненавидять парламент. І цю ненависть їм нав'язують, десь, скажімо, командири, десь військове керівництво, і я здогадуюся, чому це роблять. Проте я апелюю до нас як до парламенту, щоб ми розуміли, чому отримуємо все це каміння у свій город. Тому що під час спілкування з хлопцями, розумієш, що багато тих проблем, про які вони говорять, спродуковані рішеннями чи то Міністерства оборони, чи то уряду, але всі претензії пов'язують саме з парламентом. І можна зрозуміти, чому. Тому що парламент призначає міністра оборони, уряд, тож і претензії саме до тих, кого обрали. Вони хотіли б, щоб ми, скажімо, позитивно тиснули на виконавчу владу, щоб не було тих проблем, з якими вони стикаються. Зокрема, хотіли б, щоб кошти, закладені в бюджет, використовувалися швидше й ефективніше.

Вони запитують, чому ми не спілкуємося відверто із суспільством, хіба ми не розуміємо, що, наприклад, той треш, що роблять представники військкоматів на вулицях, хапаючи, фактично викрадаючи людей, не допомагає армії, а навпаки лише погіршує ситуацію, чи ми не розуміємо, що не можна ставитися до громадян, як до рабів? Бо таке враження, що ми як держава ставимося до громадян, як до рабів, обмеживши виїзд за кордон навіть народним депутатам, не кажучи вже про інші категорії населення.

Вони запитують, чи ми не розуміємо, що хлопцям треба елементарно давати відпустки? Ми кажемо, що тут, у парламенті, все вирішили, а там, на місцях, вирішують командири.

Вони запитують, чому треба скидатися по 500 гривень, щоб швидше отримати статус учасника бойових дій та розв'язати інші проблеми.

Я хотів би, щоб ми не ховали голову в пісок, а...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для врахування поправку 294 народного депутата Мазурашу. Комітетом вона відхилена. Секунду, зараз я подивлюся, щоб все було... (*Шум у залі*).

Усе нормально. Зараз ми повернемося до поправки 62. Просто Мазурашу не хоче більше повертатися до своїх поправок і щоб трохи зекономити його нервову систему...

Ставлю на голосування поправку 294 Мазурашу. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 30.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Повертаємося до таблиці.

Поправка 64. Алексеев є? Не наполягає.

Поправка 65. Бондар. Не наполягає.

Поправка 66. Кисилевський. Не наполягає.

Мамка Григорій Миколайович. Відсутній.

Дмитре Олександровичу, у вас далі блок поправок – поправки 68, 69, 70. Дві хвилини?

Разумков. Будь ласка, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Олександр Сергійовичу, цілком вірно.

Це пропозиція Асоціації міст України. Для забезпечення стійкості місцевих громад, які перебувають у скрутному становищі у зв'язку з війною, дозволити збільшити загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою боргу станом на кінець бюджетного періоду, який не може перевищувати 300 відсотків (для бюджету міста Києва 500 відсотків) середньорічного обсягу доходів загального фонду місцевого бюджету, які надійшли за три попередні бюджетні періоди.

Це важлива пропозиція, тому що сьогодні в борг живуть не лише міста і громади, а й уся держава. Ми бачили проект бюджету на 2024 рік, де дефіцит державного боргу становить 50 відсотків, і, на жаль, не розуміємо ту міжнародну політику, яку проводить сьогодні МЗС, і не лише МЗС, намагання побити глек з усіма партнерами. І ми бачимо погіршення ситуації щодо сприймання України на міжнародній арені. Мені дуже соромно і шкода, що сьогодні ми як парламент не докладаємо до цього зусиль.

На жаль, навіть Олександр Сергійович Корнієнко і Олена Костянтинівна є «туристами в купальниках» так само, як і всі інші народні депутати. Саме це сказав Секретар Ради національної безпеки і оборони України. Хоча треба віддати належне, колеги багато їздили, представляючи Україну на різних форумах, майданчиках, відстоюючи позицію держави.

Тому в цьому сенсі нам треба працювати для того, щоб борг, який ми набираємо, дійсно, був ефективно використаний, і необхідні державі запозичення були враховані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі... (*Шум у залі*). Поставити? Просто далі не ваші... Поставити ці три? Лише поправку 68. Добре.

Ставлю на голосування поправку 68 народного депутата Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано (*Шум у залі*).

Ще одну?

Прошу показати по фракціях і групах.

Поправка 71. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 72. Не наполягає.

Поправка 73. Не наполягає.

Поправка 74. Євтушок, Фракція «Батьківщина», і ви знімаєте всі поправки. Добре.

Євтушок. Будь ласка, 10 хвилин.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, днями наша фракція мала можливість зустрітися з двома керівниками центральних органів виконавчої влади в Україні: з міністром з питань стратегічних галузей промисловості України Камишініним, який чітко зазначив цифру, необхідну для виконання всіх завдань ще в цьому році, – це 4,5 мільярда гривень; і, звісно, з головою Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, яка забезпечує виробництво вкрай необхідних зараз на фронті дронів, там цифра трохи більша, – 8 мільярдів гривень.

Одразу виникає запитання: чому все-таки вилучається набагато більший обсяг з органів місцевого самоврядування через податок на доходи фізичних осіб – військовослужбовців, усіх без винятку, хто носить погони, – це і працівників ДСНС, і Нацполіції, і військових, і тих, які працювали ще до початку повномасштабного вторгнення?

Тому фракція «Батьківщина» дуже професійно підійшла до цього питання, і я намагатимуся розкрити суть нашої позиції, адже ми абсолютно не проти, а навпаки, подякували цим двом керівникам центральних органів влади за їхню роботу. Проте виникає інше питання – питання справедливості, про що я казатиму не раз у своєму виступі. І другий контекст – виникає питання щодо зміни курсу держави. Ще нещодавно ми говорили про інститут народовладдя, який покликаний професійно, шляхом дискусій, обговорення, оприлюднення приймати управлінські рішення в низових адміністративно-територіальних одиницях управління.

На жаль, з огляду на такий революційний законопроект № 10037, ми чітко розуміємо, що звуження фінансового ресурсу, який надавався як базовий – ПДФО в громади, забирається до державного бюджету, і тут відкривається інше питання – питання справедливості. На жаль, ми бачимо, що продовжують фінансуватися

заробітні плати наглядом радам, а це сотні тисяч гривень на місяць, керівникам державних підприємств, одразу збільшується фінансування на різні міністерства. Сьогодні колеги про це говорили і справедливо акцентували на цьому увагу. Ми також бачимо направлення фінансового ресурсу на зйомки різних серіалів і різного роду речі, які, на нашу думку, не зможуть привнести в перемогу абсолютно нічого.

Отже, інститут народовладдя – органи місцевого самоврядування. Ми вважаємо, що даним законопроектом повністю руйнується вся система оборони, яка була побудована з першого дня повномасштабного вторгнення, адже місцеві громади спільно з військовими, не питаючи, де брати гроші, де брати техніку, чим її заправляти, у перші хвилини, години почали надавати цю допомогу. А знаєте, загальний обсяг як прямої, так і непрямої допомоги органів місцевого самоврядування становить 80 мільярдів гривень. Командир, будь-якої військової частини, направляючи лист, одразу, іноді навіть в той самий день, отримували цю допомогу. А зараз, на жаль, якщо ми говоримо про справедливість після вилучення цих коштів з місцевих бюджетів до державного бюджету, їх розподілу не побачить ніхто. Ми тільки почули про корупційні скандали, які, до речі, розкривали не антикорупційні органи та силові структури, а журналісти, а хотілося б, щоб отримуючи такі великі кошти на заробітні плати, силові структури працювали професійно і розкривали фурункул під назвою «корупція». Я також хочу сказати, що ми абсолютно не розуміємо, чому справедливо виділяти кошти на збільшення заробітних плат у розмірі 22 мільярдів, про що казала Юлія Тимошенко, критикуючи бюджет наступного року, на органи виконавчої влади, на Бюро економічної безпеки, на інші міністерства і відомства, які так чи інакше не збільшили чисельність, натомість отримують додаткові видатки до своїх доходів.

Тому якщо говорити про місцеве самоврядування... До речі сьогодні Прем'єр-міністр України декілька разів привертав увагу до меморандуму, який був підписаний зі сторони уряду Прем'єр-міністром Шмигалем, а з іншої сторони, головою Асоціації міст України, де чітко передбачалося, щоб працівники і службовці органів місцевого самоврядування не підвищували тарифи для населення, що було сприйнято в низових ланках управління позитивно. Натомість нате вам 4 відсотки як компенсацію. Це перше.

І другий момент – це різниця в тарифах. Навіть сьогодні Прем'єр-міністр, апелюючи в сесійній залі до документа що зветься меморандум, жодного слова не сказав, що тих 36 мільярдів гривень різниці в тарифах не повернуто органам місцевого самоврядування. І це початок опалювального сезону.

Тому, шановні колеги, я звертаю також увагу на питання профпридатності уряду. Написавши в законопроекті № 10037, що з 1 жовтня до державного бюджету вилучається військовий ПДФО, складається враження, що в уряді, в міністерствах, які опікувалися і розробляли цей документ, працюють абсолютно профнепридатні люди з однієї простої причини: органи місцевого самоврядування, громади на початку року написали всі свої програми,

обговорили їх, затвердили на сесіях, виділили помісячний розпис і зараз змушені раптово, швидко, революційно переприймати рішення. А це дві тисячі громад в Україні. Скажіть, як фізично вийти з цієї ситуації. Ніхто не надає відповіді. Ми навіть не розуміємо, з ким дискутувати, тому що на початку Міністерство фінансів надіслало свої листи до голів обласних військових адміністрацій, ті, застосувавши свій ресурс, почали діяти і тиснути на громади, мовляв, не піднімайте хвилю невдоволення, але водночас, повторюю, йдеться про справедливість.

Якщо говорити про справедливість, одразу можна пригадати й реверсну дотацію. Реверс у стартовій позиції законопроекту також вилучався. Проте відбулася десь якась дискусія, я бачу, що в Комітеті з питань бюджету і в Комітеті з питань фінансів, податкової та митної політики несправедливо щодо малих громад «морозиться реверс», вибачте, будь ласка, за мій сленг, тобто залишається на місцях, натомість про малі громади абсолютно ніхто не думає.

Тому тут знову-таки відкривається питання справедливості, бо ви справедливо можете сказати: вибачте, не всі територіальні громади мають надходження від військового ПДФО. Так. Але є проста відповідь на це питання: у всіх без винятку громад вчителі, лікарі, інші категорії мобілізовані й служать у Збройних Силах України. І цей базовий податок непотрібно забирати лише тому, що постає питання існування таких територіальних громад, малих громад. Якщо обласні громади ще здатні витратити великий ресурс, але виживати, то щодо малих громад стоїть питання їхнього виживання.

Тому фракція «Батьківщина» категорично, розуміючи таку кричущу несправедливість, висловлює своє бачення, що в уряді працюють профнепридатні люди, адже в такий час там мали б працювати кризис-менеджери, які бачили б, що відбувається в управлінні на низах, і шукали б шляхи розв'язання цих питань.

Повторюю, ми поділяємо позицію щодо фінансування, надання грошей на виробництво озброєння, дронів тощо, але джерело фінансування... Потрібно все-таки справедливо відібрати у тих держиморд, вибачте, будь ласка, за мої емоції, які отримують по 100, 200, 300 тисяч гривень заробітної плати в наглядових радах і таке інше, ці гроші і повернути їх місцевим громадам.

Не чіпаймо місцеві бюджети! (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це була, якщо я не помиляюся, поправка 74, так? Зараз, колеги, секунду. Далі... Ну, поправка 74 і решта? Дякую.

Поправка 75. Саврасов, Алексєєв. Хто виступатиме?

Саврасов. Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шансів небагато, але все-таки спробую.

Моя поправка повторює поправку Дмитра Олександровича Разумкова і стосується місцевих боргів. Багато місцевих рад зверталися до народних депутатів з проханням підтримати цю поправку, але її було відхилено. Місто Київ також.

Хотілося б почути позицію комітету, чому цю поправку відхилили, а також побачити, скільки голосів набере її підтримка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 75 Саврасова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати... (Шум у залі).

Пояснення? Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу.

Колеги, поправку відхилено. Йдеться про граничний обсяг місцевого і гарантованого боргу. На сьогодні його розмір встановлений в обсязі 200 відсотків середньозваженого доходу загального фонду місцевого бюджету за три роки. Пропонується 500 відсотків. Така цифра в умовах нестабільності економіки і надходжень до відповідних місцевих бюджетів може призвести до негативних наслідків і до неспроможності розраховуватися за цими боргами.

Тому цю поправку не підтримано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 75 Саврасова, Алексеєва. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 76. Крулько. Не наполягає.

Поправка 77. Пуртова. Не наполягає.

Поправка 78. Микиша. Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Законопроект № 10037 фактично є продовженням, хоча передує законопроект № 10038. Йдеться про гроші, які необхідні насамперед для Збройних Сил України. А воюють Збройні Сили України дронами, іншою військовою технікою, яка може і повинна

розроблятися саме за допомогою інтелектуальних можливостей і спроможностей наших науковців.

І ця поправка щодо Національного фонду досліджень України нересурсна, там немає грошей. Дивіться, яка цікава історія. Абсолютно самостійний фонд, існує окремо, тільки гроші йдуть через Міністерство освіти і науки України. Незрозуміло, чому фонд надає гранти саме на наукові дослідження, які допоможуть ЗСУ і таке інше, він абсолютно самостійний, а гроші йдуть через Міносвіти.

Тому прошу окремий код для цієї...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Треба ставити на голосування?

Ставлю на голосування для врахування поправку 78 Микиші та Шпак. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 79. Микиша, Шпак, Бабій. Хто виступатиме?

Поправка 79. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Дивіться, знову ж ми повертаємося до ефективності використання коштів, які можуть бути перенаправлені на військових, і які зараз використовуються. У даному разі ця поправка стосується Державного фонду регіонального розвитку, кошти якого мають йти на регіональний розвиток. Проте ми бачимо, що сьогодні регіональна політика хоч і є, але в усіченому варіанті.

Моя поправка повинна допомогти цьому фонду ефективно працювати, щоб регіональна політика, як вона є, дійсно, ефективно була використана і спрацювала. І ця поправка саме про ліквідацію регіональних комісій Державного фонду регіонального розвитку на місцях. Ми за те, щоб нарешті прибрати цю корупційну складову, і фонд почав працювати, навіть за тих змін, які відбулися.

Якщо приберемо регіональні комісії, нові зміни набагато покращать існування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 79 Микиші та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 29.

Рішення не прийнято.

Поправка 80. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 81. Мамка. Не наполягає.

Поправка 82. Фріс Ігор. Не наполягає.

Мазурашу, мені сказали, зняв усі свої поправки. Так? Дякую.

Поправка 84. Крулько. Не наполягає.

Поправка 85. Алексєєв. Будь ласка, Сергію.

АЛЕКСЕЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ця поправка про кошти від сплати ПДФО, які мають залишатися в місцевих бюджетах. Даною поправкою ми вносимо зміни до складу доходів, які відносяться до загального фонду Державного бюджету України, а саме зазначаємо, що податок на доходи фізичних осіб, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України в розмірі 21 відсотка на відповідній території України (крім території міст Києва і Севастополя) та у розмірі 60 відсотків – на території міста Києва. Тобто цією поправкою ми знизили процентну ставку, порівняно з тією, що була в чинній редакції, – 25 відсотків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставити дану поправку на голосування?

Ставлю на голосування для врахування поправку 85 Алексеєва. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 86. Петруняк.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Там поправки 86, 93, 95. Дайте 2 хвилини, і зараз ми по них пройдемося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, і поправки 93, 95. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Спочатку, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, пропоную ці три ідентичні поправки закріпити на рівні Бюджетного кодексу, що частина податку зараховується на доходи фізичних осіб до доходів загального фонду бюджету сільських, селищних міський територіальних громад в обсязі 64 відсотки. Фактично це так і відбувається, але у центральній владі є батіг, яким вона може або додати, або не додати цих 4 відсотки. Тобто це для так званих торгів, за лаштунками про це відверто говорить місцева влада, і не дуже ховає центральна влада. Це не правильно, тому що є свого роду корупцією, з якою треба боротися на різних рівнях і в різних форматах, тому що корупція – це не завжди гроші за послугу, це і послуга за послугу.

Тому команда об'єднання «Розумна політика» запропонувала закріпити на законодавчому рівні 64 відсотки, щоб більше не відбувалися маніпуляції, торги

і подібні речі. Ця пропозиція підтримується Асоціацією міст України і, сподіваюся, підтримається народними депутатами, яких сьогодні знову немає в залі, але про це, думаю, ми зможемо поговорити трохи пізніше.

Руслане Олексійовичу, прошу поставити на голосування поправку 86 або поправку 95 і подивитися, скільки народних депутатів, насамперед мажоритарників, переживає за свої території, за свої громади.

І наприкінці свого виступу я хотів би паралельно звернутися до вас, Юрію Михайловичу, з проханням надати інформацію, чому комітет відхилив наші поправки 86, 93, 95, хоча є стала практика, що і так вони мають отримувати 64 відсотки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо цих трьох поправок. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Позиція комітету – поправку відхилено у зв'язку з інформацією, яку ми отримали від Міністерства фінансів України, що втрати загального фонду державного бюджету становитимуть 16,2 мільярда гривень в умовах 2024 року.

Проте, колего, ви правильно сказали, – 64 відсотки передбачено в комплексній поправці 910, думаю, ми ще до неї дійдемо. А щодо цієї поправки – не підтримується.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, якщо можна, я поставлю на голосування поправку 86, як ви сказали.

Ставлю на голосування поправку 86 за авторства Дмитра Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 24.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступна поправка 87, але, у мене є інформація, що Лариса Білозір замість своїх поправок (у мене написано – 9) хоче взяти 5 хвилин. Скільки?

Пані Білозір. Будь ласка, 3 хвилини.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги, мені ця ситуація, що відбувається у напівпорожньому залі, нагадує картину Пітера Брейгеля «Вавилонська вежа», де, дійсно, будується велична, гарна вежа (це я проводжу аналогію з нашою децентралізацією), ми бачимо, що вже багато років вона будується, і вона руйнується. Ніби, велична але кінця і краю немає. І ми розуміємо, що через відсутність спільної мови, діалогу, довіри між тими, хто її будує, відбувається руйнація цієї вежі.

Боюся, ми руйнуємо децентралізацію, ми не знайшли балансу між тилом і фронтом. Сьогодні у війні однозначно потрібно всі кошти направляти на оборону і безпеку. Моя позиція незмінна. Дуже багато народних депутатів також внесли такі поправки, щоб 50 відсотків податку на доходи фізичних осіб з виплат військовослужбовцям залишати на місцях: на безпеку, на оборону, на критичні видатки, на школи, на садки, на укриття. І 50 відсотків віддати Міноборони, а не спецфонду, який контролювати фактично дуже важко.

Також я хотіла б звернути увагу, що нам потрібно виконати контрольну функцію – створити комісію, яка контролюватиме кошти: куди вони підуть, чи, дійсно, вони підуть на дрони, який графік виробництва цих дронів, озброєння тощо. Бо ми матимемо таку саму ситуацію, як минулого року – забрали в місцевого самоврядування залишки, нібито направили цих 9 мільярдів до спецфонду і пообіцяли, що будуть закуплені підручники для 5, 6 класів. На сьогодні невідомо, чому вони їх не закупили, де ці підручники, і ми знову закладаємо 500 мільйонів гривень для того, щоб виготовити підручники для 5-6 класів. Тому це обов'язково треба контролювати.

Думаю, командиру військової частини завжди легше піти до голови і просити, вимагати допомогу саме для військової частини, ніж потрапити на прийом до міністра. Я хочу сказати, що деякі депутати місяцями не можуть потрапити на прийом до міністра, не те що командири частин.

Гадаю, це хибний підхід, що немає діалогу, балансу між тилом і фронтом. Тому дуже прикро і, думаю, ми матимемо проблеми із забезпеченням цих делегованих повноважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Ларисо, я можу уточнити? Цей виступ замість поправок 87, 88, 90, 96, 104, 105, 113, 121? Які далі?

БІЛОЗІР Л.М. Поправки 154 і 159.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине, поправки 154 і 159 враховані, якщо я не помиляюся. Замість них я не можу зарахувати...

БІЛОЗІР Л.М. Тоді це все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді без двох останніх поправок. Дякую.

Наступна поправка 89. Кисилевський. Не наполягає.

Фракція «Батьківщина» вже виступила.

Поправка 92. Бондар. Не наполягає.

Поправка 94. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 97. Лозинський. Не наполягає.

Поправка 98. Мамка. Не наполягає.

Поправка 99. Фріз. Не наполягає.

Поправка 100. Мазурашу. Ви вже доповідали.
Поправка 101. Крулько. Не наполягає.
Поправка 102. Бондар. Не наполягає.
Поправка 103. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 106. Аліксійчук. Не наполягає.
Поправка 107. Фракція «Батьківщина». Вже виступили.
Поправка 108. Алексєєв. Будь ласка, пане Сергію.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, це знову поправка, яка стосується місцевих бюджетів. У ній пропонується зарахувати на постійній основі до бюджетів місцевого самоврядування ПДФО в розмірі 64 відсотки. Цей відсоток зарахування ПДФО до бюджетів місцевого самоврядування 2022-2023 років був введений за пропозицією Президента України. Такий розмір – 64 відсотки ввели не просто так, а для стримування громадами тарифів на тепло. І тарифи тримають всупереч тому, що уряд жодного разу не компенсував різницю в тарифах за 2022-2023 роки.

Прошу цю поправку поставити на голосування та врахувати її.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 108 Алексєєва. Комітетом вона відхилена.
Прошу голосувати.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Поправка 109. Лозинський. Не наполягає.

Поправка 110. Безгін. Не наполягає.

Поправка 111. Микиша.

Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Зараз підуть принципові поправки. Що в цій поправці? Усі знають, що місцеве самоврядування допомагає військовим підрозділам Збройних Сил України з 24 лютого 2022 року. На жаль, сьогодні законодавство подекуди не дозволяє цього робити, і до відповідних громад завтра можуть прийти з перевітками правоохоронні та інші органи й покарати їх у прямому сенсі. Тому ця поправка направлена саме на те, щоб ввести в законодавство на офіційній основі фінансову та матеріальну допомоги сектору безпеки та оборони. Це не вигадки народних депутатів, до нас з такою ініціативою звернулися представники місцевого самоврядування.

Хочу подякувати голові Опішнянської об'єднаної територіальної громади Миколі Різнику, а також Андрію Мазану, які організували місцеве самоврядування, надали пропозиції, які ми на засіданні комітету обговорили, і тепер у законопроекті є відповідні поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви хочете коротко відповісти? Якщо є потреба, будь ласка. Думаю, потреба є. Ви ж не наполягатимете на цій поправці? Будете? Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Колеги, цю поправку комітет не підтримує саме в запропонованій редакції. Цю норму доцільно було б усе-таки розмістити в «Прикінцевих та перехідних положеннях», тому що вона носить тимчасовий характер. Тому її відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 111 Микиші комітет відхилив. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 112. Мамка. Не наполягає.

Поправка 114. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 115. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 116. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 117. Фріс Ігор. Не наполягає.

Поправка 118. Мамка. Не наполягає.

Поправка 119. Фріс Ігор. Не наполягає.

Поправка 120. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 121. Уже зняли.

Поправка 122. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 123. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 124. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 125. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Прошу десять моїх поправок замінити виступом на 10 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, так не буде. Будь ласка, давайте йти по поправках, нам дуже приємно вас слухати.

ЮЖАНИНА Н.П. Давайте.

Поправка 125. Шановні колеги, щоб ви розуміли, все, що робить зараз влада, – вона роз'єднує країну, тому відразу після появи цього законопроекту ми виходили з пропозиціями знайти компроміс. Я підтримую колегу, яка щойно сказала, що, пошук компромісу спільно з територіальними громадами мав би відбутися, і це абсолютно очевидно. Цього не сталося. І ви сьогодні вночі поправкою 910 щось там змінюєте, про це ніхто нічого не знає. Навіть ми щойно прочитали, що ви все-таки рухаєтеся у бік компромісу, але робите це через кров

і ненависть до всієї влади, яка створила цей законопроект. Навіщо так вчиняєте, якщо з самого початку були схильні до того, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можете відреагувати щодо поправки 125? Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Колеги, поправку 125 комітет не підтримав. Норми зазначеного пункту дають можливість спрямовувати кошти на першочергові потреби місцевих бюджетів в умовах воєнного стану, не допускаючи неефективних витрат. Тому поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 125 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Поправка 126. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Це дуже важлива поправка, бо ми кажемо, що не можна забирати кошти в громад, ось, власне, і все. Не можна взяти і забрати в людей кошти.

Хочу звернутися й до тих, хто дивиться трансляцію. Де знову наші «слуги народу»? Де вони? У залі ж була така кількість «слуг народу» і тут залишилися 30-40 депутатів. Скільки залишиться до завершення? Працювати вже більше не треба. А в місцевих громадах люди працюють, і не можна взяти і забрати у місцевих громад кошти. Вибір, який ви ставите, типу, давайте заберемо у громад, щоб дати армії, є абсолютно блюзнірський. Ні, ви заберіть в Офісу Президента, у телемарафону, у безкінечних серіалів 95 кварталу, заберіть довічну стипендію в Олександра Семеновича Зеленського і віддайте армії, а у місцевого самоврядування і в громад нічого не забирайте. Тому що не можна так знищувати децентралізацію. За це абсолютна ганьба!

Тому я наполягаю на голосуванні цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 126 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Поправка 127. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, там у мене поправки 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки вам надати хвилин?

РАЗУМКОВ Д.О. Дайте мені 4 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, будь ласка, 4 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, десь півгодини тому у вас була така, на мій погляд, правильна, жорстка промова, що всі мають зайняти свої робочі місця й почати працювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, сядьте на місця.

РАЗУМКОВ Д.О. ...що у стінах Верховної Ради немає бути ганьби. Але зараз у стінах Верховної Ради є ганьба. У залі залишилися, на жаль, небагато народних депутатів.

Я кожному, хто зараз перебуває в залі Верховної Ради, хто вважає, що закони щодо фінансування місцевого самоврядування, армії важливі, але таких тут небагато, хотів би подякувати. Де знову ці фейсбучні герої, щось я їх не спостерігаю в стінах Верховної Ради, деякі прямо фракціями повиходили? Учора всі о 23 годині розповідали, що вже вечір, пізно, тому всі розійшлися. Зараз на годиннику 14 годин 57 хвилин, люди всі працюють, вся країна працює, я вже не кажу про армію, яка воює 24 на 7.

Руслане Олексійовичу, хочу запитати, де ж народні депутати? Ви як Голова Верховної Ради України маєте обов'язок забезпечити діяльність Верховної Ради України. Ми не можемо голосувати навіть за поправки, тому що Конституційний Суд свого часу заборонив це робити, і ви це знаєте. Ви, на жаль, порушуєте Конституцію України. Я не знаю, чому ви це робите.

На жаль, ми спостерігаємо трохи подвійні підходи. Я розумію, що ви на все, мабуть, не можете вплинути, але, коли ви зверталися, щоб почала працювати Верховна Рада, то це означає, що вся Верховна Рада, а то одним – усе, а ворогам – закон. Так воно теж не працює. Давайте тоді завершимо сьогодні нашу роботу, дочекаємося, поки всі прийдуть, і тоді будемо обговорювати поправки. Поки вас не було, ми пройшли багато концептуальних поправок, Олександр Сергійович ставив їх на голосування. Це поправки, щоб 64 відсотки ПДФО залишити у громадах, щодо збільшення граничного розміру державного боргу та багато інших речей, які я і мої колеги з «Розумної політики» будемо ставити. Думаю, так само, як й інші фракції.

Давайте тоді закриємо сьогоднішнє пленарне засідання, зробимо перерву, дочекаємося, поки всі поїдять, зможуть повернутися, і почнемо працювати. Взагалі хотілося б бачити якийсь графік роботи, тому що вчора ви не змогли відповісти, хто прийняв рішення, що ми працюємо до 23 години. Я не проти, але хотілося б, щоб усе було під протокол, тому що потім може бути протокол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, йдемо далі.

Поправка 135. Крулько. Не наполягає.

Поправка 136. Железняк. Не наполягає.

Поправка 137. Яценко. Не наполягає.

Поправка 138. Чорноморов. Не наполягає.

Поправка 139. Леонов.

Я ж спитав вас. Добре. Давайте надамо слово колезі, бо він прокинувся.

Поправка 138. Чорноморов. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. І поправка 353. Одну хвилину, будь ласка.

Шановні народні депутати, я хотів би поставити ці поправки на голосування, оскільки вони визначають три області: безпосередньо Миколаївську, Харківську та Запорізьку. У цьому немає взагалі ніякого політичного забарвлення. Єдине політичне забарвлення – це області-герої, і Президент України це також відзначив. Думаю, ПДФО військовослужбовців і працівників правоохоронних органів треба залишити в цих громадах, оскільки це питання їхньої обороноздатності. Це по-перше. По-друге, люди, які жили в підвалах під час обстрілу, а саме ці області зазнали найбільше ракетних ударів, дійсно, потребують нормального життя в тих умовах, у яких вони зараз існують. Це форпости, це, по суті, області на кордоні з тимчасово окупованими територіями.

Тому, шановні колеги, прошу підтримати ці поправки і виокремити Миколаївську, Харківську та Запорізьку області, залишивши в них ПДФО.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправки 138 і 353. Я правильно розумію? Ставитиму їх на голосування почергово.

Ставлю на голосування поправку 138 за авторства Чорноморова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Ставлю на голосування поправку 353 теж за авторства Чорноморова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Перескочили, тому що в автора дві поправки. Він попросив 1 хвилину замість двох поправок.

Дмитре Олександровичу, у вас були ще якісь зауваження. Я перепрошую, ми просто почали розгляд поправки Чорноморова.

РАЗУМКОВ Д.О. Я хотів сказати з процедури. Я запитував вас, ви не відповіли. Чи знаєте ви про рішення Конституційного Суду, яке не дозволяє проводити голосування Верховної Ради України, якщо в залі немає 226 народних депутатів? Чи у спроможності ви зараз забезпечити, щоб у залі була така кількість народних депутатів, і ми не перетворювали засідання Верховної Ради на фарс? Тому що в залі залишається небагато народних депутатів, які голосують.

Дякую, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу.

Я відповім вам одразу. Я дуже добре володію Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України. Це два законодавчі акти, які відповідно до Конституції регламентують діяльність Верховної Ради України, тому я й використовую їх в повному обсязі тих повноважень, які в мене є.

Що стосується мого обов'язку, я зараз вкотре звертаюся до народних депутатів, які ще, можливо, не знаходяться в залі, з проханням зайняти свої робочі місця і взяти участь в роботі Верховної Ради.

Шановні колеги, йдемо далі.

Поправка 139. Леонов. Не наполягає.

Поправка 151. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, у мене поправки 151, 152 і 165. Прошу 2 хвилини для виступу, а потім поправку 165 поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, за три поправки – 2 хвилини, а не за дві.

МИКИША Д.С. Дякую. Колеги, насправді, законопроект № 10037 дуже поганий для місцевого самоврядування, він фактично забирає військовий ПДФО, не дає нормальної альтернативи, бо ми розуміємо, що ті 33 мільярди, що йтимуть через дотації, – це абсолютно ручний режим, який також не піде на користь громад. Це перше.

Друге. Норма щодо тих 64 відсотків ПДФО наразі знаходиться в «Прикінцевих та перехідних положеннях», а не в тілі закону. Це також ризик. Хоча Європейський Союз уже відмітив це, як виконане зобов'язання. Проте виконане зобов'язання вони уявляють в тілі Бюджетного кодексу, яке там не знаходиться.

І третє. У поправці 165 йдеться саме про те, що вільні залишки коштів місцевих бюджетів та залишки коштів спеціального фонду місцевих бюджетів буде забрано, або їх можна буде використовувати виключно на деякі речі. Дивіться, ми у громад забираємо військовий ПДФО, не залишаємо грошей. І те,

що вони можуть акумулювати, щоб використати на свої потреби, а вони це роблять, економлять на чому тільки можуть, для того щоб ефективно потім з інших програм перекидати на те, що їм, дійсно, необхідно, залишається на наступний рік у залишках. Ми тепер кажемо, що у вас не лише немає грошей від військового ПДФО, ви і своїх залишків від інших програм не зможете використати, крім того, на що ми вам скажемо. Ну це абсурд! Ми знову влазимо у фінансову децентралізацію, від цього децентралізація загалом страждає. Ми просто повернемося у 2015 рік! Ви розумієте?

Тому прошу підтримати поправку 165.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправки 151, 152 і 165. Правильно?

Я ставлю на голосування поправку 165. Так, зараз я її відмічу.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 165 за авторства Микиші та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 31.

Рішення не прийнято.

Поправка 153. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 154. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 155. Фракція «Батьківщина». Уже не наполягає.

Поправка 156. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 157. Аліксійчук і колеги. Перепрошую, вони всі враховані.

Поправка 164. Южаніна.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, щойно ви почули, що для цієї влади децентралізація абсолютно нічого не означає, тому що, якщо хотіли і бачили, що органи місцевого самоврядування неправильно приймають рішення і витрачають не на потрібні цілі військовий ПДФО, то треба було б шукати з ними компроміс і регламентувати видатки саме за напрямками, куди можна витрачати, щоб досягати спільної мети. І пункт 22⁸ саме означає, що замість того, щоб 19 місяців тому працювати з місцевою владою і знайти напрями витрачання, вони кажуть, що ми заберемо від вас все, а те, що залишиться, дозволимо витрачати виключно на визначені нами потреби для вас. Де ви бачили, щоб за децентралізації ви за громаду вирішували всі їхні питання? Абсолютно нікчемна норма. І навіть, якщо декому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 164 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Поправка 166. Тістик. Не наполягає.

А, поправка 167. Мазурашу. Ви вже висловилися.

Поправка 168. Демченко. Не наполягає.

Поправка 169. Неклюдов. Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ця поправка носить суто технічний характер. Я взагалі не розумію, чому її відхилили. Вона уточнює певні моменти і стосується того, що залишки коштів місцевих бюджетів та залишки коштів спеціального фонду місцевих бюджетів, які утворилися на кінець бюджетного періоду, спрямовуються на оплату праці працівників бюджетних установ, оплату комунальних послуг тощо. Там усього-на-всього йдеться про те, щоб після словосполучення «у період дії воєнного стану» доповнити словосполученням «введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022».

Кожне слово має значення, думаю, нічого страшного не було б... Це не впливає на бюджет. Я хочу послухати з цього приводу доповідача, чому цю поправку відхилено. Вона має суто технічний характер і уточнює те...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Шановний колего, поправку відхилено, тому що вже є конструкція законопроекту, ухвалена комітетом, більшістю проголосована. Не знаю, якщо навіть це технічна поправка, вона особливо не впливає на сам законопроект. Тому поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 169 Неклюдова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято. На жаль.

Поправка 170. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 171. Савчук. Не наполягає.

Поправка 172. Єфімов. Не наполягає.

Поправка 173. Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Отже, шановні колеги, про що зараз ведеться дискусія у Верховній Раді України. Як відомо, сьогодні регіони, зокрема моя рідна Черкащина, приймають сотні тисяч внутрішньо переміщених осіб. І очевидно, що ПДФО тих військових частин, які знаходяться за місцем постійної дислокації, йдуть у тому числі на допомогу, потреби і, взагалі, на виживання особливо постраждалих регіонів, таких як Харківщина, Сумщина, Чернігівщина.

Соромно, що зараз в цьому залі немає відповідної кількості народних депутатів України. Їх і в цих регіонах немає, їм все одно. Сьогодні ми намагаємося

захистити децентралізацію, військові частини, які точно мають отримувати дрони, техніку за сплачені ними податки.

На жаль, таким законом хочуть передати ці податки в якийсь котел, де вони безкарно витрачатимуться. Ось проти цього ми виступаємо. І хочемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 173 Геращенко і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Поправка 174. Рубльов. Не наполягає.

Поправка 175. Кицак. Не наполягає.

Поправка 176. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ця поправка дуже важлива, оскільки повертає гроші місцевому самоврядуванню. Хочу сказати, що зараз ми розглядаємо цілком ганебний законопроект, який передбачає знищення місцевого самоврядування.

Ми бачимо дуже бруталну і цинічну схему. Учора ми годинами розглядали поправки, не було тут депутатів, не було «слуг», сьогодні зранку зібралися, швидко проголосували бюджет, тому що треба, і знову розійшлися. А тут хай собі розглядають поправки, це ж нікому не цікаво. Нікому не цікаво послухати, що місцеве самоврядування сьогодні допомагає армії, і щодо кожної громади є цифри. І коли кажуть, що не туди витрачають кошти, на бруківку, так хто перший почав витрачати гроші на барабани і серіали? Це центральна влада показала приклад, і лише після цього деякі з місцевого самоврядування підтягнулися. Замість того щоб зупинити це, вирішили пограбувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 176 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Поправка 177. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми розглядаємо законопроект, щоб пограбувати місцеві ради, забрати в них ПДФО. І влада абсолютно блюзнірськи каже, що, дивіться, це ж для військових, тобто прикривається військовими.

Дійсно, як повернути військовим «тридцятку», то ні, Регламенту Верховної Ради у нас немає, регламентний комітет не працює. Щоправда, як виконати замовлення з Банкової, – покарати Гончаренка за те, що він сказав про батька Зеленського, то тут вже лунає регламентний комітет, мовляв, давайте звернемося, ми ж хочемо видалити Гончаренка. Схема Гео Лероса сподобалася, давайте викинемо ще одного народного депутата, а краще всіх, закриємо їм роти, щоб вони не казали, що влада не знаходить в собі сили забрати гроші з того, де вона пиляє, не знаходить в собі сил забрати гроші з довічної стипендії Олександра

Семеновича Зеленського – батька Володимира Зеленського. Напевно, це самий злиденний пенсіонер в Україні. Але знаходить в собі сили викинути опозиційного депутата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію, вибачте. Я вас слухаю... У вас якась родинна травма з приводу батька, чи що? Я розумію, що не в усіх батьки «регіонали», які дали можливість своїм дітям здобути освіту в російському університеті за уряду, коли ним керував Путін. Я все це розумію. Але є й інші батьки. Розумієте? Батьки, які щось роблять, зокрема й для держави Україна.

Дякую.

Ідемо далі. Звичайно, я ставлю на голосування поправку 177 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Поправка 178. Ар'єв чи Герасимов буде виступати?

Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Там три поправки: 178, 179 і 180. Прошу дати мені 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

АР'ЄВ В.І. Пане Голово, насамперед я хотів би звернутися до вас з проханням дотримуватися Регламенту і не коментувати виступи народних депутатів України. Це чітко виписано в ньому.

Щодо поправок. Я був одним із тих, хто дуже активно критикував і центральну владу і місцеві громади за марнотратство, зокрема за дорожнє будівництво, яке абсолютно не потрібно було в цей час, і на яке виділялися кошти з центрального та місцевих бюджетів.

Те, що відбувається зараз, – це все одно що, для того, щоб вигнати з будинку тарганів, треба його спалити. Тому що ми забираємо кошти у громад, які живуть за рахунок тих податків. Ось, наприклад, є громади, бюджет яких формується виключно з військових містечок. Що з ними буде? Ми подумали про це? Не подумали.

Тому сьогодні найрозумнішим було б зробити те, що пропонується у поправках 178 і 180, і це узгоджено з Асоціацією міст України, чітко визначити ті витрати, які потрібні у військовий час, і витратити військовий ПДФО саме на ті, і ні на які інші речі. Багато громад забезпечують сьогодні військовослужбовців дронами, транспортом, тим, що не закупає Міністерство оборони. Якщо ми діятимемо інакше, матимемо проблеми, бо коли всі гроші йдуть в загальний котел, вони звідти зникають, а коли – на реальні справи, вони роблять те, що треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка... (*Шум у залі*).

Просто ви не сказали, що наполягаєте. Ставимо? Одну поправку чи всі?
Поправку 178, правильно?

Ставлю на голосування поправку 178 народного депутата Ар'єва.
Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Поправка 181. Крулько. Не наполягає.

Поправка 182. Батенко. Не наполягає.

Поправка 183. Мамка. Не наполягає.

Поправка 184. Гриб. Будь ласка, пані Вікторіє.

ГРИБ В.О. Руслане Олексійовичу, у мене дванадцять поправок. Я прошу 5 хвилин за дванадцять поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я уточню. Це ті поправки, які ви передали мені?
Поправки 184, 314, 356, 529, 546, 617, 755, 756?

ГРИБ В.О. Так. Цілком вірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки ви просите часу за них?

ГРИБ В.О. 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Гриб. Будь ласка, 5 хвилин.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, на превеликий жаль, сьогодні в залі не більше 50 народних депутатів, хоча йдеться про наступ на місцеве самоврядування. Ми розуміємо, наскільки необхідно сьогодні спрямовувати кошти на військових, на армію, але ми так само розуміємо, що завдяки саме місцевому самоврядуванню і народу України ми стримали навалу в перші місяці російської агресії.

Financial Times нещодавно опублікувала, що унікальність української армії саме в тому, що вона забезпечується з центрального штабу та дякуючи громадам. Якби не було можливості в громадах допомагати армії, то не зрозуміло, у якому стані сьогодні б ми знаходилися.

Тому пропоную все-таки не передавати повністю військовий ПДФО зараз у центральний штаб, до того фонду, тому що тоді ми просто втратимо можливість допомагати на місцях. І що ми тоді робитимемо, коли наші громади не в змозі будуть забезпечувати військових, які знаходяться на ротації, не матимуть можливості надавати якісну допомогу?

З приводу теплозабезпечення та інших послуг, які надаються на місцях. Сьогодні вже багато депутатів зверталися і до Прем'єр-міністра, і до бюджетного

комітету з приводу боргу безпосередньо перед теплокомуненерго на місцях, який становить 36 мільярдів гривень. Це попередній борг. Той борг, який буде цього року – це практично 17 мільярдів гривень, і тільки тому, що було прийнято рішення не підвищувати тарифів на місцях.

Це правильне рішення, але все-таки необхідно, якщо ми надали поради місцевій владі, що вони можуть не підвищувати тарифів, щоб вони надавали допомогу безпосередньо своїм теплокомуненерго, які на сьогодні вже отримують позови. До них позивається НАК «Нафтогаз», через те що вони не сплачують борги. А якщо вони не отримали тих грошей, щоб сплатити ті борги, то як їм виживати взагалі?

Тому я пропоную у своїх поправках, по-перше, залишити військовий ПДФО на місцях, але дати можливість саме місцевим громадам спрямовувати 70 відсотків військового ПДФО безпосередньо військовим. Вони це можуть робити і, думаю, не гірше центральної влади. По-друге, надати можливість міській владі спрямовувати залишки коштів на допомогу своїм теплокомуненерго, щоб вони могли надавати послуги громадянам. Ми входимо в опалювальний сезон.

Учора не на засіданні комітету, комітет ми не проводили, тому що було засідання Верховної Ради, ми проводили нараду з людьми, які бідкалися, що не знають, як прожити в опалювальний сезон. Можливо, на рівні Міністерства енергетики це розуміють, коли працюють з НЕК «Укренерго», з іншими великими компаніями, але на рівні теплокомуненерго, там, вибачте за непарламентський вислів, повна дупа. Люди не знають, як пройдуть цей опалювальний сезон. Давайте хоча б надамо їм можливість використовувати залишки коштів, щоб вони допомогли своїм теплокомуненерго.

Я вважаю, якщо ми приймемо цей законопроект у такому вигляді і особливо з цією датою – 1 жовтня чи нехай то буде 10 жовтня, після того, як закон буде підписано, ми просто вб'ємо місцеве самоврядування. Давайте схаменемося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Вікторіє.

Поправка 185. Фріс Ігор. Не наполягає.

Поправка 186. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 187. Тістик. Не наполягає.

Поправка 188.

Дмитре Олександровичу, це ваші поправки йдуть. Мокан виступатиме?

Поправка 188. Василю Івановичу, будь ласка.

МОКАН В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, Руслане Олексійовичу. Прохання надати 2 хвилини для виступу, і поправки 188, 190, 194 і 195 зарахувати як пройдені. А потім поставити на голосування поправки 194 і 195.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Василю Івановичу.

МОКАН В.І. Колеги, ми сьогодні розглядаємо насправді дуже серйозну законодавчу ініціативу, шкода, що в залі присутні кілька десятків народних депутатів, яких, по суті, цікавить предметне проходження поправок, тому що за цим законодавством і цей, і наступний роки, і невідомо ще скільки часу житимуть наші місцеві громади, фінансуватимуться наші військові і це, дійсно, має велике значення. Тому дякую тим, хто проявляє стійкість і залишається на робочому місці.

У даних поправках ми пропонуємо розширити повноваження місцевої влади для забезпечення сил безпеки і оборони, тому що станом на сьогодні є певні обмеження, що вони можуть фінансувати, що ні. На наш погляд, місцеві органи влади досить добре взаємодіють з тими військовими формуваннями, які знаходяться на їхніх територіях, здатні і мають право на добровільне, за рішенням місцевих рад, спрямування ресурсів на підтримку сектору безпеки і оборони. Це перше.

Друге. Також не забуваймо, що під час збройної агресії російської федерації багато територій потерпають від обстрілів і актуальним залишається питання будівництва укриттів для населення, будівництва фортифікаційних споруд, функціонування реабілітаційних центрів. Не забуваймо, що багато внутрішньо переміщених осіб знаходяться в різних регіонах України, і для їхньої підтримки, для їхнього перебування там потрібні також кошти. Також є ще багато інших потреб, пов'язаних з проблемами щодо збройної агресії терористичної росії.

Тому ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Поправки 194, 195 ми ставимо на голосування?

Ставлю на голосування поправку 194 за авторства Дмитра Разумкова, Василя Івановича Мокана і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 195 теж за авторства Василя Івановича Мокана і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Поправка 189. Бабенко (*Шум у залі*).

Що, ні-ні? Секунду. Ми були на поправці 188, і тоді Василь Іванович, якому ви передали слово, сказав, що він виступить замість поправок 188, 190, 194, 195. Вірно? А зараз я оголошую поправку 189, бо ми її перескочили, і запитую, чи Бабенко з колегами не наполягають? Не наполягають.

Поправку 190 ми щойно заслухали.

Поправка 191. Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, дайте мені, будь ласка, 2 хвилини на виступ щодо поправок 191 і 192. Потім ми теж доберемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 192 Мазурашу. Я не можу вам дати час на виступ щодо поправки 192...

РАЗУМКОВ Д.О. Вибачте, поправки 191, 193 і поправка 210, щоб було 2 хвилини на виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, про це вже казали, це важливі поправки, які дозволяють місцевим громадам виділяти кошти на оборону. Насправді це відбувається і сьогодні. Вони це роблять так званими манівцями. Є відповідний законопроект нашого колеги з «Розумної політики» Микиші Дмитра Сергійовича, який запропонував реальне розв'язання тієї проблеми, про яку ви кажете, щоб ресурси місцевих громад, отриманих від військового ПДФО, йшли на Збройні Сили України.

Але ж ваша ідея не в цьому. Вам просто треба забрати ці кошти замість ефективного їх використання. Пропонується дати можливість 70 відсотків таких коштів направляти на потреби сектору безпеки і оборони, так як це відбувається сьогодні, зокрема, у нормальних громадах, а не розпилювати їх, як це вміють робити деякі функціонери, на закупівлі електроенергії з окупованих територій, на відсутності відновлення в Ірпені, Бучі, інших містах, постраждалих від ворога після обстрілів, а на паперах вони там все зробили, на будівництві доріг, на закупівлі пателень, конструкторів, барабанів для укриттів і на багатьох інших речах, про які ми вже багато говорили. На жаль, це правда, і ви це знаєте, зокрема й Юрій Михайлович. Фактично ціль – не віддати гроші на армію, а направити їх не туди, куди потрібно.

Тому я хотів би почути вашу позицію щодо поправки 193. Чому ви її не підтримали, чому її не підтримав комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, щодо поправки 193.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, ваша поправка не підтримана, тому що, на думку комітету, питання надання підтримки сектору безпеки і оборони з місцевих бюджетів вже врегульовано Бюджетним кодексом. Місцеві ради можуть приймати рішення про перерахування коштів з місцевих бюджетів до державного бюджету з подальшим їх розподілом Кабінетом Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, йдемо далі.

Наступна поправка 196. Василю Івановичу Мокан, будете виступати?

Поправка 250... Тоді поки пропускаємо.

Поправка 197. Лаба. Не наполягає.

Поправка 198. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 199. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 200. Фракція «Батьківщина». Уже висловилися щодо цього питання.

Поправка 201. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 202. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 203. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 204. Бондар. Не наполягає.

Поправка 205. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 206. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 207. Яценко. Не наполягає.

Поправка 208. Алексеєв.

Будь ласка, Сергію Олексійовичу. Не наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 209. Петруняк, Загоруйко, Разумков.

Дмитре Олександровичу, ви виступатимете чи хтось інший? Чи поки не наполягаєте?

Поправка 209. Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Дайте, будь ласка, 2 хвилини на виступ щодо поправок 209, 211, 212.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Поправки, запропоновані нашою командою і підтримані Асоціацією міст України, дуже важливі, вони, дійсно, відповідають позиції «Розумної політики». Надати дозвіл місцевим громадам виділяти кошти на оборону, зокрема, дозволити фінансувати заходи та роботу щодо територіальної оборони та мобілізаційної підготовки, підтримку сил безпеки і оборони, проектування, будівництво, ремонт захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів), споруд подвійного призначення та облаштування приміщень, які плануються до використання, для укриття населення.

На жаль, цього не було зроблено центральною владою минулого опалювального сезону і за той проміжок часу, коли саме так звані пункти незламності переклали на місцеву владу, а на цьому центральна влада намагалася піаритися. Піаритися не вийшло, тому що пункти незламності здебільшого були так собі.

Наприклад, якщо ми говоримо про пункти незламності, то найякісніший, у якому мені довелося бути, у місті Гуляйполе (запорізький напрямок), там, дійсно, класний пункт незламності. Я хотів би подякувати всім, хто його організував, хто там працює, хто допомагає місцевим переживати постійні обстріли. Тому давайте допоможемо місцевій владі зробити так, щоб не лише про Гуляйполе говорили у стінах Верховної Ради. Руслане Олексійовичу, колеги, бажано, щоб ми з'їздили туди, подивилися, як це є, і, можливо, не варто було б забирати ці гроші у місцевої влади. Тому запрошую всіх бажаючих. Думаю, це було б важливо для цього населеного пункту, і корисно для нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 213. Мокан. Ви сказали, що поки пропускаєте. А яку? Усі?

Поправка 209... Секунду, зараз повернуся.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 209 за авторства Петруняка, Загоруйко і Разумкова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати. «За» – 27.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах. Дякую.

Поправка 213. Мокан. Не наполягає (*Шум у залі*).

А, ви там теж? Перепрошую, бо ви то перший, то п'ятий. Добре.

Поправка 213. Дмитре Олександровичу, вибачте. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, у мене прохання дати 2 хвилини Божіку замість поправок 213-217, і підемо далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Поправки 213, 214, 215, 216, 217. Божик. Будь ласка.

БОЖИК В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»)*. Дякую. Шановні колеги, ми як депутати-мажоритарники щодня контактуємо з громадами і розуміємо, як державі важко під час війни виконувати зобов'язання, визначені законами. І це інколи замість держави робить місцеве самоврядування, і саме з тих коштів, що надходять від податків. Тому вилучення коштів з бюджетів цих громад, про що вже не раз зазначалося в цьому залі, може призвести до колапсу місцевого самоврядування і взагалі до знищення реформи децентралізації. Адже ПДФО – це ті необхідні послуги від держави, які мають надаватися людям. І військовослужбовці, і правоохоронці захищають нас, ризикуючи власним життям, а їхні родини проживають в цих громадах, вони також люди. І ті люди, які на передовій, мають бути впевнені, що їхні родини захищені й отримують

необхідні послуги та допомогу. Тил військовим забезпечує місцеве самоврядування. Родини військових, сім'ї, годувальники яких на фронті, фізично потребують школи, роботи. Допомоги потребують й поранені, особливо у прифронтових громадах, військовослужбовці, які розквартировані в цих громадах, ветерани – в реабілітації.

Уявімо, що ми вже забрали ті ресурси в громад, їх немає. Що, громади перестануть допомагати військовим? Звичайно, ні. Як би їм важко не було це робити, вони допомагатимуть, адже люди воюють з кожної громади. Але, чи робитиме це держава, забравши від громад податки, їхні ресурси, чи буде ця допомога спрямована за призначенням – це дуже велике питання.

Тому команда «Розумної політики» відстоює позицію, щоб залишити військовий ПДФО у громадах. А цей законопроект, у разі його прийняття в такому вигляді, просто знищить місцеве самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ідемо далі.

Поправка 218. Петруняк, Загоруйко, Разумков.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Давайте підемо за стандартом – поправки 218, 222... Я, на жаль, не зрозумів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду. Тоді дайте, будь ласка, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Так, 2 хвилини. Дякую.

Юрію Михайловичу, я, на жаль, не зрозумів вашої позиції. Ви сказали, що не треба збільшувати боргові обмеження для місцевих рад. Ну, по-перше, 300 і 500 відсотків, тому що 500 відсотків – це виключно для Києва, для всіх інших – 300 відсотків, там не збільшується до 500 відсотків. Але для мене незрозуміле інше питання. Скажіть, будь ласка, ми перевалили за 100 відсотків ВВП, які становлять внутрішні зобов'язання держави. Правильно? І ми фактично живемо в борг. То в Державному бюджеті ви це приймаєте, вас це влаштовує, ви кажете добре, і, я впевнений, погодите бюджет з дефіцитом 50 відсотків, тому що бюджет буде трохи більше 3 трильйонів 150 мільярдів гривень, якщо я не помиляюся, а власні надходження – трохи більше 1,5 трильйона гривень,. Отже, вас як народного депутата, як голову підкомітету Комітету з питань бюджету, як представника влади, як представника монобільшості це влаштовує, а для місцевої влади ви це забороняєте. Чи не здається вам, що це подвійні підходи і вони не правильні, не коректні, не державницькі? Особисто я вбачаю в цьому політичний підтекст, який битиме по місцевому самоврядуванню, по тих демократичних принципах, за якими ми йшли у 2019 році. І це абсолютно не відповідає тому, що ви, а ви були частиною команди, яка рухалася до влади, обіцяли виборцям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відреагуйте, будь ласка, щодо цих поправок.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую. Шановний колего, дивіться, те, що я казав щодо граничного обсягу місцевого і гарантованого боргу. Станом на сьогодні він обмежений законодавством у розмірі 200 відсотків середньозваженого надходження до загального фонду місцевих бюджетів. На думку і Мінфіну, і експертних груп, на базі яких ми працювали, він оптимальний, тому що збільшення цього граничного обсягу може призвести до неможливості місцевих бюджетів розраховуватися за власними боргами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, далі знову ваші поправки. Може, десять на чотири, щоб вам вистачило часу розповісти? Чи п'ять на дві?

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, давайте дев'ять на чотири, щоб залишилося ще чотири, у нас якраз є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дев'ять на чотири.

Отже, секунду, я перерахую. Це поправки 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231. Правильно?

Дмитре Олександровичу, будь ласка, 4 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Юрію Михайловичу, за всієї поваги до вас, ви маніпулюєте, тому що не можете гарантувати, що така сама ситуація не трапиться з Державним бюджетом. Чи ви гарантуєте? Я люблю задавати таке питання, щоб знати, хто за це нестиме персональну відповідальність. Я також звертався і до голови профільного комітету. Стенограма є, потім за кожне слово треба буде відповідати і перед виборцями, і перед армією, і перед Богом, а іноді й перед іншими структурами, які наближені до цього і можуть зорганізувати інше місцезнаходження для наших з вами колег. Саме в попередньому законі ми не виділили їм по 700 мільйонів гривень, думаю, вони це теж будуть дивитися. Я маю на увазі антикорупційні органи – САП, НАБУ. А Вищому антикорупційному суду ми взагалі зменшили фінансове забезпечення. Тому, гадаю, бажання працювати якісніше у них з'явиться, а щодо кого – теж є.

Повертаючись до позиції, чи гарантуєте ви, що в Державному бюджеті на 2024 рік усі запозичення, які ми беремо, надійдуть і ви зможете забезпечити 3 трильйони 150 мільярдів гривень? Це перше.

І друге. Скажіть, будь ласка, ви сьогодні голосували за законопроект № 10038. Я вже казав, що це досить маніпулятивний законопроект, тому що він гарно називається – про армію, там, дійсно, виділено велику суму на армію, але ми вчора з вами «билися», ви, якщо я не помиляюся, теж були в залі, не полишали

Верховної Ради і працювали, треба віддати належне, на відміну від інших членів бюджетного комітету і монобільшості, яким це було нецікаво, але саме із законопроекту № 10037 ви хочете наповнити частину законопроекту № 10038. Чи не відбудеться так, що, наприклад, сьогодні або взагалі цей законопроект не проголосується, тому що ви хочете знищити місцеве самоврядування і не факт, що на це погодяться народні депутати? Ну, теоретично: здорового глузду буде більше, розумних підходів в парламенті буде більше, розумних людей в парламенті буде більше, і вони за це не проголосують. Як ви будете покривати тоді дефіцит, який ви проголосували в змінах до бюджету на 2023 рік у законопроекті № 10038?

Хто гарантує дефіцит бюджету у 2024 році? І хто гарантуватиме, якщо ви не зможете забезпечити фінансовим ресурсом законопроект № 10038? Це два запитання, на які я вас попрошу потім дати відповідь.

І ще один важливий аспект. Ви зазначали фактично прямим текстом, мені, відверто, дуже неприємно про це говорити і це слухати, що нашу поправку 86 не підтримали, тому що є якась поправка 910, у якій це враховано. Якщо це враховано у поправці 910, то це не означає, що треба відхилити поправку «Розумної політики». Ви маєте її тоді теж підтримати. Ми ж не про політику, ми ж про армію. Чи про політику? Якщо про політику, ви скажіть: ми політично заангажовані, нам ключове не шашечки, а їхати, і тому ми всі розумні поправки будемо відхилити. Тоді я просто розумітиму позицію в комітеті, і буду з цього виходити.

Дякую вам і сподіваюся на вичерпну відповідь щодо цих трьох запитань.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо цих дев'яти поправок. Ми обговорюємо поправки.

КУЗБИТ Ю.М. Позиція комітету – відхилити ці поправки. А...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо ви бажаєте, дайте відповідь, усе-таки ви представляєте тут комітет. Але запитання поставлені. Якщо ви бажаєте...

КУЗБИТ Ю.М. О'кей. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Пане Дмитре, дивіться, щодо першого запитання. Я все-таки тут представляю загальне рішення комітету, напрацьоване разом із Мінфіном і з експертними групами. І я як народний депутат все-таки більше вірю в те, що ми все зможемо, все зробимо, і всі зобов'язання, які ми взяли на себе як влада, будуть виконані. Так, напевно, ми гарантуємо, що все станеться так, як ми й прогнозуємо, тому що поки що для того є сприятливі обставини.

Щодо другого запитання: чи буде формуватися, наскільки я пам'ятаю, бюджет... Якщо можна, 2023 року, змінений, так? *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Дмитре Олександровичу, наступні поправки 232, 233, 234. Я правильно розумію?

Будь ласка, дайте 1 хвилину. Давайте, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, що відповіли на одне із запитань. Юрію Михайловичу, сподіваюся, зараз ви зможете відповісти і на друге запитання. Я ще раз його нагадаю: чи закладене фінансове забезпечення законопроекту № 10038, який сьогодні був проголосований, в якості надходжень із законопроекту № 10037? Якщо так, то чому в такій послідовності ми сьогодні його голосували? Спочатку ж треба гроші знайти, а потім вже голосувати за закон. Якщо ні, то хотілося б зрозуміти логіку такого підходу. Це перше.

І друге. Ще раз вас запитую щодо політичної вмотивованості відхилених поправок. Тут, на жаль, вам важко буде сказати, що це позиція ваша як частини комітету, тому що ви голосували за відхилення цих поправок. Хотів би зрозуміти логіку відхилення. Якщо така сама поправка врахована, через те що автор її, якщо не помиляюся, Арахамія – це керівник вашої фракції, о'кей, я це зрозумію. Чому інші аналогічні поправки ви відхиляєте? Було б розумно їх підтримати, щоб мати більше хороших поправок, які комітетом були б ухвалені. Але цього не відбулося. Тому, якщо можна, дайте все-таки відповідь на ці два запитання.

Заздалегідь вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша позиція щодо трьох поправок.

КУЗБИТ Ю.М. Пане Дмитре, дивіться, все-таки комітетом була обрана одна, комплексна поправка, яка матиме місце і буде реалізована. Ну, така позиція комітету. Проголосувала більшість, у комітеті вибрали саме таку редакцію, яка буде включена в тіло закону. Це щодо останнього запитання.

Щодо формування законопроекту № 10038. Якщо відверто, думаю, це запитання краще було б переадресувати Міністерству фінансів, представники якого підійдуть трохи пізніше, тому що в мене під рукою зараз немає таблиць. Як тільки у залі з'явиться представник Мінфіну, ми це питання йому переадресуємо. Можливо, людина десь відійшла, зараз повернеться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 235. Арахамія. Не наполягає.

Дмитре Олександровичу, що у вас? Будь ласка, з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Дуже слухна пропозиція була у пана Кузбита, який запропонував, щоб у залі все-таки був представник Мінфіну. Треба знову віддати належне, що вчора і міністр фінансів і заступник міністра фінансів були до кінця засідання і виконували свої повноваження. Це перше.

І друге. Руслане Олексійовичу, я все-таки, хотів би почути відповідь, бо ви не відповіли, чи знаєте ви про рішення Конституційного Суду, відповідно до якого не дозволяється в стінах Верховної Ради проводити голосування, якщо в залі немає 226 народних депутатів. Якщо можна, дайте пряму відповідь, а не про те, що ви знаєте чи не знаєте закони. Є таке рішення чи ні? Відомо вам про нього чи ні?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ви завершили?

РАЗУМКОВ Д.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я у вас не на іспиті з конституційного права. Я вам кажу, що як Голова Верховної Ради зобов'язаний керуватися і діяти відповідно до Конституції України та Регламенту Верховної Ради України, що я й роблю.

Дякую.

Поправка 235. Арахамія. Не наполягає? Дякую.

Поправка 236. Тістик. Не наполягає.

Поправка 237. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 238. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 239. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 240. Южаніна.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, щоб ви розуміли, у цих змінах розглядається два джерела наповнення державного бюджету. І коли вчора пані Підласа казала, що, дійсно, збулася її мрія, що весь державний дорожній фонд тепер зараховуватиметься до державного бюджету, так ми про цю мрію говоримо вже чотири роки, про те, що під час війни треба хоча б було певний відсоток віддавати на спеціальні фонди чи в державний бюджет.

Але це мрія така собі, бо ці гроші знову будуть розкратитися, витратитися на чергові асфальти тощо. І ми запропонували ці кошти обов'язково запустити через бюджетне кредитування цільових програм розвитку оборонно-промислового комплексу. Учора ми говорили з Камишіним, йому подобається ця ідея, але бюджетний комітет вперто слухає тільки команди і не хоче думати навіть над здоровими речами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 240 Южаніної та колєг. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 241. Мазурашу. Не наполягає.

Поправка 242. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добрий день, шановні друзі. Пане Руслане, ви згадали про родову травму. Мені дуже цікаво, у кого родова травма. Тому що, здається, що вона у тих... І травма дуже серйозна, бо це відсутність моралі і совісті, дійсно, родова. Як можна безпосередньо з бюджету брати для себе, для своєї родини гроші?

Можете казати про мене будь-що. Я ніколи жодної копійки державних допомог, підтримок чи ще чогось не оформив. А додуматися виписати батьку Президента довічну стипендію за бюджетний рахунок... Президент, який не бідує, у якого є вілла в Форте-дей-Мармі, який мільйонер, і він про це говорить публічно... Це, відверто, щось за межею розуміння і моралі, і родових травм.

А моя поправка про те, що не треба грабувати місцеве самоврядування, прикриваючись допомогою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 242 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Поправка 243. Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дякую, пане Голово. Моя поправка у продовження бюджетного кредитування місцевих громад. Знаєте, дуже прикро, що посилення військових спроможностей держави у нас відбувається шляхом покарання місцевих громад. А ви караєте насправді не місцеві громади, не лідерів громад і не мерів, а саме мешканців цих громад. Особливо в контексті того, що вони не будуть спроможні через цільові програми покращувати розвиток оборонно-промислового комплексу.

Тому я також дуже стурбована, що насправді треба займатися саме антикорупційною політикою, а не покаранням тих чи інших неугодних мерів. Ми пам'ятаємо славнозвісний закон (проект [№ 5655](#)), доля якого й досі невідома, тому що Президент країни дуже хоче, щоб ті норми все-таки запрацювали, хоча й не може його підписати через суспільний резонанс.

І, знаєте, дуже цинічно, що керівники ПАТ «Укртатнафта» і ПАТ «Укрнафта» отримують 3 мільйони 200...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 243 Геращенко, Іонової і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Поправка 244. Ар'єв. Правильно я розумію?

Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Мої поправки 244, 245, 308, 319 і 320. Прошу дати мені замість п'яти поправок 4 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можу 3 хвилини, якщо... Добре. Давайте розглядати по одній поправці.

АР'ЄВ В.І. Давайте 240... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 244. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Пане Голово, я просто дивуюся, чому ви іншим давали такі умови, а мені не даєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги...

АР'ЄВ В.І. Я пропоную замість п'яти поправок 4 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте 4 хвилини, немає питань.

АР'ЄВ В.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз назвіть поправки.

АР'ЄВ В.І. Поправки 244, 245, 308, 319, 320.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

АР'ЄВ В.І. Дякую за надання рівних можливостей і сподіваюся, що у Верховній Раді ми все-таки рано чи пізно стовідсотково дійдемо до європейського стилю роботи вищого законодавчого органу держави – крізь терни до зірок (*per aspera ad astra*). Але крізь ці терни зараз треба буде пробиратися бюджету місцевих громад.

Хотів зауважити, що багато місцевих рад ухвалили звернення до Верховної Ради України не грабувати їх на 94 мільярди гривень, тому що багато місцевих громад реально... Звичайно, є й такі, що займаються марнотратством. Але як у класичній опереті: що виросло, те виросло, що обрали, те обрали. Проте є дуже

багато місцевих громад, які цілком реально забезпечують Збройні Сили України всім необхідним.

Я постійно стежу за угодами, що розміщуються в системі *ProZorro*. І буквально через кілька угод – придбання дронів, автомобілів, антидронових рушниць, є абсолютно все. Ми позбавляємо зараз військові частини цих надходжень від місцевих громад.

І ось саме зараз у президії перебувають два представники Хмельниччини: це Голова Верховної Ради і керівник місцевої політичної партії «Слуга народу». Я хотів би вас поінформувати, що Хмельницька обласна рада підтримала звернення до Верховної Ради України, щоб законопроект № 10037... Щоб не було пограбування місцевих громад і місцевих бюджетів.

Я абсолютно впевнений, що можна знайти цілком нормальне рішення. І це рішення буде знайдено потім, коли місцеві громади залишаться без світла, без води, без можливості ремонтувати, без можливості закуповувати ліки для місцевих лікарень, утримувати місцеві лікарні, коли люди відчують все на собі.

Я розумію, що ми маємо зараз дуже багато потреб для фронту, але давайте заберемо кошти дорожнього фонду на військово-промисловий комплекс, як ви зробили це 24 лютого 2022 року. Цього, дійсно, вистачить, щоб розпочати всі ті плани, які є сьогодні і в Мінцифри, і в Держспецзв'язку, і у Мінстратегпрому. На все це гроші є, якщо забрати із державного дорожнього фонду. Якщо ми заберемо гроші у місцевих громад, посипиться буквально все.

Я розумію, що зараз, для опозиції такий законопроект з політичної точки зору, можливо, навіть дуже вигідний, тому що невдоволення населення стане наслідком прийняття цього законопроекту в тому вигляді, який пропонується. Але є політичні питання, а є питання виживання держави в часи війни. Я як наголошував, що нам сьогодні потрібно насамперед проводити реформи і для цього збиратися в залі, так і зараз наголошую, що цей законопроект приймати не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 246. Батенко. Не наполягає.

Поправка 247. Фріс. Не наполягає.

Поправка 248. Микиша.

Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Дякую. Державний дорожній фонд України – це цільовий фонд у складі спеціального фонду Державного бюджету України. Усі дуже радіють, коли його забирають із спеціального фонду і переводять до загального фонду, у загальний котел, де вони можуть бути використані, як завгодно. Але не поспішайте радіти, бо, нагадаю, 35 відсотків державного дорожнього фонду йде на дороги місцевого значення, тобто громадам. І якщо зараз в повному обсязі... Саме зараз у законопроекті № 10037 йдеться про те, що всі кошти державного

дорожнього фонду підуть в загальний котел і тоді громади не побачать цих 35 відсотків, які підуть на місцеві дороги.

Якщо ми забираємо військовий ПДФО, вибачте, за що громади утримуватимуть дорожню інфраструктуру? Це ж не просто дороги, це й мости, і освітлення для пішоходів – це все дорожня інфраструктура і безпека. Якщо ми зараз це заберемо, то в них не буде коштів. Тому я прошу залишити їх у спецфонді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 248 за авторства Микиші та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, там у вас іде плеяда поправок. Від поправки 249. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 249, 251, 252, 253 і 255. Давайте 2 хвилини, тут концептуальні поправки, і після цього поставимо їх на голосування. Просто щодо двох інших поправок слово братиме Мокан.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте я уточню. Це поправки 249, 251, 252, 253, 255. Правильно?

РАЗУМКОВ Д.О. Так, цілком вірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, даною поправкою кошти державного дорожнього фонду спрямовуються на оборону за цільовими видатками, а не до державного бюджету, як це пропонує уряд. Тому пропонується 50 відсотків спрямувати на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання і 50 відсотків – на виплату винагород, грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України. Я не буду багато говорити. Ми пропонували кошти з державного дорожнього фонду спрямувати не до державного бюджету, як пропонує бюджетний комітет і Мінфін, а саме на потреби сектору безпеки і оборони. Тому дуже сподіваюся, що ви це підтримаєте і за це проголосуєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, перепрошую, а які поправки ви казали поставити на голосування? Чи пізніше? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Разумкова.

РАЗУМКОВ Д.О. Поставте, будь ласка, на голосування поправку 252.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 252 за авторства Разумкова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, поправка 250... Ви казали, хто виступатиме?

Поправка 250. Василь Іванович Мокан. Будь ласка.

Скажете, які ще поправки.

МОКАН В.І. І поправка 254.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І поправка 254. Василю Івановичу, будь ласка, 1 хвилина.

МОКАН В.І. Йдеться про кошти державного дорожнього фонду і державного фонду внутрішніх водних шляхів, які пропонується спрямувати до загального фонду. Логіка нашої команди полягає у тому, щоб вони не розчинилися в загальному фонді і їхнє цільове призначення було незрозумілим.

Ми пропонуємо їх спрямувати до спеціального фонду з таким розподілом: 50 відсотків – на закупівлю, модернізацію, ремонт озброєння, військової техніки, а 50 відсотків – на виплату винагород, грошового забезпечення військово-службовців Збройних Сил України та інших військових формувань. Думаю, це дасть змогу проконтролювати їхнє цільове призначення.

Хотілося б почути позицію комітету щодо цієї поправки, яка відхилена. Прошу поставити її на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Йдеться про поправку 250?

Будь ласка, якщо можна, позиція комітету щодо поправки 250 і голосуємо.

КУЗБИТ Ю.М. Дивіться, колеги, поправку відхилено, тому що є позиція комітету, де передбачається, що ці кошти будуть направлені до загального фонду державного бюджету і використані за напрямками, які ми спільно з Кабінетом Міністрів потім будемо впроваджувати. А ваша поправка може призвести до розбалансу на суму 95,2 мільярда гривень. Мінфін проти. Ми маємо інший план щодо використання цих коштів. Тому поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 250 за авторства народного депутата Мокана Василя Івановича і колег. Комітетом вона відхилена. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Секунду. Неклюдов – з процедури. Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, хочу звернутися до вас з таким питанням. Я аналізую, що робить наш колега Олексій Гончаренко. Він не раз виходив у стрім і розуміє, що привертає увагу ворога. Його не раз попереджали, щоб він цього не робив, але він продовжує це робити. Тобто в мене є обґрунтовані підозри, що він це робить умисно, щоб наразити нас на небезпеку. Він розуміє, що трансляція відбувається на російському телебаченні, ми не раз це бачили. Думаю, його треба попередити. Якщо він так робитиме й далі, ми ж розуміємо, що може спричинити такий зв'язок, що й ракети сюди полетять після його стрімів. Тобто, на мій погляд, він скоює злочин.

Вважаю, що його треба попередити ще раз. Якщо ні, то ми будемо звертатися до Служби безпеки України із заявою, щоб вони розпочали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо можна, я відреагую, тому що звернулися і до мене з проханням попередити. Я щоразу на початку і на завершення засідання попереджаю усіх народних депутатів, усіх, хто носить статус народного депутата, включаючи особу, яка названа вами. Тому ще раз прошу всіх депутатів дотримуватися прийнятого парламентом рішення щодо висвітлення діяльності парламенту через годину після завершення засідання.

Але ви назвали прізвище Олексія Гончаренка, я надаю йому слово. Він має право на репліку.

Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Друзі, тепер ми, напевно, зрозуміли, чому всі «слуги народу» звідси повтікали. Бояться, що ракета прилетить. Тому в залі залишилися 40 народних депутатів. Я ж не розумів, де депутати, чому їх немає в залі, чому вони не ходять на роботу. Люди мені пишуть, що п'ятниця ж, може, вони готуються до клубу «Voho» чи до ресторану, чи ще кудись. Ні, друзі, виявляється, ось в чому питання.

Хочу нагадати, як ми збиралися в цьому залі в лютому і в березні 2022 року, коли російська артилерія стояла за 20 кілометрів від Києва, і жоден сигнал повітряної тривоги нас не врятував би, якщо б вдарили, але ми були тут. Не всі, щоправда, деякі були в «закарпатському котлі», деякі були десь там у «буковельському оточенні», а дехто одразу поїхав за кордон. А ті, які були, вони були, ми знаємо їх за прізвищами.

А тепер ви кажете, це проблема, що люди знатимуть. А як люди взагалі живуть в Україні? Ну, буде сигнал повітряної тривоги, спустимося в укриття. Так усі люди в Україні можуть жити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідемо далі.
Поправка 254. Петруняк, Загоруйко, Разумков.
Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Щодо поправки 254, Мокан, наскільки я розумію, хотів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні. Мокан уже виступив щодо двох поправок. Дмитре Олександровичу, зараз ми вже на поправці 256.

РАЗУМКОВ Д.О. Мокан Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, Мокан уже виступив щодо поправки 254. Зараз розглядається поправка 256, вона також ваша. Може, давайте теж, п'ять поправок і 2 хвилини? А можемо десять поправок і 4 хвилини. Як скажете. Десять поправок і 4 хвилини? Добре, тоді я їх перерахую... *(Шум у залі)*.

Друзі, перепрошую, я не чую Разумкова.
Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 258, 261, 264, 267, 270, 273 – наші спільні з Романом Вячеславовичем Бабієм. Дайте йому слово, а на поправках 256, 257 я тоді не буду наполягати. Потім підемо далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ви не наполягаєте на поправках 256, 257.
Я даю з поправки 258... Можна, повторити, я їх тоді викреслю.
Увімкніть, будь ласка, мікрофон Дмитра Олександровича.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 258, 261, 264, 267, 270, 273.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу.
Народний депутат Бабій. Будь ласка.

БАБІЙ Р.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Я попрошу 3 хвилини замість цих шести поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

БАБІЙ Р.В. Колеги, ідея законопроекту – це пропозиції перенаправити з місцевих бюджетів до державного бюджету податки на доходи фізичних осіб із зарплат військових, наших захисників. Нам кажуть, що це потрібно для розвитку оборонно-промислового комплексу, для захисту країни. Звичайно і беззаперечно – це правильна мета. Але давайте подивимося, якими інструментами досягається ця мета і чи ці інструменти не нашкодять нам.

Положення, які пропонується проголосувати після розгляду поправок комітетом, насправді, є наступом на децентралізацію та фактично знищенням місцевого самоврядування, щонайменше, в окремих регіонах. Це спроба поставити органи місцевого самоврядування перед центральною владою на коліна, тобто в позицію жебраків. Це, колеги, те, з чого ми починали кілька років тому перед проведенням однієї з успішних реформ в нашій країні – децентралізацію.

У законопроекті йдеться про десятки мільярдів надходжень – майже 26 мільярдів гривень у цьому році, водночас цікаво, що ПДФО вилучається з місцевих бюджетів заднім числом, з 1 жовтня цього року, і майже 94 мільярди гривень у наступному році. Чи можемо ми, дійсно, бути впевненими, що ці гроші підуть на правильні речі і будуть використані за призначенням? У мене і моїх колег з «Розумної політики» дуже великі сумніви щодо цього. Тому що ми бачимо кількість і масштаб корупційних скандалів, які відбуваються в уряді останнім часом із закупівлями за завищеними цінами. Це й про яйця, і про яблука тощо.

Щойно було оголошено про плани уряду відібрати військовий ПДФО із місцевих бюджетів. Ми з колегами з «Розумної політики» почали отримувати численні звернення від представників місцевого самоврядування, які виживають здебільшого завдяки цим коштам. Зверну увагу, не функціонують, а саме виживають. Особливо, коли йдеться про прифронтові громади. Так, там живуть люди, вони розраховують, що місцева влада, та, яка з ними поруч, а не влада, яка знаходиться десь у Києві, забезпечить їм хоча б мінімальне сприяння для повсякденного життя.

Наші позиції полягають у тому, колеги на них наголошували, я повторю: зберегти зарахування ПДФО місцевим бюджетам на тому рівні, як це діє зараз; законодавчо закріпити можливість місцевим бюджетам фінансувати армію і перенаправити кошти з державного дорожнього фонду і фонду водних шляхів саме на цільові видатки з модернізації озброєння та на виплату винагород у військових формуваннях, а не до загального фонду, як це пропонує уряд.

Колеги, пропоную дослухатися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 259. Дмитре Олександровичу, це також ваша? Там, я розумію, поправки 259, 260, 262, 263 і 265. Так?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 259, 260, 262, 263, 265 – до поправки 281. Руслане Олексійовичу, дайте мені, будь ласка, 7 хвилин і підемо далі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі ваші поправки до поправки 281?

РАЗУМКОВ Д.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте... Скільки, 8 хвилин?

РАЗУМКОВ Д.О. Дайте, будь ласка, 7 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 7 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, а можна спочатку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, спочатку.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, я хотів би зараз пройти за деякими поправками, а потім проситиму поставити їх на голосування в рамках цього виступу, тому що вони важливі. Це поправка, що закріплює на рівні Бюджетного кодексу, що до доходів загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад зараховується 64 відсотки. Ми багато про це говорили. Я сьогодні також звертався до пана Кузбита з проханням це врахувати, але вони принципово не хочуть цього робити, хоча це механізм тиску саме на місцеву владу.

Команда «Розумної політики» пропонувала, щоб 70 відсотків військового ПДФО йшло саме на забезпечення наших сил оборони з місцевих бюджетів. Але ви також це не підтримуєте і блокуєте цей процес. Я не розумію, чому це відбувається, але факт залишається фактом.

Також ми з колегами зверталися з проханням (це важлива поправка в разі прийняття пропозицій уряду щодо зарахування військового ПДФО в повному обсязі до державного бюджету), щоб були блокуючі механізми. На жаль, ви також не дозволили, щоб був контролінг за процесом: як це відбувається, як ці кошти будуть направлятися, використовуватися. Я розумію, що дуже зручно їх потім розібрати на молекули і порозпихати на «Велике будівництво», на інші корупційні або напівкорупційні схеми, або просто загубити, зважаючи на те що непрофесіонали цим займатимуться. На жаль, і такі приклади є. Знаєте, про них кажуть: «Ні поохороняти, ні вкрати». Це про деяких наших чиновників. На жаль, факт залишається фактом.

Є важливі поправки, у яких пропонується передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості щодо середньострокових і безвідсоткових позик, які, на жаль, також не враховані. І багато інших речей, про які ми не змогли поговорити на засіданні підкомітету, ви сьогодні казали, що там немає політики, тому що воно, на жаль, тривало пів години. У цьому законопроекті, якщо я не помиляюся, близько тисячі поправок.

Якщо я зараз вас попрошу, ви, навіть, фізично не зможете їх прочитати. Якщо я не помиляюся, саме ви, Юрію Михайловичу, є головою підкомітету.

Тому, на жаль, це є профанація і підробка. Соромно про це говорити, тому що я, дійсно, з повагою ставлюся до вас як до колеги, як до народного депутата. І повторюю, ви працюєте в залі, як і представник Мінфіну, який сьогодні на відміну від представників інших міністерств є, дякую, і готовий відповідати на запитання. Але факт залишається фактом: ви – не розбирали поправок, ми – не готували цього законопроекту до розгляду. Знаєте, це як засідання «трійки» у сталінські часи, коли ти винен тому, що ми так вирішили, а не тому, що, дійсно, винен у тому чи іншому злочині або в тій чи іншій провині.

Тож ви не розглядали поправок опозиції, не розглядали логічних, правильних поправок. Я не кажу, що всі поправки треба було врахувати. Думаю, щодо деяких з них треба було дискутувати, але, на жаль, цього не відбувалося. І комітет також давав 3 хвилини для представлення поправки. Наша команда подала велику кількість поправок, і, водночас, ми не займалися на засіданні комітету іграми, коли можна було прийти всім авторам поправок і виступати по одній поправці. Правда? Був лише я і, якщо не помиляюся, Дмитро Сергійович. Ми виступали лише удвох, тобто не блокували на засіданні комітету розгляд законопроекту. Так само як і не блокували вчора законопроект № 10038, тому що хотіли зробити його кращим. На жаль, позиція влади, а після цього й позиція Офісу Президента така, що, я впевнений, Президент підпише той законопроект, не заветувавши БЕБ, не прибравши звітти всі інші непрофільні видатки – на Секретаріат Кабінету Міністрів, секретаріати інших міністерств, УДО, Держспецзв'язку. До того ж з Управління державної охорони служать багато фахових людей, але ж ви цих 230 мільйонів гривень перераховували не на УДО, а нібито на паливо для перевезення делегацій. Це просто знущання над нашими військовими, і вони це бачать, про це говорять. Думаю, в наступному виступі я це зазначу.

Мені соромно за нашу роботу, тому що тих, які розповідали, що це блокування роботи Верховної Ради, о 16 годині 19 хвилин у залі вже немає. Юрію Михайловичу, ви ж підтвердите це? Як ми зараз можемо працювати? Ви ж бачите, що в залі немає і ваших колег з профільного комітету, і тих, які палко розповідали, як треба любити Батьківщину, розповідали про загиблих. Куди вони зараз пішли? Чому їх немає в залі? Чому вони не голосують за поправки? Не хочуть голосувати за допомогу місцевій владі, нехай не голосують, червону тиснуть. Не хочуть голосувати за допомогу армії, нехай червону тиснуть. Але це буде чесно. Не просто піти сховатися в кав'ярнях, а працювати в Раді. Думаю, це було б максимально коректно, максимально правильно, і була б повага не лише до нас, до нас – це півбіді, була б повага до виборців, до наших захисників, наших героїв, які наближають перемогу. Упевнений, що з цим погодилися б усі, хто зараз перебуває в залі. Думаю, що в залі близько 30 народних депутатів, якщо є. Так? Зараз поставимо на голосування поправку і побачимо, наприклад, результати цього голосування. Думаю, вони нас, м'яко кажучи, здивують.

Тому, Руслане Олексійовичу, я попрошу поставити на голосування поправку 331 щодо 64 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 331? Я правильно почув? Секунду, вона трохи далі. Є така поправка за авторства Разумкова і колег.

Ставлю на голосування поправку 331. Комітетом вона відхилена. Попрошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Поправку показати по фракціях і групах.

Поправка 283. Арахамія. Відхилена.

Поправка 284. Лаба. Відхилена.

Поправка 285. Арахамія і Лаба. Не наполягають.

Поправка 286. Лаба. Не наполягає.

Поправка 287. Лаба. Не наполягає.

Поправка 288. Лаба. Не наполягає.

Поправка 289. Лаба. Не наполягає.

Поправка 290. Лаба. Не наполягає.

Поправка 291. Лаба. Не наполягає.

Поправка 292. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 293. Березін. Не наполягає.

Поправка 294. Мазурашу вже висловився.

Поправка 295. Неклюдов.

Неклюдов. Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М. Шановний Юрію Михайловичу, я хочу звернутися до вас. Ця поправка стосується конкретного тексту, який має бути простий і зрозумілий. Хоч моя поправка носить технічний характер, але вона дуже важлива, тому що той текст, що я пропоную, зрозумілий і буде легко застосовуватися: «одержані» кошти і «спрямовуються». Дивіться, все просто і зрозуміло: хто одержує і куди спрямовуються. А подивіться на той текст, що пропонуєте ви: «...що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на відповідній території України та згідно із зазначеними нормами цього Кодексу належить до доходів загального фонду...». Я не розумію, чому моя поправка відхилена. У мене ж усе простіше, люди ж будуть розуміти. Я розумію, що її не буде враховано, але на майбутнє дуже прошу вносити поправки, які будуть легше сприйматися і застосовуватися людьми.

Поправку дану поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 295 Неклюдова. Комітетом вона відхилена. Попрошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Поправка 296. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 297. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якщо б влада, дійсно, хотіла зробити те, що заявляє, – допомогти армії, то це саме та поправка, яку треба було проголосувати, і на цьому закрити тему. У ній йдеться про те, що всі гроші, отримані від військового ПДФО (те, що йде в місцеві бюджети), місцеві ради мають витратити тільки на військо, на обороноздатність, на укриття, на все те, що пов'язано з повномасштабним вторгненням.

Ось, будь ласка, давайте проголосуємо її, і все, і немає ніяких питань, усе піде на армію. Чому ви забираєте ці кошти? Бо хочете самі розпилувати їх у Києві? Уже того, що є, не вистачає для розпилування, треба забирати гроші ще й з місцевих бюджетів? Ну, це вже просто нечесно. Якщо, правда, стоїть завдання – допомогти армії, навіщо вилучати щось, збирати на якихось фондах. Ну, а далі ми знаємо: яйця по 17 гривень, куртки і багато чого іншого.

Підтримайте мою поправку, не грабуйте місцеве самоврядування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 297 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Поправка 298. Савчук. Не наполягає.

Поправка 299. Єфімов. Не наполягає.

Поправка 300. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 301. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 302. Кицак. Не наполягає.

Поправка 303. Безгін. Не наполягає.

Поправка 304. Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Якщо можна, 2 хвилини замість поправок 304 і 745. А потім попрошу поставити на голосування поправку 304.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Шановні колеги, дорогі українці, нам треба розв'язати дві дуже серйозні проблеми. Перша – це, звичайно, щоб кошти йшли

на оборону і підтримку Збройних Сил України, а друга – щоб за цих обставин не було порушене право місцевого самоврядування. Тому що вже багато було в цьому залі сказано і дуже добре, що у нас є хоч і у запису, але якась трансляція, щоб люди розуміли, які позиції обстоюють народні депутати.

Тож дуже важливо розуміти, що ці обидві задачі можна вирішити. Перше – щодо підтримки Збройних Сил України. Ми пропонуємо, про що, власне, й ці поправки, спрямувати 70 відсотків коштів з військового ПДФО на потреби бригад, але, щоб бригади самі формулювали ці потреби. І таким чином ми точно розумітимемо, що кошти підуть до військових і на потреби військових. А як, у кого і що вони закуповуватимуть... Лише повномасштабна фаза війни триває понад півтора року, тому військові вже дадуть раду, що саме і як їм потрібно.

Колеги, а 30 відсотків цих коштів треба спрямувати на потреби захисту. Тому що, на жаль, ми пам'ятаємо, що русня творила минулого року. На жаль, всі експерти кажуть про те, що і ця зима буде дуже небезпечною, і терористи продовжуватимуть робити свою справу. Тому нам будуть потрібні витрати на укриття, на облаштування відповідних приміщень, на швидкі ремонти енергоструктури і на подібні речі. А забирати кошти у місцевого самоврядування, це означає наражати на небезпеку наших громадян.

Тож наша позиція – спрямувати кошти безпосередньо на потреби військових і залишити їх у місцевих громадах. Це був би дуже здоровий компроміс. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Йдеться про поправку 304?

ПАВЛЕНКО Р.М. Саме так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 745 ми також зараховуємо, але голосуємо тільки щодо поправки 304.

Ставлю на голосування поправку 304 за авторства Геращенко, Іонової, Павленка, Климпуш-Цинцадзе, Фріз. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Поправка 305. Рубльов. Не наполягає.

Поправка 306. Жмеренецький. Не наполягає.

Поправка 307. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У поправці 307 йдеться про те, що кошти треба залишити в місцевих бюджетах, але зобов'язати витратити їх на обороноздатність. Це правильний підхід. Чи треба, щоб ці кошти йшли

на оборону? Так! Але чи треба їх забирати і нищити місцеве самоврядування? Ні! Навпаки.

Коли військові звертаються за допомогою щодо автівок, дронів і таке інше, я хочу дізнатися, що вони отримують безпосередньо від наших центральних органів влади, від Києва? Та нічого! Навпаки, на все це спрямували мільярди гривень із місцевого самоврядування. Скільки спрямували волонтери, взагалі не буду казати. У нашій країні на волонтерах – на укрволонтерпромі та на мінволонтерів – усе і тримається.

Припиніть грабувати місцеве самоврядування! Взагалі совість якась є? З усіх ваших міст, звідки ви, ми прийняли звернення: «Не грабуйте нас!». А ви просто цинічно хочете забрати і розпилити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 307 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 13.

Рішення не прийнято.

Поправка 309. Батенко. Не наполягає.

Поправка 310. Батенко. Не наполягає.

Поправка 311. Мамка. Не наполягає.

Поправка 312. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Розумієте, я не знаю, скільки потрібно говорити, але від 12 вересня, і зараз я звертаюся до Міністерства фінансів, ви відразу отримали фідбек від нас, від депутатів місцевих рад, від усієї України, що ті підходи, які ви запропонували з початку, не пройдуть. І ви не почали працювати з фракціями, не почали говорити з місцевою владою, шукати компроміс. Коли ви сьогодні вранці чи вчора вночі запропонували новий розподіл, про який зараз пише у фейсбуці і пан Арахамія, ви ж не з ким не проговорили. І це є маленька частина компромісу. А перед цим ви взагалі робили вигляд, що нічого не чуєте.

Дуже пишаюся, що ми спромоглися все-таки донести до вас, і не тільки ми, а й ще 400 територіальних громад, які прийняли рішення і звернулися до вас з проханням зупинити цей дерибан. Але все одно ми недопрацювали, і вам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 312 Южаніної і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 13.

Рішення не прийнято.

Поправка 313. Власенко. Не наполягає.

Поправка 314. Гриб. Уже доповідали.

Поправка 315. Яцик. Не наполягає.

Поправка 316. Ігор Фріс. Не наполягає.

Поправка 317. Шпенюв. Не наполягає.

Поправка 318. Шпенюв. Не наполягає.

Поправка 321. Рєпіна. Не наполягає.
Поправка 322. Рєпіна. Не наполягає.
Поправка 323. Рєпіна. Не наполягає.
Поправка 324. Рєпіна. Не наполягає.
Поправка 325. Мазурашу. Уже висловився.
Поправка 326. Пивоваров. Не наполягає.
Поправка 327. Бакумов.
Будь ласка, Олександрє Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановний колего доповідачу, у моїй поправці 327 передбачається, щоб поліцейських виокремити з категорії тих, чий ПДФО спрямовуватиметься безпосередньо до державного бюджету з місцевого.

Мені цікава позиція комітету. Чому саме поліцейських ми взяли і фактично прирівняли до військових? Поліцейські – це все-таки переважно жителі територіальних громад, які постійно там проживають, у них є сім'ї, їхнє переведення з регіону в регіон, із громади до громади неможливе, оскільки вони перебувають на конкретно визначеній посаді, і відповідно будь-яке переміщення є неможливим. Чи можна зрозуміти логіку, чому саме поліцейські? Бо в такому разі ми теоретично можемо в принципі додати сюди будь-яку категорію, чий ПДФО буде спрямовуватися до державного бюджету, зокрема освітян, та інші категорії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, шановний колего. Дивіться, ця поправка не підтримується комітетом у зв'язку з тим, що зменшення частки відрахування до спеціального фонду від сплати ПДФО військовослужбовців та поліцейських у 2024 році та неспрямування її у 2023 році не дозволять забезпечити в повному обсязі фінансування заходів щодо реалізації державних пільгових програм, про які йдеться в цьому законопроекті. Тільки з цих причин. Є певні розрахунки, певні плани щодо розвитку цих двох програм, тому ваша поправка, на жаль, відхилена.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрє Сергійовичу, ви наполягаєте на голосуванні своєї поправки?

Дякую.
Поправка 328. Лаба. Не наполягає.
Поправка 329. Микиша.

МИКИША Д.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ми говоримо, що залишаємо військовий ПДФО на сто відсотків у громадах, а далі ділимо: 50 відсотків – обов’язково на матеріальну підтримку сектору безпеки і оборони, а 50 відсотків – на потреби громад. Проте вони повинні розрахувати майбутній реверс на наступний рік, на нього купити ОВДП, а залишки, можливо, використати у власних цілях. Але ж ми розуміємо, що більшість громад знову використовуватимуть це на підрозділи сектору безпеки і оборони, чим вони й займаються – підтримують з 24 лютого 2022 року – і роблять це постійно. Досить часто громади виділяють понад 50 відсотків військового ПДФО на підтримку підрозділу сектору безпеки і оборони.

Тому ми пропонуємо залишити його, щоб вони так само ефективно продовжували виконувати свою роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 329 за авторства Микиши і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Поправка 330. Крулько. Не наполягає.

Поправка 332. Бабенко, Люшняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 333. Разумков і колеги.

Дмитре Олександровичу, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, дайте, будь ласка, мені 10 хвилин, я потім назву номери поправок, на які ми їх обмінємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 хвилин. Скільки ви будете обмінювати поправок? 20?

РАЗУМКОВ Д.О. Достатньо, навіть більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Будь ласка, 10 хвилин. Прошу обнулити час.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поки ми тут засідаємо, якщо це можна назвати засіданням, мені зателефонували хлопці одного з підрозділів, які воюють, які, дійсно, є великими героями, до яких ми їздимо на фронт, яким я хотів би передати вітання і подякувати за все, що вони роблять. Кажуть, що вчора було дуже смішно, але дуже хотілося плакати, приїхати до Києва, і, перекладаю їхні слова парламентською мовою, подивитися народним депутатам в очі або ці очі кудись натягнути.

І, правда, дуже соромно, це кажуть ті, хто боронить нашу державу, хто наближає її до перемоги, коли для когось це ризик життям, а для когось це хі-хі, ха-ха, так як це було сьогодні в залі, коли більша половина монобільшості реготали. Це соромно, і за це треба буде відповідати. На жаль, гадаю, це не просто

слова, а реальність, з якою стикнеться кожен парламентар, кожен чиновник. Думаю, не буде тих, які зможуть стояти осторонь. І, так, я показав йому, скільки зараз в залі народних депутатів.

Я не буду переказувати ті слова, які вони мені казали, думаю, вам це не сподобається і потім в ефір цього не можна буде випустити. Мені, правда, соромно за те, як це сьогодні відбувається. Ми розглядаємо важливі питання щодо наповнення бюджету армії. Я зараз не беру той аспект, звідки ви хочете це забрати, вкрасти, і куди перекласти, але факт залишається фактом. Якщо вчора в народних депутатів була відмазка, чому їх немає в залі, бо 23 година, усі дуже втомилися, не можуть працювати 12 годин, то сьогодні ще не завершився робочий день, а в залі майже немає народних депутатів. Мені, правда, соромно перед хлопцями і дівчатами, до яких ми їздимо на фронт. Але чомусь мені соромно за тих депутатів, яких тут немає, а їм не соромно, розумієте.

Чому ми намагаємося знищити місцеве самоврядування? Тому що це велика політика. Як казав Прем'єр на зустрічі, коли не захотів вносити проект Микиші до порядку денного, під час погоджувальної ради у Президента, – навіщо ми будемо давати можливість піаритися місцевій владі перед військовими? Ви взагалі вдумайтеся, про що йдеться! Йдеться про піар чи про забезпечення армії? Про інтереси держави чи інтереси Прем'єра? Про це не можна спокійно говорити, особливо, коли хлопці з фронту знаходять час тобі зателефонувати і сказати: «Ну, це цирк!». Цирком вони називають єдиний законодавчий орган держави. І, дивлячись на цей зал, на жаль, я не можу з ними не погодитися. Просто не можу.

Руслане Олексійовичу, я декілька разів до вас звертався. Відповіді, на жаль, не почув. Тому я для стенограми, як кажуть, під протокол вам кажу. Є рішення Конституційного Суду України від 17 жовтня 2002 року, у якому йдеться про таке: «Верховна Рада України правомочна приймати закони і реалізовувати інші конституційно визначені повноваження за умови присутності на її пленарних засіданнях на момент голосування не менше тієї кількості народних депутатів України, яка згідно з Конституцією України необхідна для прийняття відповідного рішення (частина четверта статті 89, стаття 91, частина четверта статті 94, частини друга, п'ята, шоста статті 111, частина перша статті 135, стаття 155, частина перша статті 156)». Голосування – це також визначене конституційне повноваження.

Тобто, Руслане Олексійовичу Стефанчук, якщо ви й далі будете проводити засідання Верховної Ради, ви порушуватимете обидва закони, відповідно до яких працює Верховна Рада України: Конституцію України і Регламент Верховної Ради України. Тому давайте не паплюжити закони, приймаючи їх або роблячи вигляд, що ми їх приймаємо.

Далі я не буду наполягати на голосуванні поправок, але залишусь в залі до кінця засідання. Я ще раз хотів би подякувати колегам, які тут присутні, у яких, мабуть, є совість.

Проте хотів би зазначити, що далі голосування неможливі, я про це кажу для стенограми: або закрийте засідання, або далі порушуйте. Із залу я не піду.

Пропонувати ставити поправки на голосування я також більше не буду. Колегам, які будуть обґрунтовувати свої поправки, я раджу за них не голосувати. Але висловити позицію свою можна, будь ласка, це ваше право. Повторюю, не може законодавчий орган порушувати закони України і Конституцію України, приймаючи інші закони. Я про це кажу не просто так. Не робіть злочин, за який рано чи пізно треба буде відповідати.

Так само, як і за Харківські угоди, коли тут наші колеги розповідали, що потім нічого не буде. Час плине, влада змінюється, треба комусь полишати місце сидіння, а комусь займати, дуже не хотілося б, щоб серед тих був хтось із цього залу.

Наприкінці виступу ще раз хотів би подякувати всім нашим захисникам і захисницям, які воюють за нашу країну, які її боронять, які наближають перемогу, у яких є совість, героїзм, розуміння, навіщо вони це роблять. І раджу багатьом колегам з парламенту взяти з них приклад.

Усім дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Резюмуючи, Дмитре Олександровичу, я зрозумів, що ви не наполягатимете на жодній поправці, яка містить ваше прізвище. Дякую.

А, хтось із колег буде... Добре. Дякую.

Поправка 333. Дмитро Олександрович. Не наполягає.

Поправка 334. Дмитро Олександрович. Не наполягає.

Поправка 335. Нагорняк. Не наполягає.

Поправка 336. Петруняк, Разумков, Загоруйко. Не наполягають.

Поправка 337. Мокан. Не наполягає.

Поправка 338. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 339. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, там же була домовленість: 10 хвилин – на виступ і 20 поправок. Відніміть, будь ласка, 20 поправок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, там була домовленість, що мені сподобається, і що буде понад 20 поправок.

МИКИША Д.С. Це скільки вам сподобається?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я запитую, скільки. Поки мені не подобається. Дякую.

Поправка 339. Не наполягає.

Поправка 340. Піпа. Не наполягає.

Поправка 341. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 342. Тимошенко. Уже виступила.

Поправка 343. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 344. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 345. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 346. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 347. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 349. Бондар. Не наполягає.
Поправка 350. Приходько і Білозір. Не наполягають.
Поправка 351. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 352. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, давайте хоч якусь логіку знайдемо. Те, що грабують місцеве самоврядування, щоб розпилити гроші, – це вже очевидно. Але питання в тому, що забирають ПДФО не лише військових, а й поліцейських. Поясніть, який зв'язок. О'кей, військові – зрозуміло: усі гроші – на армію, військових фізично немає в тих містах, там є їхні родини, але кому це вже цікаво. Ну, а до чого взагалі поліцейські? Поліцейські живуть в місті, виконують свої обов'язки, користуються інфраструктурою міста. Чому ми забираємо ПДФО поліцейських? Який у цьому сенс? Якщо ви вже так хочете робити, то треба було забирати у всіх. Чому ви не забираєте у вчителів, лікарів? Що, трохи більше соромно? А з поліцейських не соромно? Це якимось абсурдне рішення, яке не має жодної логіки.

Пропоную прибрати слово «поліцейських», хоч не забирати ПДФО...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 352 за авторства Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 354. Крулько. Не наполягає.

Поправка 356. Гриб. Уже виступила.

Поправка 357. Арахамія. Не наполягає.

Поправка 358. Арахамія. Не наполягає.

Поправка 359. Арахамія. Не наполягає.

Поправка 360. Чорноморов і колеги. Не наполягають.

Поправка 361. Чорноморов і колеги. Не наполягають.

Поправка 362. Бакумов Олександр Сергійович. Не наполягає.

Поправка 363. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 364. Мамка. Не наполягає.

Поправка 365. Мамка Григорій Миколайович. Не наполягає.

Поправка 366. Разумков. Не наполягає.

Поправка 367... (*Шум у залі*).

Секунду, зараз я гляну. Поправка 366, так, Микиші. Ви тут є? Будь ласка. Ви ж розумієте, це ще далеко навіть не двадцять поправок. Ви просто хочете виступити.

Поправка 366. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, у мене п'ять поправок. Це поправки 366, 368, 370, 372, 374. Я 2 хвилини виступлю, а потім у мене ще буде всього п'ять поправок і все, я більше не наполягатиму на інших.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте я одразу озвучу. Поправки 366, 368, 370, 372, 374.

МИКИША Д.С. І 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 2 хвилини.

МИКИША Д.С. Колеги, на початку повномасштабного вторгнення переважна більшість людей, дійсно, перебували в ступорі, так само, як і місцеві ради. Але це відбувалося максимум перший тиждень. Потім усі в місцевих громадах – керівництво, депутати, члени виконкомів включилися в оборону нашої держави. І, давайте будемо чесними і об'єктивними, можливо, десь громадяни щось і не доотримували, але в більшості громад військові повністю отримували все необхідне, зокрема допомогу у створенні та забезпеченні обороноздатності.

Щоб ви розуміли, на серпень 2023 року загальна кількість коштів, витрачених на оборону, будівництво фортифікаційних споруд, забезпечення пально-мастильними матеріалами тощо, становила понад 60 мільярдів гривень. Вслухайтесь, починаючи від повномасштабного вторгнення, – від 24 лютого 2022 року до серпня 2023 року було витрачено понад 60 мільярдів гривень, не кажучи про кошти, витрачені на соціальне забезпечення родин військовослужбовців, на дітей, на безкоштовне харчування. І коли кажуть, що місцеві громади не допомагають і взагалі нічого не дають, – це нонсенс, це абсурд, це маніпулювання фактами. Декілька десятків недоброчесних очільників громад псують картину для 1 тисячі 469 громад в Україні. Так не має бути.

Саме тому ми зареєстрували законопроект [№ 9559-д](#), який допоможе громадам надавати фінансову підтримку військовим, підрозділам сектору безпеки і оборони. Проте, на жаль, він хоч і потрапив з голосу до порядку денного, але далі не вноситься, бо Прем'єр-міністр це заперечує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 367. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 369. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 371. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 373. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 375. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 376. Мокан. Не наполягає.

Поправка 377. Бакумов.

Звичайно. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий, шановні колеги. Ця поправка стосується знову-таки поліцейських та рятувальників. Я вам щиро хочу сказати, що дуже складно пояснити поліцейським, рятувальникам, які з перших годин широкомасштабного вторгнення почали боротися з ворогом у Харкові, стояли на своїх місцях, рятували людей, що зараз ми забираємо їхні внески, їхні заробітки, їхні вклади і в перемогу, і в публічний бюджет. Ось я приїду до Харкова і скажу, що ми ваші гроші забрали і чітко ще не розподілили.

Я буду підтримувати законопроект, запропонований комітетом до другого читання, але давайте звертати увагу на такі речі, особливо щодо тих територіальних громад, які постійно й до сьогодні перебувають у зонах активних бойових дій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягаєте. Дякую.

Поправка 378. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 379. Разумков. Не наполягає.

Поправка 380. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 381. Мокан Василь Іванович. Не наполягає.

Поправка 382. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 383. Разумков. Буде Микиша, вірно?

Поправка 383 Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, поправки 383, 385, 388, 390, 393 і запишіть, будь ласка, поправку 530. Я саме щодо неї також згадаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, поправки 390, 393, і 530. Будь ласка.

МИКИША Д.С. І мені, будь ласка, 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

МИКИША Д.С. Дякую. Ідеться саме про те, як місцеве самоврядування, дійсно, допомагало і допомагає Збройним Силам України, а не лише всім підрозділам і військовим формуванням, офіційно зареєстрованим на території України, тобто сектору безпеки і оборони загалом.

І законопроект № 9559-д саме був покликаний розв'язати всі ці проблеми. Але, на жаль, Прем'єр-міністр України заперечує і не хоче його вносити до порядку денного, заважає громадам офіційно це робити, бо наразі законодавство не дозволяє громадам повноцінно допомагати. Вони можуть допомагати фінансово – передати субвенцію відповідній військовій частині, але, на жаль, не може місцеве самоврядування купувати дрони і таке інше і передавати відповідному військовому підрозділу. І тому сьогодні вже до деяких громад, які допомагали, починаючи від 24 лютого 2022 року, приходять спочатку

аудиторська служба, а потім уже правоохоронні органи – поліція і навіть ДБР, і вже почалися розслідування.

Саме норми законопроекту № 9559-д ми внесли до законопроекту № 10037, щоб забезпечити громади від такого переслідування тоді, коли вони допомагають, створюють усі можливості для оперативного вирішення питань, які виникають у військових підрозділах. І роблять вони це набагато швидше, аніж поки величезна машина – Міністерство оборони зможе допомогти. І вони наголошують і підтримують це.

Я дякую місцевому самоврядуванню, голові Опішнянської громади Миколі Різнику, який вийшов з цією ініціативою, а також Андрію Мазану, який зібрав громади, і ми проговорили, відшліфували всі ці норми і внесли саме те, що необхідно. Але, на жаль, воно не підтримується. Ми перенесли ці норми із законопроекту № 9559-д до законопроекту № 10037, щоб громади, дійсно, й далі продовжували фінансово і, головне, матеріально підтримувати сектор безпеки і оборони, вносити відповідні програми, і могли це робити офіційно. Коли пан Юрій заперечує і каже, що не треба цього робити на постійній основі, так у нас воно не на постійній основі. Ця пропозиція – на період дії воєнного стану. Чому всі проти і не підтримують, не зрозуміло. Місьцеве самоврядування також не розуміє, чому. Вони готові продовжувати виділяти мільярди гривень сукупно з усіма громадами і підтримувати Збройні Сили України та інші підрозділи. Але їм цього не дозволено.

Тому дуже прошу підтримати і законопроект № 9559-д.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Поправка 384. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 386. Бакумов.

Олександр Сергійовичу, у мене написано, що ви замість поправок 386, 391, 493, 498, 508, 511, 512 і 513 просите 2 хвилини.

Олександр Сергійовичу, будь ласка, 2 хвилини.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, у мене низка поправок, я не наполягатиму, щоб їх ставили на голосування, однак зміст поправок хотів би вам оголосити. Пропоную, щоб ПДФО залишався у відповідних громадах міст, яким Президент України присвоїв почесну відзнаку «Місто-герой України». Це ті територіальні громади, які першими прийняли повномасштабну агресію російської федерації, дали потужний опір ворогові й вистояли. Ідеться про міста: Харків, Маріуполь, Волноваха, Гостомель, Херсон, Чернігів, Буча, Ірпінь, Миколаїв, Охтирка. Саме в цих пропозиціях, законодавчих ініціативах передбачається залишити відповідний ПДФО у місцевих громадах, щоб вони могли розпоряджатися тими коштами, однак обмежено. Встановити рамку – для забезпечення потреб сил безпеки і оборони, для відбудови десятків сотень шкіл, дитячих садочків, соціальної інфраструктури.

Тому просив би це підтримати. Однак розумію, що потенціалу зараз немає. Усім бажаю у подальшому плідної роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє Сергійовичу. Навзаєм.

Усім нам бажаю плідної гарної роботи і якнайшвидшої перемоги нашої держави.

Поправка 387. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 389. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 392. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 394. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 395. Мокан. Не наполягає.

Поправка 396. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 397. Разумков.

Микиша? Я правильно розумію?

Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Будь ласка, зафіксуйте поправки 397, 399, 400, 402 і 579.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, секунду, я знайду.

Будь ласка.

МИКИША Д.С. І, якщо можна, дайте, будь ласка, 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3 хвилини?

МИКИША Д.С. 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 3 хвилини.

МИКИША Д.С. Колеги, дивіться, найголовніше – де взяти кошти і як вони мають бути розподілені. Де ще, крім військового ПДФО, можна взяти кошти? Члени міжфракційного об'єднання «Розумна політика» розуміють, як працюють деякі податки, деякі фонди, де і як вони повинні ефективно використовуватися і чи ефективно вони використовувалися протягом цих місяців з початку повномасштабного вторгнення.

Ми пропонуємо взяти 50 відсотків коштів з державного дорожнього фонду, який наразі існує, також взяти з чистого прибутку, отриманого комерційними банками завдяки депозитним сертифікатам Нацбанку, а це близько 100 мільярдів гривень щороку, і перенаправити: 50 відсотків – на закупівлю і розробку зброї, обладнання, військової техніки, БПЛА і таке інше, інші 50 відсотків – на додаткову грошову винагороду нашим військовим підрозділам сектору безпеки і оборони. Вважаємо, що це справедливо. Погляньте, виходить близько 100 мільярдів від зазначених депозитних сертифікатів і 50 відсотків з державного дорожнього фонду, а там приблизно 90, наскільки я пам'ятаю.

Тобто ми маємо майже 150 мільярдів додаткового фонду, щоб закупити зброю, а також виплатити хлопцям і дівчатам додаткову грошову винагороду.

А замість цього ми забираємо військовий ПДФО у громад. Так, може, треба подивитися трохи в інший бік, щоб отримати додаткові гроші? На це спроможні і парламент, і влада загалом. Не треба забирати кошти у громад, навпаки, їх треба підтримувати, бо місцеве самоврядування – це перша опора і підтримка як всієї держави, так і людей на місцях, бо вони перші, хто спілкуються. Забираючи в них кошти, ми позбавляємо їх ресурсу, необхідного для допомоги не лише цивільним громадянам, а й насамперед сектору безпеки і оборони, що вони сьогодні й роблять.

Повторюю, з депсертифікатів – близько 100 мільярдів гривень, 50 відсотків – з державного дорожнього фонду, а це ще понад 45 мільярдів. Із цих близько 150 мільярдів гривень направляємо: 50 відсотків – на зброю і військово обладнання, і 50 відсотків – на додаткову грошову винагороду. Думаю, так буде справедливо і стосовно військових, і стосовно цивільних громадян, і щодо держави, і насамперед щодо місцевого самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 401. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 402. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 403. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 404. Разумков. Не наполягає.

Поправка 405. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 406. Мокан. Не наполягає.

Поправка 407. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 408. Разумков. Не наполягає.

Поправка 409. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 410. Мокан. Не наполягає.

Поправка 411. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 412. Разумков. Не наполягає.

Поправка 413. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 414. Мокан. Не наполягає.

Поправка 415... (*Шум у залі*).

З процедури?

З процедури – Бакумов Олександр Сергійович. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий, наше пленарне засідання розпочалося о 10 годині і триває вже понад 7 годин. Прошу вас як головуючого оголосити технічну перерву на 10 хвилин, щоб усі відповідальні колеги, які є і працюють в цьому залі, могли вийти і зробити п'ятихвилинну паузу, і знову розпочати роботу. Якщо це можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, думаю, це абсолютно слушно. Тож, як і вчора, оголошується технічна перерва на 10 хвилин, і ми продовжимо нашу роботу із

поправки 415. Прошу всіх відповідальних колег через 10 хвилин повернутися на свої робочі місця і відповідно до Закону «Про статус народного депутата України» продовжити виконання своїх обов'язків.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую, технічна перерва закінчилася, продовжуємо нашу важливу роботу.

Зараз ми розглядаємо поправки до другого читання і зупинилися на поправці 415 за авторства Цабалю. Він не наполягає. Дякую.

Поправка 416. Разумков. Не наполягає.

Поправка 417. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 418. Мокан. Не наполягає.

Поправка 419. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 420. Разумков. Не наполягає.

Поправка 421. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 422. Мокан. Не наполягає.

Поправка 423. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 424. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 425. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 426. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 427. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 428. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 429. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 430. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 431. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 432. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 433. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 434. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 435. Березін. Не наполягає.

Поправка 436. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 437. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 438. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У поправці 438 пропонується залишити, о'кей, 70 відсотків ПДФО громадам, не забирати все. Це хоч якийсь компроміс. До речі, шановні представники громад, хто зараз нас слухає чи буде дивитися, ця боротьба вже не дарма. Влада планувала прийняти це рішення сьогодні. Як видно з кількості присутніх у Верховній Раді «слуг народу», а їх залишилося близько 15-20, цей план вже не здійсниться. Тому треба завжди боротися до кінця, що, власне, ми і робимо, і намагаємося донести якусь думку. Зрозуміло, що до депутатів немає що донести, у залі вже давно й депутатів немає. Але, може, хтось

це засідання подивиться вночі, а хтось – потім на ютубі, і зробить якісь висновки, чи варто було голосувати за такі нові обличчя, які тепер грабують громади, чи варто тримати в парламенті таких людей, які просто «забили» і пішли.

Подумайте, друзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 438 Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Прошу показати по фракціях і групах. Дякую.

Поправка 439. Кицак. Не наполягає.

Поправка 440. Герасимов.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Руслане Олексійовичу, у мене шість поправок: 440, 441, 442, 443, 444, 480. Прошу 5 хвилин. Можливо, я всі не використаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, а можна... Зараз я знайду. Це поправки 440, 441, 442, 443, 444 і 480. Скільки вам потрібно часу?

ГЕРАСИМОВ А.В. 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин. Прошу обнулити час для Артура Володимировича. Його завжди цікаво слухати.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, насправді ми розглядаємо дуже серйозний законопроект. Чому? Знаєте, вислів «Добрими намірами вимощена дорога до пекла» дуже підходить до нього. Адже ми всі розуміємо, що сьогодні йде війна, йде широкомасштабне вторгнення – війна в Україні триває вже майже 10 років. Тож сьогодні зусилля всіх гілок влади мають бути спрямовані виключно на допомогу фронту, силам безпеки і оборони.

Дійсно, спрямувати ці гроші саме туди – це благородна, правильна мета, яку ми підтримуємо. Але за назвою цього законопроекту ховаються трохи інші речі, які робляться, м'яко кажучи, в дуже неправильний спосіб.

А насправді ось що треба було зробити. Є податок на доходи фізичних осіб. Сьогодні громади його отримують завдяки військовим частинам, розташованим у тих чи інших населених пунктах. Ми повинні розуміти, що сьогодні такий податок на доходи фізичних осіб рятує багато громад від майже повного занепаду. Чому? Тому що отримати гроші в Києві це вже... Скажімо, усі пам'ятають, як це було в часи Януковича, Порошенко віддав гроші з Києва громадам, а Зеленський наразі знову хоче забрати їх до Києва.

Наведу декілька прикладів, чому це неправильно. Громади на півдні, на сході, навіть на півночі, де ведуться чи велися бойові дії, втрачають людей, бізнес яких там розташований. Бізнесмени, які там працювали, виїжджають, багато

підприємств розбито. Там не сплачуються податки на землю, звісно, не сплачують податки місцеві мешканці, тому що працівники фізично відсутні, і лише за рахунок ПДФО військових частин ці громади отримують можливість відновлювати невеликі об'єми зруйнованого, проходити зиму нормально, тому що багато мерів, з якими я спілкувався наприкінці цієї зими, казали, що якби не цей ПДФО, ситуація була б катастрофічною, замерзло б дуже багато міст на фронтовій території.

Незважаючи на те що гроші, отримані від військового ПДФО, для таких громад є критично важливими, вони значну частину цих грошей витрачають на сили безпеки і оборони, купуючи автівки, дрони, дизельне паливо. Можливо, вас це здивує, але якщо автівка не стоїть на озброєнні, а надана волонтерами, то вам на неї пального в армії, у підрозділах Нацгвардії чи прикордонників не дадуть. Стосовно прикордонників не буду казати, не знаю, але в армії, в Нацгвардії точно не дадуть. І саме волонтери ці питання закривають, як і багато інших питань.

За даними Міністерства економіки, станом на 1 вересня 2023 року лише через *ProZorro* місцеві громади закупили дронів на понад 1 мільярд гривень. Вдумайтеся в ці цифри! За підрахунками фахівців, 45 відсотків військового ПДФО було витрачене саме на сектор безпеки і оборони. А сьогодні в центрі все це хочуть забрати, як кажуть, з добрими намірами поділити і знову видати. Не треба бути великим фахівцем, щоб зрозуміти дуже просту річ: якщо гроші напругу ходять з громади до військової частини, – це набагато скоріше, ніж вони йтимуть з громади до Києва і з Києва до військової частини. І 10 відсотків напругу на рахунки бригад, які зараз зроблено, ситуації не рятують.

Саме тому закликаю цей законопроект не підтримувати, зберегти ці кошти в громадах, не дати остаточно вбити децентралізацію, наступ на яку ми спостерігаємо протягом останніх чотирьох років.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу.

Поправка 445. Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, відразу після 12 вересня ми з колегами почали це обговорювати спільно з місцевим самоврядуванням, ми спілкуємося буквально з усіма областями, де є представництва депутатів «Європейської солідарності», кругом проводилась робота, як знайти правильне рішення. Думаю, в Міністерстві фінансів, як ніде, розуміють, наскільки важко нам давалися у 2015 році рішення щодо спрямування такої великої частки ПДФО в місцеві бюджети. Зрозумійте, будь ласка, будь-який Прем'єр хотів централізувати всі податки на державному рівні, для будь-якої влади це було головним завданням. І коли приймалося рішення щодо децентралізації, це, до речі, один з кроків, який потрібно робити на шляху до великої європейської сім'ї, ми його зробили. Зараз ви його перекреслюєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 445 Южаніної. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.
«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправка 446. Яцик. Не наполягає.

Поправка 447. Бабенко. Не наполягає.

Поправка 448. Разумков. Не наполягає.

Поправка 449. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 450. Горбенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 451. Гобренко і колеги. Не наполягають.

Поправка 452. Мокан і колеги...

Микиша є? Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, поправки 452, 455, 458 і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 455 Гончаренка.

МИКИША Д.С. Вибачте. О'кей. І поправка 586. Можна 2 хвилини?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте 2 хвилини.

МИКИША Д.С. Дякую. Головне, про що я кажу вже не в першій поправці, якщо військовий ПДФО фактично буде забраний у громад, вони не лише не матимуть ресурсу допомагати Збройним Силам України, іншим підрозділам і взагалі всьому сектору безпеки і оборони, а й не зможуть утримувати і підтримувати сім'ї і родини військовослужбовців. А загалом, місцеве самоврядування зараз фактично не має повноправної можливості матеріально підтримувати сектор безпеки і оборони.

У поправці 586 пропонується до «Прикінцевих та перехідних положень» додати новий пункт такого змісту: «Установити, що у період дії воєнного стану до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на заходи з фінансової та матеріальної підтримки сектору безпеки і оборони». Усе дуже просто, очевидно і на поверхні. Місьцеве самоврядування хоче абсолютно легально, законно надавати фінансову і, головне, матеріальну підтримку сектору безпеки і оборони, і щоб йому за це нічого не було ані від аудиторської служби, ані від інших перевіряючих органів і, найголовніше, від жодного правоохоронного органу – поліції, ДБР, прокуратури. Я не розумію, чому цього не робиться, чому не приймають законопроект [№ 9559](#), який це дозволяє і де все гарно виписано. Місьцеве самоврядування треба...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 453. Піпа і колеги. Не наполягають.

Поправка 454. Приходько і колеги. Не наполягають.

Поправка 455. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановний пане Голово, у мене залишилося 11 поправок – 455, 456, 478, 491, 492, 514, 542, 552, 616, 744 і 750. Прошу надати мені 8 хвилин для виступу, а з цих поправок я, можливо, одну чи дві поправки поставлю на голосування і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду, скільки у вас залишилося поправок?

ГОНЧАРЕНКО О.О. У мене 11 поправок, я їх озвучив, починаючи з поправки 455 і закінчуючи поправкою 750. Ще раз перелічити? Можу їх назвати за номерами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, у мене є, ми з Артуром Володимировичем дивимося.

Замість поправок 455, 456, 478, 491, 492, 514, 542, 552, 616, 744 і 750 я даю вам 8 хвилин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 8 хвилин, і попрошу вас поставити на голосування дві з цих поправок. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете їх одразу назвати?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так. Прошу поставити на голосування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Прошу поставити на голосування поправки 744 і 750.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 8 хвилин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, для мене це фактично завершення розгляду цього питання, тому що я зараз виступлю і більше не зможу цього зробити. Тому що ті поправки, які є... Хоча там ще будуть поправки на підтвердження, але це явно буде не сьогодні. Отже, я хочу висловитися щодо ситуації в цілому.

Цей законопроект – для підтримки армії, Збройних Сил... Я просто хочу розказати, що насправді треба зробити для підтримки армії, а не для вигляду, ледве-ледве, для галочки. Розумію, що мене нікому слухати, мало депутатів перебуває у залі, але, сподіваюся, в Україні хтось це почує. Найголовніше, щоб почули люди в окопах, що про них хоча б говорять у Верховній Раді, а не просто переключилися на особисті справи, на «*Boho*», на готелі Таїланду, як Микола Тищенко, на кол-центри і їх рекет, «крадуцький» і все інше, що творять. Тому просто хочу сказати, що реально треба робити.

Насамперед треба почати поважати військових, це найголовніше. Усе починається з поваги. Тому що те, що відбувається сьогодні, коли Президент Зеленський сказав, що всі, хто в погонах, – військові, деесенесники, поліцейські, до кінця війни отримуватимуть «тридцятку», війна ще не закінчилася, а «тридцятка» закінчилася. Це просто неповага. Він навіть не знайшов у собі сили вийти і сказати: знаєте, хлопці, я так думав, я так хотів, але щось мені заважає (не знаю, що і кому заважає, знаєте, бувають різні варіанти, може, як тому танцюристу), але я вже не можу, держава не витягує, не вистачає грошей і сил. Ну, вийди і скажи людям в обличчя, що не можете платити.

А хочете, я вам скажу, чому він не виходить і не робить цього? Тому що люди одразу запитують, чому так виходить, що на них немає коштів, а на барабани, серіали, на яйця по 17 гривень є? За таке тим, хто це робить, треба відривати те, за що платили по 17 гривень.

Ще раз, повторюю: насамперед повага. Пообіцяли людям... Це так само, як мобілізований чи доброволець пішов воювати, а через місяць сказав: знаєте, я передумав, бо тут стріляють, снаряди літають, і взагалі тут люди гинуть, я більше не хочу. Ну, так же не можна. А чому так можна Президенту, парламенту, уряду? Давайте тоді вчиняти чесно: ти сказав – зроби; ти сказав – зроби. Це по-чоловічому, по-людськи.

Наступне – про «тридцятку». Це не вся історія. Щодо «тридцятки» півроку тому, 10 квітня, ми навіть прийняли в сесійному залі закон. Його досі немає, ховають. Я за ці два дні п'ятсот разів сказав про «тридцятку», проект постанови Цабаля – усі ігнорують, не вносять, щоб не підписувати і не повертати військовим гроші.

Ідемо далі. Людина отримувала середній заробіток. Потім тебе мобілізували, але ти отримував заробітну плату, до того ж тебе не питали, хочеш ти йти чи ні, тебе забрали – ти пішов. Ти ж виконуєш роботу для держави, отже, держава має тобі ці гроші повернути, чому ти маєш їх втрачати? Минулого року цей закон відмінили, але ж тоді ще «тридцятку» платили, але потім і «тридцятку» забрали, а дію закону не скасували ж.

У Верховній Раді зараз лежить мій законопроект про повернення середнього заробітку військовослужбовцям. Давайте вже його внесемо і розглянемо. Добре, немає «тридцятки», давайте повернемо середній заробіток. Ні, теж не треба. Це нам байдуже, на це нам плювати. Ніт!

Може, у військових все так добре? Навіщо їм ще платити, вони ж у шоколаді? Як нам кажуть: у них там «сотка»! А ви знаєте, що є непридатні, обмежено придатні люди, яких виводять поза штат і вони отримують 500, 600, 700 гривень на місяць.

Скажіть, як це можна назвати, як не ганьбою? Як можна прожити на 500, 600, 700 гривень на місяць? Так, зараз за законом, прийняття якого я довго добивався, так само виступаючи тут годинами, будуть доплачувати за захист Батьківщини 20 тисяч 100 гривень тільки обмежено придатним, виведеним поза штат. А іншим? Після проходження військової служби, після хвороб не треба

нічого виплачувати? Нехай живуть на 500 гривень на місяць? Може, хтось з вас спробує прожити на 500 гривень на місяць. Ганьба!

І це ж люди, які заради держави втратили своє здоров'я! Давайте їм повернемо... А, може, давайте цих людей нарешті відпустимо? У Верховній Раді є мій законопроект, щоб обмежено придатним особам дати право на демобілізацію. Ну, вже тебе визнали обмежено придатним, ти віддав своє здоров'я заради держави. Хочеш служити, для тебе є місце – служи. Але, якщо ти не можеш, то відпустить людину. Ні, не відпустимо, навіть інвалідів I, II груп. У нас теж є законопроект у парламенті щодо цього, їх не відпускаємо додому. Як інвалід I групи може служити? Ні, не відпускають.

Можливо, найголовніше з усього, що я сказав, – це виплати, доплати, відпустки, УБД. Скільки можна морочити голову? Наша робоча група напрацьовувала і напрацьовує зміни, щоб люди автоматично отримували статус УБД, не писали місяцями, роками з окопів заяви, не писали заяву на обробку персональних даних, а їм кажуть: ні, йдіть шукайте свої бойові журнали. Які журнали? Половина частин згоріло, вже давно поміняли ці частини, люди сидять в окопах, їм там воювати треба, а не писати «Війну і мир» чи заяви. Просте рішення: дайте автоматично людям, які отримали поранення, бойову надбавку. Це ж не означає, що вони були на нулі, дайте їй сотням тисяч людей автоматично. І це тягнеться й тягнеться. Досі цей законопроект у Верховній Раді не розглядається. Ну, скільки ще треба часу?

І, напевно, найголовніше. Коли ми говоримо про повагу, то повага – це те саме, що й захист Батьківщини, це справа всіх, а не одного мільйона людей, які потрапили в окопи: хтось пішов добровільно, когось мобілізували, контрактники, у яких давно закінчився строк контракту, а їм автоматично його продовжили, строковики, яких тримають три роки, не відпускають. Друзі, треба сказати чесно: а скільки їм ще служити? Ну, давайте встановимо термін. У моєму законопроекті пропонується 18 місяців, а після того – право на демобілізацію. Ну, о'кей, не 18 місяців, а 24 місяці, але ж дайте світло в кінці тунелю цим людям. Скажіть: ви своє зробили, ви врятували Батьківщину, ми зараз зробимо своє, щоб підтримати вас. Ну, давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю на голосування почергово дві поправки Гончаренка – поправку 744 і 750.

Ставлю на голосування поправку 744 за авторства Гончаренка. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Ставлю на голосування поправку 750 також за авторства Гончаренка. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можна показати по фракціях?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу показати по фракціях і групах.

Ідемо далі. Поправка 457. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 459. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 460. Мокан. Не наполягає.

Поправка 461. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 462. Разумков. Не наполягає.

Поправка 463. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 464. Мокан. Не наполягає.

Поправка 465. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 466. Разумков. Не наполягає.

Поправка 467. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 468. Мокан. Не наполягає.

Поправка 469. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 470. Разумков. Не наполягає.

Поправка 471. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 472. Мокан. Не наполягає.

Поправка 473. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 474. Разумков. Не наполягає.

Поправка 475. Мокан. Не наполягає.

Поправка 476. Березін. Не наполягає.

Поправка 477. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 479. Кицак. Не наполягає.

Поправка 481. Южаніна Ніна Петрівна.

Я так розумію, що ваші поправки 481, 482, 483, 484 і 518. Натомість 4 хвилини. Так?

Ніно Петрівно, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, спробую все-таки завершити, щоб думка була цілісніша. Коли ми вносили альтернативний законопроект, то відразу пропонували певний компроміс. Шкода, що бюджетний комітет, такий порядок у Верховній Раді, навіть не почув суті альтернативного законопроекту. Тому що ми всі зараз говоримо про податок на доходи фізичних осіб, це глобальна частина цього законопроекту, а в нас ще є й державний дорожній фонд.

Дивлячись цілком тверезо на речі, ми запропонували: давайте зробимо так, щоб кошти державного дорожнього фонду зараховувалися не до загального котла, а спрямовувалися на потреби Збройних Сил України. А для цього, якщо ми кажемо про будівництво оборонного комплексу, що нам треба будувати нові виробництва, і ми це підтримуємо, треба спрямувати величезний ресурс, навіть не 50 мільярдів гривень, як ви запропонували, а всі 90 мільярдів гривень очікуваного державного дорожнього фонду, а це живі гроші, це акцизний податок на вироблене і ввезене пальне, на транспортні засоби, які щомісяця капають

у бюджет. Так ось треба, щоб вони зберігалися саме у спеціальному фонді і використовувалися для розвитку оборонно-промислового комплексу, але через бюджетне кредитування цільових програм. З цим погодився і Камишін, я ще раз повторюю. Тому не потрібно закидати 90 мільярдів гривень до загального котла. Це однаково, що закатати їх в асфальт, як ви це робили протягом двох попередніх років. Будь ласка, звертаюся до всіх, тоді ці гроші не мають цінності. Це перше.

Друге питання – щодо ПДФО. В альтернативному законопроекті ми запропонували, щоб 70 відсотків коштів місцеві органи витрачали за заявками військових. Ви кажете, що заявки військових можуть бути якісь вигадані чи вписані непершочергові речі. Це неправда. Усі військові погоджують будь-яке звернення до органів місцевого самоврядування зі своїми фінансовими департаментами. Тому насправді можна було б врегулювати питання шляхом прийняття альтернативного законопроекту і потім до нього вносити поправки, якщо ми знайшли б компромісне рішення.

Ви сьогодні змусили нас всіх сидіти в цьому залі й доводити думку, яку скоріше почують люди, а не народні депутати. Депутатам, виявляється, це не потрібно. А я дуже хотіла б, щоб хтось заперечив, чи ми зібралися б на якесь депутатське обговорення, щоб висловили свою думку щодо цього, тому що є більш здорові механізми для допомоги нашим Збройним Силам, де буде відповідальність, де будуть програми, про які говорили колеги, за допомогою яких ми точно зможемо контролювати. Це не будуть витрачання, аби рахувалося, це не буде зашивання якихось побічних суміжних витрат, крім як на Збройні Сили.

Насправді ми ще пропонували віддати 30 відсотків місцевим органам для побудови споруд цивільного захисту. І те, що зараз відбувається зі школами... Виїдьте з міста Києва, усі школи працюють онлайн, бо не можуть забезпечити безпеку дітей. Даремно ви спустили все на гальмах і звели нанівець пропозиції своїх колег. Я впевнена, що колись ви до них повернетесь, як і повернулися до державного дорожнього фонду, коли весь його ресурс сконцентрували в державному бюджеті. Шкода, що ви його знову хочете...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно, ви завершили всі свої поправки.

Шановні колеги, йдемо далі.

Поправка 485. Яцик. Не наполягає.

Поправка 486. Бабенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 487. Разумков і колеги. Не наполягають.

Поправка 488. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 489. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 490. Піпа і колеги. Не наполягають.

Поправка 494. Арахамія і колеги. Не наполягають.

Поправка 495. Разумков і колеги. Не наполягають.

Поправка 496. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 497. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 499. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 500. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 501. Моқан і колеги. Не наполягають.
Поправка 502. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 503. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 504. Моқан і колеги. Не наполягають.
Поправка 505. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 506. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 507. Моқан і колеги. Не наполягають.
Поправка 509. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 510. Моқан і колеги. Не наполягають.
Поправка 516. Герасимов.

Перепрошую, у мене така інформація: поправки 516, 517, 543, 544, 618, 747, 748, 749 – це поправки за співавторства Ар'єва і Герасимова. Я правильно розумію: 6 хвилин на виступ щодо цих поправок, і ви не наполягатимете на них? Будь ласка, увімкніть мікрофон Ар'єва.

АР'ЄВ В.І. Дякую. Якщо ми говоримо про необхідність підтримувати військово-промисловий комплекс, на який, власне, і передбачається забрати кошти у місцевих громад, то передусім треба спочатку хоча б розуміти, чи поважають державні структури підприємства військово-промислового комплексу. Оскільки те, що відбувалося останнім часом з ТОВ «Українська бронетехніка», з Державним Київським конструкторським бюро «Луч», і ось недавній приклад, коли НАБУ фактично зупинило роботу відомого українського виробника тепловізійних приладів компанії «Archer», не лише вилучивши фінансову документацію, а й зробивши копії інженерно-проектних документів. Постає питання: якщо ми заберемо ці гроші, чи не виявиться, що вони будуть витрачені марно? Тому що будь-які атаки на військово-промисловий комплекс сьогодні можна прирівнювати до державної зради. І вони відбуваються постійно. Для цього, я абсолютно впевнений, ми маємо спочатку там навести порядок. Це перше.

Друге. На фінансування ВПК і на потреби оборони кошти можна взяти з абсолютно інших джерел. Або частково забрати ПДФО, як ми пропонуємо компромісний варіант – 30 відсотків, додати дорожній фонд, набагато сильніший контроль за розподілом коштів на тендерних процедурах.

Наведу недавній приклад. Понад 400 мільйонів гривень було витрачено на закупівлі всередині НАЕК «Енергоатом» для забезпечення Запорізької атомної електростанції, коли вона вже була окупована. І коли ми питаємо в НАЕК «Енергоатом»: а що відбувається, чому ви закуповували товари і послуги для окупованої електростанції, половина з яких – це кейтеринг ресторанів і буфетів до ЗАЕС? Вони відповідають, що народні депутати не мають права цікавитися такими речами, а всі ці запитання означають підрив енергетичної безпеки України.

Це цинічно і нахабно, коли такими словами прикривають банальні крадіжки. Таких тендерів дуже багато. Якщо припинити, даруйте за вираз, тирити на тендерах, витратити гроші на абсолютно непотрібні сьогодні телемарафон, телесеріали, на які виділяється 2,2 мільярда гривень, то тоді можна...

Южаніна Ніна Петрівна буквально за кілька днів збере вам усю необхідну суму для покриття витрат, яку ви хочете забрати у місцевих громад.

Якщо ви забираєте кошти в місцевих громад, то, як я вже згадував, вони не зможуть більше забезпечувати військові частини, які мають прописки і розташовані в тих місцевих громадах, зокрема автомобілями. Про нові автомобілі наші військові можуть забути, тому що Міноборони їх не закуповує, а громади просто не зможуть їх закуповувати за ті кошти, що в них залишаться. Про нові дрони вони також можуть забути, тобто можна буде забути про все, що здається дрібницями, але вони просто необхідні для захисників. Також можна буде багатьом громадам забути про закупівлю ліків для лікарень, про закупівлю необхідних навчальних матеріалів для шкіл, про закупівлю елементарних необхідних запчастин для насосів водоканалів, про закупівлю необхідних речей для ремонту електромереж.

До речі, щодо електромереж. Агентство Ройтерз проаналізувало ситуацію в Україні і чітко зазначило, що ми не готові до наступного опалювального сезону через те, що коштів і часу не вистачило. Тобто часу – зрозуміло, але коштів – так само. Якщо цих коштів не вистачило, частину їх було розкрадено, то зараз ми навіть не думаємо про те, як захистити себе від енергетичного колапсу, який може повторитися цієї зими, і вітчизняні, й іноземні експерти про це говорять.

Так ось, у місцевих громадах коштів фактично не залишиться ні на що. Багатші громади якимось вигребуть, а ті, де питома вага військового ПДФО велика, залишаться без нічого, і знову мери, як за часів Януковича, ходитимуть на поклон до Кабміну, і в ручному режимі все це буде розподілятися.

Шановні друзі, закликаю вас до розумного підходу. Давайте просто вирахуємо, що, дійсно, треба залишити громадам, а не забирати все, а що можна передати. І це буде здоровим компромісом для всіх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 519. Мамка. Не наполягає.

Перепрошую, народний депутате Ар'єв, оцим виступом ви завершите всі свої поправки? (*Шум у залі*).

Ще будуть в кінці? Дякую. Вибачте.

Поправка 520. Яцик. Не наполягає.

Поправка 521. Разумков. Не наполягає.

Поправка 522. Разумков. Не наполягає.

Поправка 523. Мазурашу. Не наполягає.

Поправка 524. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 525. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 526. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 527. Васильченко і колеги. Не наполягають.
Поправка 528. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 531. Мезенцева і колеги. Не наполягають.
Поправка 532. Тістик. Не наполягає.
Поправка 533. Загоруйко і колеги. Не наполягають.
Поправка 534. Дмитро Олександрович Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 535. Петруняк. Не наполягає.
Поправка 536. Мокан. Не наполягає.
Поправка 537. Мокан. Не наполягає.
Поправка 538. Піпа і колеги. Не наполягають.
Поправка 539. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 540. Леонов. Не наполягає.
Поправка 541. Савчук. Не наполягає.
Поправка 545. Прощук. Не наполягає.
Поправка 546. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 548. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 549. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 550. Леонов. Не наполягає.
Поправка 551. Бондар. Не наполягає.
Поправка 553. Герасимов Артур Володимирович вже виступив.
Поправка 554. Мамка. Не наполягає.
Поправка 555. Пуртова. Не наполягає.
Поправка 556. Крулько. Не наполягає.
Поправка 557. Тимошенко і колеги. Не наполягають.
Поправка 558. Петруняк. Не наполягає.
Поправка 559. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 560. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 561. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 562. Аліксійчук. Не наполягає.
Поправка 563. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 564. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 565. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 566. Бондар. Не наполягає.
Поправка 567. Мазурашу. Не наполягає.
Поправка 568. Пасічний. Не наполягає.
Поправка 569. Лаба. Не наполягає.
Поправка 570. Лаба. Не наполягає.
Поправка 571. Пасічний. Не наполягає.
Поправка 572. Мамка. Не наполягає.
Поправка 573. Мазурашу. Уже виступав.
Поправка 574. Крулько. Не наполягає.
Поправка 575. Тимошенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 576. Лозинський. Не наполягає.
Поправка 577. Безгін. Не наполягає.
Поправка 578. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 580. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 581. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 582. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 583. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 584. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 585. Бондар. Не наполягає.
Поправка 587. Мамка і колеги. Не наполягають.
Поправка 588. Прощук. Не наполягає.
Поправка 589. Мамка. Не наполягає.
Поправка 590. Васильченко і колеги. Не наполягають.
Поправка 591. Савчук. Не наполягає.
Поправка 592. Крулько. Не наполягає.
Поправка 593. Аліксійчук. Не наполягає.
Поправка 594. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 595. Тимошенко і колеги. Не наполягають.
Поправка 596. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 597. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 598. Шаповалов. Не наполягає.
Поправка 599. Бондар. Не наполягає.
Поправка 600. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 601. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 602. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 603. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 604. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 605. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 606. Тимошенко і колеги. Не наполягають.
Поправка 607. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 608. Бондар. Не наполягає.
Поправка 609. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 610. Железняк. Не наполягає.
Поправка 611. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 612. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 613. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 614. Савчук. Не наполягає.
Поправка 615. Рубльов. Не наполягає.
Поправка 619. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 620. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 621. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 622. Радущкий. Не наполягає.
Поправка 623. Яценко. Не наполягає.

Поправка 624. Яценко. Не наполягає.

Поправка 625. Яценко. Не наполягає.

Поправка 626... Перепрошую, від поправки 626 до поправки 636 Ар'єва та колег – заміна на 7 хвилин, правильно?

Слово для виступу надається Ар'єву. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. На превеликий жаль, в Україні дуже часто трапляється, що чомусь скубти починають менших і слабших. Зараз вирішили заткнути дірки в центральному бюджеті за рахунок місцевих громад, і забирають в них 94 мільярди. А якщо у нас провали щодо зборів податків, то насамперед починають трясти ФОПи – фізичних осіб - підприємців.

Зараз мені пишуть люди, що по ринках уже ходять браві хлопці в шкірянках і починають, даруйте за тавтологію, брати за шкірку підприємців, які там торгують, витрушують їх на предмет перевірок – того, як вони ведуть свій бізнес.

Знаєте, мені це нагадує відомий дитячий мультик про Чиполіно і королівство овочів, коли деякі з овочів, сеньйори помідори, витрушували останнє. Я розумію, що це Джанні Родарі, він лівий, він ближчий до соціалістів, але в нас, дійсно, починають трусити чомусь лише дрібних, а великих не чіпають.

Чому б нам у проекті бюджету, зокрема на 2024 рік, не подивитися і не проаналізувати, яку ренту сплачують ті, які видобувають корисні копалини. І там будуть дуже цікаві моменти. Зокрема, заплановано зменшити ренту на видобуток природного газу в Україні на 41 мільярд гривень, порівняно з 2023 роком. Хочу нагадати, хто стоїть за видобутком газу. Це компанії Коломойського, Ахметова, Пінчука, Злочевського, який був в уряді Януковича міністром екології та природних ресурсів, це навіть компанії Шуфрича. Але, думаю, Шуфрич зайнятий зараз трохи іншими питаннями. Проте в них чомусь все нормально, їм зменшують ренту на видобуток природного газу. А є руда, є ще газоконденсат, з фракцій якого видобувається нафта.

Тому давайте розглянемо ці джерела. Знову-таки повторюю: є член нашої фракції народний депутат Ніна Южаніна, яка в бюджеті плаває, як акула в Середземному морі, і може знайти все, щоб максимально залишити у спокої місцеві громади.

Дивіться, якщо ми говоримо про те, скільки втратять громади, то Києву як місту важко буде, але, якимось більш-менш переживе. Хоча Київ цього року витратив 1 мільярд 200 мільйонів гривень на потреби оборони. Запланував і виділив. А місту Звягелю, яке ми нещодавно перейменували, бюджет якого майже повністю складається і живе за рахунок надходжень від військових частин, які в ньому розташовані, буде непереливки, там не буде найнеобхіднішого.

Я пропонував в одній із поправок, щоб міста, де частка військового ПДФО становить 30 відсотків і більше, взагалі не чіпали. Логіка дуже проста – це просто мінімально необхідно, щоб місто існувало. Що вони робитимуть? За рахунок чого буде підтримуватися життєдіяльність цих містечок, які є тилом для наших

військових, де живуть їхні родини, де діти не зможуть ходити до школи або отримувати якісне медичне обслуговування на місцях?

Тобто я хочу все-таки застерегти, щоб ми, особливо в час, коли над Україною є загроза існуванню держави, не створювали джерел напруги в місцевих громадах, особливо у тих, що найбільше страждатимуть від вилучення цих коштів. Тому що, ви побачите, протестні настрої ширитимуться, як снігова куля, що взагалі непотрібно на сьогодні Україні.

Тому я і звертаюся з пропозицією зробити так, як пропонується в компромісному варіанті, зокрема Асоціацією міст України.

Проте, на превеликий жаль, нас сьогодні не вистачає в залі для розгляду цих питань по суті. Через те, що ми сьогодні поспішаємо, що буквально за пару днів приймаються рішення профільним комітетом без широкої дискусії, яка могла б допомогти нам вийти із складної ситуації, потім вигрібатимуть абсолютно всі.

Шановні колеги, я розумію одне, перед нами зараз стоять набагато більші виклики – із-за кордону, тому що понад 50 відсотків нашого бюджету перекривають наші партнери, які вимагають від нас реальних реформ, і нам треба, нарешті, зайнятися цими реформами.

Але, якщо ми створюватимемо напругу в тилу, то в нас є великий шанс підірвати роботу Збройних Сил України, ту найкращу роботу, яку вони зараз роблять, захищаючи Україну. Давайте все-таки підійдемо до цього абсолютно зважено і з точки зору розрахунку, а не чийось бажань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 637. Герасимов.

Артуре Володимировичу, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Руслане Олексійовичу, велике прохання надати 20 хвилин для виступу, і я знімаю всі свої поправки, з поправкою 877 включно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артуре Володимировичу, будь ласка, 20 хвилин на виступ.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане Голово, шановні колеги, шановні українці! Зараз у цьому залі, не дивлячись на те, що депутатів небагато, але тут залишилися найбільш стійкі, зокрема орієнтовно 19 народних депутатів зі «слуг народу», з монобільшості, розглядається законопроект, мета якого, на перший погляд, благородна, але який, на жаль, повністю вбиває реформу децентралізації. І ми маємо розуміти, що ця реформа якраз і є однією з ключових на нашому шляху до Європейського Союзу. Тому що децентралізація, влада громад, спроможність громад в Європейському Союзі – це базис, ключовий принцип життєдіяльності кожної держави, яка сьогодні є членом європейської спільноти. Саме тому мета благородна, але метод, який для цього обраний, є, м'яко кажучи, неправильним.

Думаю, майже кожен депутат у Верховній Раді і я особисто як співголова фракції «Європейська солідарність» отримали лист від Асоціацій міст України, де вони дуже чітко за пунктами розписують, до чого це може призвести.

Хотів би вам процитувати буквально декілька моментів з цього листа. «У Верховній Раді України перебуває на розгляді проект Закону № 10037, який передбачає вилучення з місцевих бюджетів ПДФО від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу». Вони одразу пишуть, що «це означатиме втрату в місцевих бюджетах не менше 20 мільярдів гривень у 2023 році та не менше 65 мільярдів гривень у 2024 році, що призведе до руйнування системи державної оборони, сформованої з 24 лютого 2022 року, як взаємодії централізованого забезпечення Міністерства оборони України та мережі понад тисячі джерел фінансування, та обслуговування сил безпеки і оборони з місцевих бюджетів». Ви знаєте, наскільки потужна комунікація між військовими частинами і місцевими громадами відбувалася в переважній більшості наших громад.

«За 2022-2023 роки з початку повномасштабного вторгнення, органи місцевого самоврядування отримали більше 100 мільярдів гривень військового ПДФО, з якого 45 відсотків вже спрямували прямо на допомогу силам безпеки та оборони, а також забезпечили фінансування делегованих державою, без надання компенсацій, повноважень з надання мешканцям громад безкоштовних послуг, встановлених законодавством». Таких послуг насправді дуже багато, держава дає доручення місцевій владі, але, ви знаєте, у переважній більшості випадків забуває виділити на це кошти.

Продовжую. «Витрати місцевого самоврядування, пов'язані з військовими діями, перевищують розмір надходжень від військового ПДФО мінімум на 77 відсотків. Адже це не тільки допомога силам безпеки і оборони, але й забезпечення ВПО, розчищення і відновлення зруйнованих вибухами будівель, інфраструктури, утримання лікарень, у тому числі поряд з лінією фронту, надання допомоги сім'ям військовослужбовців.

Допомога органів місцевого самоврядування військовим підрозділам, яка значно швидша та цілеспрямованіша за централізовану, рятує сьогодні життя і здоров'я військовослужбовців і їх техніку. Більше того, об'єднані сили оборони України отримують допомогу значно більшого розміру, ніж виділяється з бюджетів, адже громади доповнюють ці кошти ПДФО коштами з місцевих бюджетів і допомогою місцевого бізнесу та волонтерів».

Я процитував цей лист для того, щоб ви розуміли, що місцеві громади не просто допомагають силам оборони, вони роблять це в значно більшому обсязі, ніж отримують військовий ПДФО.

Навіщо далеко ходити, давайте розглянемо через конкретні приклади. Чому не можна за цей законопроект голосувати? Чи знаєте ви, що, наприклад, громади Полтавщини спрямовують на Збройні Сили України і на сили оборони значно

більше коштів, ніж отримують у вигляді ПДФО? Давайте говорити просто конкретними прикладами.

Наприклад, Опішнянська громада з початку 2023 року отримала від сплати військового ПДФО близько 20 мільйонів гривень, а спрямувала на потреби Збройних Сил України і сил оборони близько 60 мільйонів, тобто у три рази більше. Ось конкретний приклад і підтвердження узагальнених цифр, які ми отримали від Асоціації міст України.

Білоцерківська громада отримала від сплати військового ПДФО 1 мільйон 200 тисяч гривень, але вже з початку року спрямувала на допомогу військовим майже 3 мільйона гривень. Це конкретний приклад.

Сенчанська громада, отримала від сплати військового ПДФО близько 2 мільйонів гривень, а відправила на допомогу військовослужбовцям та членам їхніх родин понад 6 мільйонів гривень, не враховуючи пряму допомогу військовим частинам, ДСНС, правоохоронцям, а це також майже 8 мільйонів гривень. Тобто, порахуйте, це понад 14,2.

Лохвицька громада. Профінансовано заходи з територіальної оборони на суму понад 20 мільйонів гривень. На 10 мільйонів закуплено «мавіків», тепловізорів, різного обладнання. Водночас військовий ПДФО становив за цей проміжок часу трохи більше 5 мільйонів гривень.

Не можу не згадати Решетилівську громаду. У 2023 році до бюджету Решетилівської громади надійшло трохи більше 42 мільйонів так званого військового ПДФО і майже 20 мільйонів вже виділено з військового бюджету для Збройних Сил України, 9 мільйонів було витрачено на укриття, і зараз також кошти спрямовуються на підготовку до опалювального сезону.

Чому я наводжу ці конкретні приклади? Тому що з військового ПДФО багато громад не просто витрачають на безпеку і оборону, від цього залежить життєдіяльність цих громад, те, як сьогодні ті громади переживуть зиму, наскільки тепло чи холодно буде в оселях наших громадян. Але ще напруженіша ситуація у громадах, що знаходяться на фронтових та прифронтових територіях.

Знаєте, окрім того, що їм треба думати про зиму, вони думають ще й про лікарні, про вчителів, про відновлення зруйнованого рашистами майна, інфраструктури і спрямовують сьогодні на це значні кошти.

Можу процитувати начальника обласної військової адміністрації Харкова: через те, що сьогодні може бути прийнято цей закон, місто Харків, народні депутати від Харкова, будь ласка, послухайте, може недоотримати близько 650 мільйонів гривень тільки в цьому році, а у 2024 році Харків через цей законопроект, за який сьогодні збираються голосувати «слуги народу», недоотримає майже 3,5 мільярда гривень. Чи справедливо це по відношенню до харків'ян? Я вважаю, що ні. І тут не має бути жодних політичних вподобань чи різниці. Тут має бути впевнена позиція, що у фронтовій чи прифронтовій зонах сплачений військовий ПДФО має обов'язково залишатися в розпорядженні міст.

Нагадаю. Не дивлячись на те, що ці міста щодня обстрілюють, що вони змушені витрачати шалені кошти на відновлення зруйнованої інфраструктури,

саме ці міста виділяють дуже великі кошти, як я вже сказав, понад 45 відсотків, саме на потреби сил безпеки і оборони.

Тепер (увага!) стосовно Чернігова. У фракції «Слуга народу» є депутати, які представляють Чернігів, так ось Чернігівський бюджет втратить близько 700 мільйонів гривень. Давайте не забувати, що, окрім цього, є ще заборгованість держави перед комунальними службами за тепло, і якщо така норма буде виписана в цьому законопроекті, що в четвертому кварталі 2023 року міста і селища вже не отримають, то, шановні колеги, навіть для такого великого міста, як Чернігів, це означатиме дуже великі проблеми.

Миколаїв. У нас є народні депутати з Миколаєва. Вони головним чином представляють партію Зеленського «Слуга народу». Отже, щодо Миколаєва. Через такий закон вони можуть втратити близько 2 мільярдів 700 мільйонів гривень – 46 відсотків коштів громад.

Ви ж маєте розуміти, що стандартна ситуація для таких міст, як Харків, Миколаїв, Херсон, Краматорськ, Слов'янськ, Запоріжжя, Дніпро, які сьогодні під обстрілами, я можу перераховувати дуже багато, Нікополь обов'язково, не підходить, тому що там проблеми з підприємствами, які звідти виїжджають. Тому є проблема з отриманням коштів від сплати за землю та нерухомість, є проблема з ПДФО звичайних працівників, тому що підприємства закриваються. І саме ці 2 мільярди 700 мільйонів гривень, які Миколаїв може не отримати через цей законопроект, можуть стати критичним для цього міста.

Знаєте, цікаво, що уряд обіцяє, що все це компенсує. За часів Януковича країна це вже проходила, коли мери були змушені їхати на поклон до Києва і в черзі стояти, щоб випросити гроші, щоб місто хоча б якось підтримувало свою життєдіяльність. І лише з 2014 року, коли повним ходом була запроваджена реформа децентралізації, коли гроші спрямували на місця, думаю, всі побачили, який ривок у розвитку зробили місцеві громади і стосовно підтримки лікарів, і стосовно підтримки вчителів, і щодо відновлення своєї інфраструктури.

Знаєте, можна подумати, що проблеми тільки на фронтових чи прифронтових територіях. Ні. Жовківська громада на Львівщині, є і львівські депутати у фракції «Слуга народу», військовий податок – 12 мільйонів гривень. Якщо його заберуть, громаді буде дуже несолодко. І це каже міський голова, який рахує сьогодні кожна копійку.

Насправді, ви знаєте, сьогодні понад 200 громад, у мене є цей перелік, прийняли рішення, що сплачений військовий ПДФО має залишитися на місцях. Його не повинні забирати до Києва і знову розподіляти якимось чином. Це аксіома, яку знає будь-яка людина, яка хоч якось дивиться на те, яким чином відбуваються бюрократичні процеси в державі.

Рівень корупції на центральному рівні сьогодні в рази більший, ніж на місцевому рівні. Ми можемо скільки завгодно казати, що певні громади клали бруківку, прокладали чи ремонтували дороги, але, знаєте, я дуже вдячний голові бюджетного комітету, яка вчора відверто сказала, що державний дорожній фонд, за кошти якого центральна влада будує дороги і досі веде «велике крадівництво»,

вже цього року використаний. Тобто, не дивлячись на війну, його освоїли. Так ось, понад 200 громад прийняли таке рішення. Серед них дуже багато місцевих рад Вінницької області, зокрема Вінницька обласна рада, Волинської області, Житомирської області, їх тут дуже багато. Закарпатська, Івано-Франківська обласні ради прийняли таке рішення, і дуже багато громад областей підтримали звернення до Верховної Ради не допустити прийняття цього законопроекту. Дуже багато місцевих рад Київської, Кіровоградської областей. Львівська область. Починаючи від Львівської обласної ради і закінчуючи Львівською міською радою також підтримано таке звернення. Дуже багато рад Одеської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської областей прийняли таке рішення. Бачите, я перераховую просто так, вибірково, дуже багато рад, які прийняли такі рішення. Також Хмельницька область, включно з Хмельницькою обласною радою, Черкаська область, Чернігівська область, Чернівецька область прийняли такі рішення.

Ось такий на сьогодні вал рішень місцевих рад. А я хочу нагадати, що з початку широкомасштабного вторгнення місцеві ради одні з перших, разом з армією і місцевими мешканцями, організовували оборону на місцях. Тож саме вони живуть на цій землі і саме вони сьогодні потребують допомоги. Не можна допустити цього.

Ви скажете: який вихід, бо гроші на сили оборони, дійсно, потрібні, але не можна вбивати децентралізацію? Одразу відповім. Петро Порошенко разом з командою «Європейської солідарності» зареєстрував і вніс до сесійного залу законопроект [№ 10037-2](#), у якому було чітко враховано всі питання. Насамперед усі гроші залишалися у громадах, тобто ми не порушували права і не руйнували децентралізацію, але був чіткий перелік, куди ці гроші можуть піти. Відповідно до законопроекту Порошенка та фракції «Європейська солідарність» 70 відсотків коштів з військового ПДФО спрямовуються місцевими громадами на потреби військових за поданням військових частин. Це дуже важливо. 30 відсотків коштів з військового ПДФО спрямовуються місцевими громадами на облаштування захисних споруд, щоб не було ситуації, як з бомбосховищами, починаючи від Києва і закінчуючи іншими містами України. І сто відсотків коштів державного дорожнього фонду, які слід передати до основного фонду держбюджету, спрямувати на бюджетне кредитування військової промисловості. Не видавати гроші підприємствам, щоб потім не знати, де їх знайти, вони зникають, сьогодні багато кримінальних справ розслідується щодо цього, а кредитувати оборонні підприємства, наприклад державними банками, де ми отримаємо подвійний рівень контролю: не просто контроль держави, а й контроль державного банку.

І ключовий момент, який ми маємо розуміти – ми жодним чином не маємо порушувати Конституцію України, а її вже порушено декілька разів. Ось ця книга. Перший раз вона порушена – читайте уважно зауваження Головного юридичного управління, висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, багато норм цього законопроекту порушують

Конституцію України. Пам'ятаєте, я казав, що добрими намірами вимощена дорога до пекла. Це про даний законопроект.

І ще такий момент. Давайте не забувати, що саме Конституція України чітко фіксує, і це було прийнято попереднім скликанням Верховної Ради і підписано Президентом Порошенком, – наш шлях до НАТО та ЄС. Там чітко зафіксовані обов'язки кожної гілки влади: Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України – робити все для того, щоб наш шлях до Європейського Союзу був якнайшвидший, а до НАТО – ще швидший.

Так ось децентралізація, як я вже казав, – сила місцевих громад і один з ключових елементів життєдіяльності Європейського Союзу. Сьогодні, порушуючи ці елементи, руйнуючи реформу децентралізації, ми насправді робимо крок не до Європейського Союзу, а від Європейського Союзу. Я не знаю, як це кореспондується із заявами нинішньої української влади: ми будемо робити все. Як бачимо, заяви і реальні дії трохи розходяться.

Насамкінець я хотів би процитувати Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала, який сьогодні був присутній у цьому залі. В одній зі своїх промов він сказав, що жодна громада не буде мати меншого бюджету у 2024 році, ніж мала у 2021 році, вона не постраждає. У мене є певні зауваження щодо цього. Чому? Економісти, які розуміються на цих питаннях, знають, що є рівень інфляції, і треба це коригувати з точки зору і рівня прожиткового мінімуму, і тієї інфляції, що відбувається, але давайте так: ми розуміємо, що зараз війна. Давайте запам'ятаємо цю обіцянку Прем'єр-міністра, давайте запам'ятаємо обіцянку уряду пана Зеленського, давайте запам'ятаємо обіцянку української влади і уважно слідкуватимемо, чи, дійсно, жодна громада не постраждає у 2024 році, і чи, дійсно, їхні бюджети будуть такі самі, а не менші, ніж у 2021 році.

Закликаю не голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. Отже, ми пройшли всі ваші поправки до поправки 877 включно. Ви на них не наполягатимете? Всі ваші поправки – поправки, які у співавторстві з вами.

У нас ще залишилося декілька поправок.

Поправка 718. Дмитро Олександрович і колеги. Не наполягають.

Поправка 719. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 720. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 721. Разумков і колеги. Не наполягають.

Поправка 722. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 723. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 724. Разумков і колеги. Не наполягають.

Поправка 725. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 726. Мокан і колеги. Не наполягають.

Поправка 727. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 728. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 736. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 739. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 742. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 743. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 746. Рубльов. Не наполягає.
Поправка 751. Крулько. Не наполягає.
Поправка 752. Мамка Григорій Миколайович. Не наполягає.
Поправка 753. Прощук. Не наполягає.
Поправка 754. Прощук. Не наполягає.
Поправка 757. Ігор Фріс. Не наполягає.
Поправка 758. Тістик. Не наполягає.
Поправка 759. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 760. Мазурашу. Не наполягає.
Поправка 761. Савчук. Не наполягає.
Поправка 762. Пуртова. Не наполягає.
Поправка 763. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 764. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 765. Васильченко і колеги. Не наполягають.
Поправка 766. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 767. Тимошенко і колеги. Не наполягають.
Поправка 768. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 769. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 770. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 771. Шаповалов. Не наполягає.
Поправка 772. Бондар. Не наполягає.
Поправка 773. Приходько і колега Білозір. Не наполягаєте? Дякую.
Поправка 775. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 776. Киселевський. Не наполягає.
Поправка 777. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 778. Железняк. Не наполягає.
Поправка 779. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 780. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 781. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 782. Павлюк. Не наполягаєте? Добре.
Поправка 783. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 784. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 785. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 786. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 787. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 788. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 789. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 790. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 791. Разумков і колеги. Не наполягають.

Поправка 792. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 793. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 794. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 795. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 796. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 797. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 798. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 799. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 800. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 801. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 802. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 803. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 804. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 805. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 806. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 807. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 808. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 809. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 810. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 811. Разумков і колеги. Не наполягають.
Поправка 812. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 813. Мокан і колеги. Не наполягають.
Поправка 814. Петруняк і колеги. Не наполягають.
Поправка 819. Фріс Ігор. Не наполягає.
Далі поправки Герасимова. Ми пройшли їх до поправки 877.
Ми завершили.

Вельмишановні колеги, шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні, на жаль, ми не завершили. Дякую всім за результативну роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його проведення вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

В єдності наша сила! Разом до перемоги! Слава Україні!